

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת בהעלותך תשע"ח

לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת

שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורשי עם
							התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט

או הרבה כפי הפנאי.

זבוחי - פרק רביעי - בית שמואי דף מוד עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" רכה
רש"י

ואם לא נאמרו הייתי אומר כי ל' הבא לדיבא למשך דיו קלה דאת נמי במיתה ואי
במבילת עשרה קאמר דאם לא נאמרו תמורת הייתי אומר על טומאת שרץ בלאו על
טומאת מה במיתה לך נאמרו טומאת מה תמורת ונאמר ביה לאו דלא חיבתו בדי מיתה
במעשר ואם לא נאמרו קלות הייתי אומר על התמורת במיתה אף טומאת שרץ הוא
דאיתא בקיף ודיו ל'גאן מן הדין תליתו בנידון.

ולא אמנא בה מיתה אלא לאו: והכי קאמר
אילו נאמר סומאט שריו ונאמר עטשה בלאו
כדאיתא ותרומה במיתה כדאיתא ולא נאמר
טומאת מה הייתי אומר על הקלות בלאו
בטומאת קלה דשרץ על אבילת קלות כגון
מעשה ידא בלאו כדאיתא לקולת על התמורת
במיתה וטומאת שרץ על אבילת התמורת וזה
תרומה במיתה כדאיתא ומעיה הוה גמרינן דמה
שרץ קלות על התמורת במיתה אף תמורת על
קלות נמי במיתה דמה ל' טומאה תמורה
ואבילה קלה מה ל' אבילת תמורת וטומאה
קלה (וטומאת המת על אבילת מעשר תהא
במיתה) לך נאמרו תמורת וטומאת המת על
אבילת מעשר שלא תהא במיתה ופירש בה לאו
ולא במיתה לומר לך שזוהא אבחרתי: אי איני
מביא בו רשע וברייאתו חביב לענן פיגול
קתני יכול לאו חייב אלא על השלמים בלבד
תל' על טומאה ונותר מוקדש וליקמן לך
נותר היחול חילול טומאה ופיגול בען עין
מותרת: אי איני מרבה אלא כיצוא בשלמים
שחרי כלל עטשה אומר כאן כדמפרש לקמן
ונתא מה הפרט מפרש נאכליו לשני ימים ב'ו
תל' מנפש. וברייא הוא דתביב בני פיגול ויקרא
ז' מנבח וכן השלמים ועלה קאי הנפש
האובלת מנבח ענת חשאי עד שאני מרבה
כלומר אחרי שאני מרבה ארבה עמה אף לוג
שמן של מוצרע או פגול בהם האשם נתפגל
הלוג תלמוד וצדק לענן טומאה אשר הם
מוקדשים בני יתורו חביב ואתי נותר היחול
חילול בטומאה מה טומאה הכל בכלל אף נותר
הכל בכלל בטומאה חביב בו את קודשה ה' חילל
(ויקרא יט) ונותרו חביב ונותר ולא יחיללו
שם (כט) והדר אתי פיגול עין עון מותרת אף כל
שיש לו מתירין. או לאדם או למנבח ועלה
לפא נאמרוי שלמים וכן אמרור כל הקדשים
ובשר כל הקדשים הנאכלים לפי מנבשר שלמים
שאין לו מתירין אלא לאדם חייבין עליה כיצוא
בשליש מאי ניהו דקתני ועליל או איני מביא
כו אלא כרומא האכל כלל מנבשר שלמים עין
יאכל חור וכלל היה חייב כללי דרסיבי ניהו.
שלא נתבב הפרט אלא כסוף השל פריש בניהם
הבחוב אחרייהם ולא ביניהם ודעם כן הלכך אי
לאו דרבי רחמיא מנבשר תחילה הוה דייקתן ליה
במה הפרט מפרש כו: חייבין עליו משום פיגול.
אם בא עם האשם הפגול באשם וקף על פי שאם
היה רוצה ליה ליבול מבאן ומאן ועד עשרה ימים
כדלקמן אלא ליה לרבי מאיר דבי רבנא עו
האשם דם האשם שריו ומתירין למתן בחנות
שישור לאבילה שחרי הלוג נאכלין כדאמרין
בשעמונתא ולקמן: מאי רב יוסף יב' חיי בו
וסבר לה רבנן הדואיל ואפשר להביא נסכים
ולאז שכן אין הם הבחב מפגלו ואפילו הבחב
עמו ולוג שמן נמי פיגול לא שיהא דם האשם מפגלו אלא מתות שמן עצמו שמה ממנו שבע החות בפינים הם מפגלין אותו אם הוא על מנת לאכול שריו חוץ למנו
הוא נאכל ליום ולילה ומתירין ליה לקמן עם שאר קדשי קדשים: ומשעמינן ליה לרבי דאמר לוג שמן של מצורע מתותו שריו ליה. לכהנים דאמר אף על פי שנוקח דם האשם
יש מעילה בשמן עד שיתן שבע החות של רצוי גבה הלכך מתותו מפגלין ליה שתי מתותיו: ולא נהני. מדרבנן עד שיתן מתותיו: ולא מעלין. דקסבר דם האשם מתויו לכהנים
ובל כיש בו שעת הדרת לכהנים אין בו מעילה: רבי אומר מעלין בו עד שיתן שבע החות של נבוה. אבל מתן בחנות דלא צורך גבה הוא דרבי לא פליג רבי: ושיון. שאפילו נתן
מתות גבה אסור הוא מדרבנן עד שיתן אף מתן בחנות: מייבא. רבן ליה דרב יוסף.

נאכל ליום ולילה מנון. לקמן בסוף דם חטאת (דף ע"ג) דרשין מוהקישא דאת תורה
מה שלמים מפגלין בו ונראה דהאי גבא לא ליה חזוא דקישא דאי את ליה לא
היה צריך לכל תר' יחירות: **ואת'** נותר היחול היחול טומאה ואתי פיגול עין עון מותרת.
מכאן הוה מצי למידק לקמן (דף ק"ג) דדבר **היצוא** בגרייה שוה חזור ומלמד בגרייה שוה:
כיצוא בשלמים מאי ניהו מנבח. משמע דרב
דמי לשלמים טפי משאר קדשים
ובעלמא אינו כן דאמר מנחות (דף צ"ג) מה
שלמים באין נדרד ונדבה אף כל בא נדרד ונדבה
אלא מאם האכל יאכל. ואיני' דאמרין לעיל
בסוף פרק שני (דף כ"ה) דבית אבילת הבחב
מדבר תרתי שבע מניח מרל ביתי האכל האכל
או יאכל יאכל כדאמרין פרקין רבה (מנחות
דף ק"ז) ומי רבוי אליעזר דמוקי לה חתם בדרשא
אחרינא נפקא ליה דך דרשא מקרא אחרינא
ותבא דמפרש לעיל בסוף פרק שני (דף כ"ה)
כלוחי מקרא (אחרינא) (אכריא) ודרש במשנה נב
שלמי מה שלמים מפגלין ומתפלגין כו לא כמו
שפרש שם בקטנות מדרבנא וכן שלמים
דמשמע דמקסב וכן שלמים מאי ארך ברייתא
מיןן דקישא דר' חייס אמאי שקיב לשון
הברייתא דהוה ליה למנבח מה שלמים מותרים
שיש להם מתירין בן לאדם בן למנבח ועד
דמלשנא דמפגל ומתפלגין בן למעשה דם דם
מפגל ומתפלג כדנתיב בתוספתא דהריקה מפגלת
ומתפגלת שרדם מפגל ובעשר מתפגלת על ידי
וריקא אם דק על מנת לשפך שרדם למחר:
ודגים בכלל ופטר. ומי רבוי תרתי יחירות לעיל
דמכלל ופטר לא מרבי אלא הדומה לפטר בכל
עדין:

ס"ד
ואם לא נאמרו תמורת הייתי אומר על התמורת במיתה אף טומאת שרץ הוא דאיתא בקיף ודיו ל'גאן מן הדין תליתו בנידון.
ולא אמנא בה מיתה אלא לאו: והכי קאמר
אילו נאמר סומאט שריו ונאמר עטשה בלאו
כדאיתא ותרומה במיתה כדאיתא ולא נאמר
טומאת מה הייתי אומר על הקלות בלאו
בטומאת קלה דשרץ על אבילת קלות כגון
מעשה ידא בלאו כדאיתא לקולת על התמורת
במיתה וטומאת שרץ על אבילת התמורת וזה
תרומה במיתה כדאיתא ומעיה הוה גמרינן דמה
שרץ קלות על התמורת במיתה אף תמורת על
קלות נמי במיתה דמה ל' טומאה תמורה
ואבילה קלה מה ל' אבילת תמורת וטומאה
קלה (וטומאת המת על אבילת מעשר תהא
במיתה) לך נאמרו תמורת וטומאת המת על
אבילת מעשר שלא תהא במיתה ופירש בה לאו
ולא במיתה לומר לך שזוהא אבחרתי: אי איני
מביא בו רשע וברייאתו חביב לענן פיגול
קתני יכול לאו חייב אלא על השלמים בלבד
תל' על טומאה ונותר מוקדש וליקמן לך
נותר היחול חילול טומאה ופיגול בען עין
מותרת: אי איני מרבה אלא כיצוא בשלמים
שחרי כלל עטשה אומר כאן כדמפרש לקמן
ונתא מה הפרט מפרש נאכליו לשני ימים ב'
תל' מנפש. וברייא הוא דתביב בני פיגול ויקרא
ז' מנבח וכן השלמים ועלה קאי הנפש
האובלת מנבח ענת חשאי עד שאני מרבה
כלומר אחרי שאני מרבה ארבה עמה אף לוג
שמן של מוצרע או פגול בהם האשם נתפגל
הלוג תלמוד וצדק לענן טומאה אשר הם
מוקדשים בני יתורו חביב ואתי נותר היחול
חילול בטומאה מה טומאה הכל בכלל אף נותר
הכל בכלל בטומאה חביב בו את קודשה ה' חילל
(ויקרא יט) ונותרו חביב ונותר ולא יחיללו
שם (כט) והדר אתי פיגול עין עון מותרת אף כל
שיש לו מתירין. או לאדם או למנבח ועלה
לפא נאמרוי שלמים וכן אמרור כל הקדשים
ובשר כל הקדשים הנאכלים לפי מנבשר שלמים
שאין לו מתירין אלא לאדם חייבין עליה כיצוא
בשליש מאי ניהו דקתני ועליל או איני מביא
כו אלא כרומא האכל כלל מנבשר שלמים עין
יאכל חור וכלל היה חייב כללי דרסיבי ניהו.
שלא נתבב הפרט אלא כסוף השל פריש בניהם
הבחוב אחרייהם ולא ביניהם ודעם כן הלכך אי
לאו דרבי רחמיא מנבשר תחילה הוה דייקתן ליה
במה הפרט מפרש כו: חייבין עליו משום פיגול.
אם בא עם האשם הפגול באשם וקף על פי שאם
היה רוצה ליה ליבול מבאן ומאן ועד עשרה ימים
כדלקמן אלא ליה לרבי מאיר דבי רבנא עו
האשם דם האשם שריו ומתירין למתן בחנות
שישור לאבילה שחרי הלוג נאכלין כדאמרין
בשעמונתא ולקמן: מאי רב יוסף יב' חיי בו
וסבר לה רבנן הדואיל ואפשר להביא נסכים
ולאז שכן אין הם הבחב מפגלו ואפילו הבחב
עמו ולוג שמן נמי פיגול לא שיהא דם האשם מפגלו אלא מתות שמן עצמו שמה ממנו שבע החות בפינים הם מפגלין אותו אם הוא על מנת לאכול שריו חוץ למנו
הוא נאכל ליום ולילה ומתירין ליה לקמן עם שאר קדשי קדשים: ומשעמינן ליה לרבי דאמר לוג שמן של מצורע מתותו שריו ליה. לכהנים דאמר אף על פי שנוקח דם האשם
יש מעילה בשמן עד שיתן שבע החות של רצוי גבה הלכך מתותו מפגלין ליה שתי מתותיו: ולא נהני. מדרבנן עד שיתן מתותיו: ולא מעלין. דקסבר דם האשם מתויו לכהנים
ובל כיש בו שעת הדרת לכהנים אין בו מעילה: רבי אומר מעלין בו עד שיתן שבע החות של נבוה. אבל מתן בחנות דלא צורך גבה הוא דרבי לא פליג רבי: ושיון. שאפילו נתן
מתות גבה אסור הוא מדרבנן עד שיתן אף מתן בחנות: מייבא. רבן ליה דרב יוסף.

1 כר"א מן האש בו, תימה לא לכתוב מן האש ולא בעי ככל:
 2 זה גול הגר. דאע"ג דמפרש לא זה אמינא דליתוי לבחן אלא מניד דמותר למבחן ולא
 3 ממונא ובספרים ישנים גריס גול הגר בהדיא כתיב ביה בפרשת נשא דכתיב לבחן לו
 4 איהו ובקשרות לא גריס ליה משום דהואת ואשמוט ושאר אימורים בפרשה בהדיא כתיבי
 5 כל אחד ואחד מקומם וסדרן לו הכתוב לארזן
 6 כאן מפני מחלוקת של קרן.

7 ואפילו לקדש בו את האשה. פ"ב התבלת
 8 (מתנות דף מה) אמרין גבי שתי
 9 הלחם ועברת ועקבא מי מרבו קודש שתי
 10 לה ולבחן לה לבחן כתיב כורב הונא דאמר רב
 11 הונא קאנו השם ונתנו לבחן ופי' שם בקבוטת
 12 השתקן גבוה קא זכו ועיקר מילתא דהי' אלו
 13 אנול קאנו איתמר פ"ב הונא עציב (ב"ק דף סט)
 14 ולא מנינא דברי ר' הונא שלש אלא ברייתא היא
 15 דתום בשילוי פירקין ובמסכת ערכין בשילוי.
 16 המקדש שיהו (דף פ"ג) האשה חושב' לה לבחן
 17 קאנו השם נתנו לבחן שבאוהו המשמר ונראה
 18 דלא גרסינן פרק התבלת כורב הונא אלא הכי
 19 ריסנן לה לבחן קאנו השם נתנו לבחן ומיידא לא
 20 מצו קאנו שיהו דתום שבאוהו משמר ב' הונא גמול
 21 גר' דהתם שיהו ברול היו לו המשרות שוה
 22 מדרשינן פ"ב נפשו דסוכה (ף טה) מדרבתיב קא
 23 בכל אתו בעשר ושרת אלא כמי פ"ב בקבוטת
 24 לענין המשלחן גבוה קא זכו ומיידו משמע מותר
 25 דבריו וגול הגר משלחן גבוה קא זכו אי אפשר
 26 למרן כן דהא אמרין גבוה קא זה הוא ולבגין אמיל
 27 לקדש בו את האשה ובקשרות (דף נ"ב) פ"ב
 28 במקדש בחלק בין בקדשי קדשים בין בקדשים
 29 קלים אינה מקדשת משלחן גבוה קא זה
 30 גול וטא דתל' דתל' קרא לך ולבגין קא זה תמיח
 31 (לך) דתל' בגול הגר למע' לה דלגבי מאי נפקא מינה
 32 דקאנו השם למימר משלחן גבוה קא זכו
 33 **דבר** הנעשה בפני אל פיגול. הוא דאמר
 34 בתויקין (גיטין דף נ"ג) כותן בגול ביהמיפס
 35 ויכתוב הכי מאי פיגול מהמיס נהי דפיגול לא הוי
 36 פסול מיהא דהוי חוקי דרובא דלעיל ספיק' דף י"ד)
 37 פסול היה בו משענון לפסול מניו מה שאל
 38 לשמו בו את הדין חייב ספ' דהיהווי פיגול מילא
 39 בפסול שלא לשמו ולה משענון כן שדלא לשענון
 40 לא קרי ליה פיגול כדאמר לעיל ספיק' דף י"ב)
 41 דיקא נמי דקתני שחובת חבולת ולא קתני שחובת
 42 מתגול: **ובי** מה למדנו משור זבח השלמים
 43 מעתה. נראה דלית ליה לא דרשתיש בפרק איהו
 44 מקמן (לשמן דף ט"ט) כדאמר יורם דאריצטרך
 45 ליתורתי ולשמן הבליח לפי יום היבחרים ומקרא
 46 אדריצנא נפקא ליה להאי תנא:
 47 הלכתא

1 **הרי לזוג [הבא] בפני עצמו, דלבושי עלמא מתגותיו**
 2 **שורו ליה, ולא מפגלין ליה. דתניא, לזוג ששמן של**
 3 **מצורע, חייבין עליו משום פיגול, מפני ששם מתירו**
 4 **לבהונות, דברי רבי מאיר. אמרו לו לרבי מאיר, והלא**
 5 **אדם מכיב אשמו עקשיו, ולזוג מיפן וער עשרה ימים.**
 6 **אמר להן, אף אני לא אמרתי אלא כפא עם האשם.**
 7 **אלא אמר רבי ירמיה, לעולם רבי מאיר היא ספמי**
 8 **מיפן וסכיסין, אמר אביי, לעולם לא תפמי' ותנא, לזוג**
 9 **הבא עם האשם, והוא הדין לנכסיב הפגאין עם הנכה.**
 10 **ותבר תנא, נכסיב הפגאין בפני עצמן, והוא הדין ללזוג**
 11 **הבא בפני עצמו: הפאת העוף קדוה מותר את בשריה**
 12 **לפניהם: מנא הני מילי, דתני לוי, 'כל קרפגנ' לרבות**
 13 **לזוג ששמן של מצורע. סלקא דעתך אמינא, מן האש'**
 14 **קרב דתניא, והאי, לאו מותר מן האש הוא. קא**
 15 **משמעו לן: 'לכל מחמת', לרבות מנות עומר ומנחת**
 16 **הקוארות. סלקא דעתך אמינא, ואכלו אתם אשר כפר**
 17 **בהם, ומנחת העומר, לתירו אתיא. ומנחת קואות,**
 18 **לברר עון קאתיא. קא משמעו לן: 'ולכל הפאת',**
 19 **לרבות הפאת העוף. סלקא דעתך אמינא, ובידה**
 20 **היא: 'לכל אשמן', לרבות אשם נזיר ואשם מצורע.**
 21 **סלקא דעתך אמינא, להכשרו קאתו. קא משמעו לן,**
 22 **אשם מצורע, בהדיא כתיב ביה. אלא לרבות אשם**
 23 **נזיר פאשם מצורע: 'אשר ישיבו' זה גול הגר. לך**
 24 **הוא, ששך יהוה, אפילו לקדש בו את האשה. תניא,**
 25 **רבי אענן אומר משום רבי יוסי (הגלילי), פיגול בדרבך**
 26 **הנעשה בחיזין, פיגול בדרבך הנעשה בפנים, לא פיגול.**
 27 **ביצד, תהו עומד בחיזין, ואמר הריני שוחט להיות**
 28 **מקדמו למחר, לא פיגול שפחשבה בחיזין בדרבך הנעשה**
 29 **בפנים, לא פיגול. היה עומד בפנים, ואמר הריני מזה**
 30 **על מנת להקטיר אימורים ולשפוך שירים למחר, לא**
 31 **פיגול שפחשבה בפנים בדרבך הנעשה בחיזין. אבל היה**
 32 **עומד בחיזין, ואמר הריני שוחט לשפוך שירים למחר,**
 33 **או להקטיר אימורים למחר, פיגול שפחשבה בחיזין**
 34 **בדרבך הנעשה בחיזין. אמר רבי יהושע בן לוי, מאי**

1 **הבא בפני עצמו. מצורע שהביא אשמו היום ולזוג לאחר עשרה ימים לרבי**
 2 **שריין ליה באבילה דהואיל ולא קדש בבילו בשוקרם דהא שריים ידריה הוא**
 3 **ולא שרי ליה ואפיה לא מפגלין ליה לרברי הכל דאין בו משום פיגול כדקתני אף אני**
 4 **לא אמרתי לו הברך באי עם האשם נמי אע"ג דלרבי מתגותיו שריין ליה לא מפגלין**
 5 **שאין מפגל אלא דם או קוץ לא שרי משום**
 6 **דאיתקש מנחה לזבחים: ותנא. וישא לזוג הבא**
 7 **עם האשם. שם האשם מפגלו ואע"פ שיהיה לו**
 8 **להביאו לאחר עשרה ימים וממנו לא למד**
 9 **דהיה לנסכים הבאים עם הזבח שם הזבח**
 10 **מפגלו ואע"פ שבידו להביאן לאחר זמן. ותנא**
 11 **סיפא נסכים הבאים בפני עצמן. כדקתני לה**
 12 **הומיא דקטרת ולבנה ומנחת כתרנים שאין לזך**
 13 **מתירין וקאמר דהוא מפגלן לא להשתקן מקצתן**
 14 **ע"י. דמיטל דהיה לזוג הבא בפני עצמו מנתי**
 15 **מילי. דחטאת העוף נאכלת-לו כדקדב. גבי סדר**
 16 **מתנות כהונה אשמו לארזן על קרפגנ' בפרשת**
 17 **קרח וזה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש וגר'**
 18 **ותכתיב בתריה בקדש הקדשים האבילו וקודש**
 19 **לזה הבא כל בו כדלולה לרבות לזוג ששן**
 20 **הוא נאכל שדרי קורי קרבן דרביבין ויקרא י"ד**
 21 **והקריב אותו לאשם הוא ולא להשמן אלמא הוא**
 22 **ע"י בכלל והקריב והיני קרבן כ"ש במנחת (דף**
 23 **ע"ג.) ע"כ. ב"י. כלומר האי דאריצטרך לא קרא**
 24 **לרבינו ולא נפקא ליה מקרבנו: כ"ד"א מן האש**
 25 **כתיב. ומהרן מן האש ומהו אל עלה לאשים**
 26 **כלל: אבלו אותם אש כפר בהם. דבר ששן**
 27 **כפרה נאכל וששן בו כפרה רביבין לרבי**
 28 **אתיא. חדש מבידנה נבילה היא. לפי שנמלקה**
 29 **לרבות אשם נזיר. ויהי שנמטא מזה הביא אל**
 30 **כשעור מתגאנתו ומשכירו להתחיל לעבדת**
 31 **נזירות טרדה הדימים הראשונים יפלו ולרבות**
 32 **שיהא נאכל דאי לא תיבז לכל לא מריבין לזו**
 33 **דכתיב אשר כפר בהם חזק להכשיר אותו הו'**
 34 **להכשירו בקדשים וזה להתחיל נזירות טהרה**
 35 **אשם מצורע בהדיא כתיב ביה. דנאכל כי**
 36 **כתאטת האשם הוא (לרבי פ"ד) ומיידו נהי**
 37 **דאשמתם כתיב הבא נאכלו פירשתי לו עשרים**
 38 **וארבע מנות כהונה אלא כל למת. אשר ישיבו**
 39 **זה גול הגר. דכתיב (ממדרב"ה) האשם ומדבש**
 40 **זה לבחן ותניא (ביק דף ק') אשם זה קרן**
 41 **ומדבש זה חומש או אשם זה אשם משם**
 42 **כשהוא אומר מלכד איל הכפרים (הרי אמור**
 43 **אלא) אשם זה קרן שהולתו את הכזיר ואשם זה**
 44 **ואח"כ הודו משלם קרן ורומש לבחן ורומש לו**
 45 **למבחן כדכתיב בפרשת ויקרא וכל כי יחטא**
 46 **ואשם וגו' ואם ממ נתון לירשיו ואם נר היה**
 47 **ומת ואין לו יורשין ליתחייבו להם נתנן הכתוב**
 48 **לכתוב ופרשת זה הוא הגר אמורה בפרשת נשא א'**
 49 **אין ליאש גואל להשיב האשם וגו' וכי יש לך**
 50 **גואל מבישראל שאין לו נאכל אלא זה גול הגר.**
 51 **זהו הגר בהדיא כתיב ביה לא גרסינן דהא**
 52 **תסאתו ואשמוט ושאר האמורים בפרשה**
 53 **בהדיא כתיב כל אחד ואחד במקומו וסידרן לו**
 54 **הכתוב בלתיחן כאן מפני מחלוקת של קרן**
 55 **שעבר עליו על הכותש משל הדיין אמר לטובת כשברת רגל פרתה לך הוא לנבגין. שיהו כנבסיס של חולין שאין בו שום קדושה ומשום**
 56 **הוא והאי דכתיב בתריה בקדש הקדשים תאכלנו אשטאר קאי דהווי מניד דאבילת: תניא אמר ר' אלעזר בו' אפיריס דתפרסר דאיפילו בו במתניא קאי: פיגול כירבי הנעשה כותן בחיזין.**
 57 **העבודה שהיה עובד בה ממשבה אבילה שחשבס עליה אם מנשה עורה הם על פאגל ולקמן יליף טעמא מקרא: שוהם. שדרי שריתנה בעורה הוא וכל**
 58 **דחין דכתיב עורה הוא: לחיות דמו למחר. ליה חיטע על אבילת מנבח של פנים הריני מזה על הפרכת או על המנבח הפנימי שוה הוא וירקתן המפגל: על מנת לשפוך שדרי בו**
 59 **אבילת מנבח החיזין ומנחתה ביה מחשבה: לא פיגול. מפני שפחשבה היתה בשעת עבודת פניה: באשר יורם. כותן מנבח בתפרשת אימורה: מה למיטרו. לו שלמיטמו לענין**
 60 **אימורים הרי אף בהו כולן מפורשים חלב וכליות ויותרת אלא לא בא היקש הוא אלא ללמד על הפיגול שהוא למד בכל הקדשים משלמים וכו' ללמדך על אלו שאין פיגול נוהג בןן**
 61 **אלא כשלמים מה שלמים אין פיגולן לזוג על מעשי עבודה חיובית מוחשבת אבילות חיובית שחוט או מקבל או מולין או קרוק ע"מ לאבול כשר לשפוך שיריים או להקטיר אימוריו**
 62 **חזין ללמנו אף כאן עד שחשבס בעבודתו על אבילת חזין מחשבותיו. מחשבת אבילתו: ופעשיו. עבודה שהוא עובד ומחשבס**

זבחים. פרק רביעי - בית שמואי דף מזה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)"
 רכט תוספות

1 הלכתא למשיחא. הרי קבע לנו הלכה הגריכה לנו לימות המשיח כשיבנה בית המקדש
 2 ועכשיו לא יתעוררו לה א"ל הליב קאמינא. האי דמיתמנהא קיעות הלכה הוא
 3 דמתמנהא דמיגרס בעינן מתני משניות ומחלקת הלכות עבדה לפי שטורה היא הדרש
 4 וקבל שבר אבל קיוב הלכה אינא אלא להורות הלכה למעשה ועכשיו אינו נוהג:
 5 **מתני'** קדשי נביא ב'ה' מפרש בנמי

1 [רב יוסף], הלכתא למשיחא. אמר ליה אבני, אלא
 2 מעתה, פל שחומת קדשים לא להני, הלכתא
 3 למשיחא הוא. אלא, דרוש וקבל שבר. הכא נמי,
 4 דרוש וקבל שבר. הכי קאמינא לה, הלכתא למת לי.
 5 לישנא אהרינא, אמר ליה, הלכה קאמינא: משנה
 6 קדשי עובדי פוקבים, אין חייבין עליהן משום פיגול,
 7 נותר ומא. והשוחטין בחיזי פטור, דבר רבי שמעון.
 8 רבי יוסי מתייב: נמרא תנו רבנן, קדשי עובדי
 9 פוקבים, לא נהניו ולא מועלין, ואין חייבין עליהן
 10 משום פיגול, נותר ומא. ואין עושין תמורה, ואין
 11 מביאין נסקים, אבל קרבנן טעון נסקים, דבר רבי
 12 שמעון. אמר רבי יוסי, הוזהר אני בכיולן להחמיר,
 13 שנאמר בהן 'לה'. כמות דברים אמורים, קדשי
 14 מובה. אבל בקדשי ברה תביית מועלין בהן: לא נהניו
 15 ולא מועלין: לא נהניו, מדרבנן, ולא מועלין, דגמרי
 16 מעילה, 'חט' 'חט' מתרומה. דבתרומה קתיב 'בני
 17 ישראל' ולא עובדי פוקבים: ואין חייבין עליו משום
 18 פיגול נותר ומא: מאי טעמא, דאתי פיגול, 'עון'
 19 'עון' מנותר, ואתי נותר, 'חילול' 'חילול' ממומחה.
 20 ובמומחה קתיב 'בני ישראל' ולא עובדי פוקבים:
 21 ואין עושין תמורה: מאי טעמא, דאיתקש התמורה
 22 למעשר בהמה, ומעשר בהמה איתקש למעשר דגן,
 23 ובמעשר דגן קתיב 'בני ישראל' ולא עובדי פוקבים.
 24 וכי דבר תלמוד בהיקוש, חוזר ומלמד בהיקוש. מעשר
 25 דגן חולין הוא. הניחא למאן דאמר, בתר תלמוד
 26 אילינן, אלא למאן דאמר, בתר למד אילינן, מאי
 27 איכא למימר. אלא מעשר בהמה, חובה שאין קבוע
 28 לה זמן הוא, וחובה שאין לה זמן קבוע, ישראל
 29 מיתה, עובדי פוקבים לא מיתה: ואין מביאין נסקים:
 30 תנו רבנן, אסורין, אורח מביא נסקים ואין העובד
 31 פוקבים מביא נסקים, וכול לא תהא עולה מוענה
 32 נסקים, תלמוד לומר 'ככה': אמר רבי יוסי, והא
 33 אני בכיולן להחמיר, כמא דברים אמורים, קדשי
 34 מובה ב'ה' מאי טעמא, קסבר, פי גמרה מעילה
 35 'חט' 'חט' מתרומה, דומיא דתרומה דקדישא קדושת
 36 הגוף. אבל קדושת ברה תביית, קדושת דמים,
 37 לא. תנו רבנן, דם שנומא זוקין בשונג, הויזהר.

במוד

1 הלכתא למשיחא. כי האי גונא פריך בריש ד' מיות (סנהדרין גא) והמה מדריש עשרה
 2 יחסין (קדושין עב) א"ר יהודה אמר רב הלכת כרבי יוסי דתריין מדרש ליתר
 3 ושמא נפקא מינה עכשיו שלא להרמק משפחת שאני ידועת ובקדושין (שם) פירשה
 4 במאי פליגי רבי יוסי ורבנן במומר ידוע ואי שיקא דרוב פ'ק' ודמא (דף רי) דפסיק רבי יוסי
 5 דרשון חזר וליבחדו ויניא אינו רבי כר נפקא
 6 מינה עכשיו בנשיא או ראש שיבה או פרנס
 7 שנמנהה לעיבור ועבר ממות אסא ועבר
 8 האנס ובפרק אלו דברים (פסחים טז) דפסיק
 9 הלכה רוב דכל מלאכה שאפשר לעשותה
 10 מערב שבת אינה רוחה את השבת לענון פסח
 11 נפקא מינה במונ חזר לענון מילה ואיני רבי
 12 מילה נמי פסיק בהי בוראי (בבבא בתרא) כמ
 13 אלומה פסקא מילתא פסק נמי בני שחי הכי נמי
 14 תנעת (דף ק) דפסיק רבי אלעזר הלכה כרבי
 15 דאמר בשבעה במרחשון ומוקי לה חתם במונ
 16 כשית תמקדש ימים משהו ע"ה במונ הזה לבני
 17 בבל דאית להו פירי דבראי כדאמר החם הא לן
 18 דהא לרו מיהו בסוף התבלת (מנחות בב) קשה
 19 דפסיק רבי יוחנן כבא יוסי בן סוטהאי בני גבתי
 20 כיג ונראה דרבי יוסי דקא דאית ליה חבא
 21 ובסנהדרין (דף טא) דאין לפסוק הלכתא למשיחא
 22 דהא דרבי מפרש דלא ריש חזר הלכתא למשיחא
 23 אלא דרבי אבאי תרתי שוויא ליתר ונב
 24 עשה איסור דליכא נפקותא בהלכתא אלא על
 25 ידי איסור לא שייך לפסוק למשיחא:
 26 **והשוחטין** בחיזי פטור דבר ר' שמעון. במנא
 27 לא תני בביריתא שחט בחיזי חבא
 28 לא תני תמורה ונסכים דתני בביריתא וזה הימה
 29 ונא י"ד ש"ס רבי אילעזר דאמר רבי יאלו
 30 מנחות (דף עג) דאין גוים במביאין אלא עלות א"ב
 31 מאי איירא קדשי גוים דאין חייבין עליהם משום
 32 פיגול נותר ומא אפי' ישראל נמי דהא שמעינן
 33 ליה לרש' בסוף דם שחטה (כריתות כג) דאין
 34 פיגול בעלין דאין נותר מעלה וז' דסבר לה ר' יוסי
 35 יוסי הגלילי דמביאין אפילו שלמים ועד יל
 36 דבביריתא (דף יג: דף כג) אמר טעמא דרש' שמעון
 37 משום דאין איסור לה לא מוסר קדשי שיש שוח
 38 דמותרות כדתינא במנא לא נהניו מדרבנן אלא
 39 מועלין דגמרי חט וטת מותרות: **רואה** אני
 40 בכלול להחמיר שאמור כון לה: פי' בקרא דאיש
 41 איש דמבינן גוים שנורדין כתיב לה למישר
 42 שגוים הם בכלל קדשי ה' שמענו חבא דאיכא
 43 מעילה דאורייתא בקדשי מנח וקשה דלא
 44 איפריך מהבא ל' ינאי דאמר פי' קדשי מנח (דף
 45 טז) אפיעלה דאין חייבין מעילה אלא על קדשי
 46 ברה תביית דפריך דהם ומשכ' כולו מדרבנן
 47 ועד תנו פי' אמרו לו (כריתות יג) שי אוכל אביה
 48 את חזק' עליה ארבע אנאח ואשח אתו ונו
 49 דשליה כל הבשר (תולין דף ק) אמר ר' ינאי
 50 נפיה כאשר יזוה ונו מה פון משיח שי בו
 51 מעילה אף שלמים שי בון מעילה ונו דשליה
 52 תמורה (דף לב) א"ר ינאי נפיה אן מעילה
 53 מפרשת מן תמורה אלא בעלה בלבד שנאמר
 54 לה קדשיה תמורתיים לה ידאי אסמכתא ניטו
 55 ועד יד ר' ינאי לא איירא אלא דבריה דתורה לטהורים אלא באיורים ועלה ומעילה אלא פקעה פשטא דאיכא מעילה דאורייתא וקשה לי' לה אמאי לא משכ' במעילה דבר דבי קדשי
 56 מטובא ולשיני באימורים: **ואין** עושי תמורה דאיתקש למעשר בהמה. בפרק קמא דתמורה (דף ג) דריש מדתיבין ברש' עניינא דבר אל בני ישראל איש כי יפלא ונו: **ומעשר** בהמה
 57 למעשר דגן. בכרורות (דף גג) אמרין לן איתקש אלא לענין שנה: **דמיא** דתמורה דקדושת תנו. ואת' אודהה לנתנה מקדשי ברה תביית נמן חתן אלו מן חלוקין (מכות יג)
 58 וחיוב הקדש של פנדה משמע דבר שיש לו פריין והיינו קדשי ברהיה הא לא ידעינן אודהה במעילה אלא מגוריה שיש חטו חטו מותרות פ' התעורר (סנהדרין פד) והאי תנא לא ליקף אלא
 59 דומיא דתמורה ויל דהקדש של פנדה לא מיייר בהב ברה תביית אלא בקדשי המנח שהומנו רבין ומעיקרא הוה ברו מעילה בשביל מעילה אלא פקעה המעילה ואתי
 קשה

במוד

קשה מאד לזיפנין בפרק הירא דמיעלה (דף תז) חט חט מותרמה לענין פגם והנהגה במעילה
 במזרחו לקדשקע ומזבחי ביתו קדושת דמים ולא נבדו מותרמה ויל דהבא דוקא הוא דבעינן
 דומיא דתרומה משום דרבינו ליה לרבינו דלא גמרינן אלא דומיא דתרומה וקדושת הגוף
 עדין ש' לומר לר'בנא אפי' ברוך הבית גמרינן מותרמה לענין געם ברא"ר ויסי קאמר ליה
 ולא גמר דבר הבית מותרמה כון נראה מדרמיית
 ה"ש ר' יוסי אמר בבבלי גבי רואה לחמירי וכו'
 ומפרש מיט דומיא דתרומה וקדושת הגוף ה"ק
 שכל קדשי ימים אין רואה לחמירי משום פיגול
 נותר ומטא מלא אבי אדמיתו אין מועילין אין
 מילי בקדשי המזבח דגמרינן מותרמה (ואהני
 ליגא) ולא גמרינן מותרמה אלא מיד דרמיא לה
 אבל ברוך הבית דלא דמי לה מועילין כן פירש
 רבינו והקשה לו בן הרז אלחנן דבפ"ק דרביב' (דף ה'
 טו ה') אמר אביי ונרע טב ופרך איכ"ל למינעו
 כל אלוהה תביא אבל קדשי ברך הבית מועילין
 ולמינעו הדיא ר' יוסי אבל להבין אין מועילין ויל
 דשפיר משני דהם וה"ה גיזה רבינא: **אבל** העצים
 והלבונה הקהרת אין בהם משום טומאה. ואם
 תאמר מאי איריא משום דאין נאכלין תיפול לה
 דאין אסור טומאה חל עליהם דהא יש בהן
 מעילה ורבי שמעון דהא דאמר (ברכות כג) אין
 פיגול בעילין ולא נותר בעילין לפי שאין אסור
 חל על אסור ועוד טעמא דהפנימות אמאי צריך
 למעטניה משום פיגול ל' שמעון וטמאי עירב
 עליהם משום נותר ומטא והא את בהו מעילה
 ואין אסור חל על אסור ומיזו בזה יש לומר
 דמשמנת לה לאחר שנתקן הבהש ונתרין ראיא
 לאביה דתנן במעילה (דף טו.) דמועילין בהו עד
 שיתקן וה"ה טמאי קשה פיגול שריי קע
 פיגול מבי מעילה בו האור אבל מעצים קשה דרבי
 בהו מעילה לעולם ויל ר' תנא דר' שמעון דהבא
 סרי כה כדחזא תנא דרבי שמעון דרבי ההם יש
 פיגול בעילין ויש נותר בעילין ועל ד' דמשמנת
 לה בבל אבא כהן כגון שאני שערות אחר כ'
 כדאשכחן ביבמות פרק ד' אחוץ (דף לג.) וקשה
 קצת את דאמר פ' דם שחיטה (ברכות כג) למאן
 דאמר אין אסור חל על אסור כל חלב מאי עבדי
 ליה ומקיל לה בחולד קדשים לוקמי כתיבתי את
 שערות אחר כן דהוה ליה בת אחת ומיזו בלאו
 הכי שפיר קמישני דאין לחקשת ויל קרא אבא
 אסור חל על אסור קמישני שתי שערות אחר כ'
 למעטי מנותר ומטא דהא איצטריך להביא שתי
 שערות אחר כן דהי כבא אחת כדפרישנא ומיזו
 לאא אפי' לממרא בפ' ד' אחוץ (ביבמות לג.) וכן
 משני דבני בית אחת לית לה קשה: **ה'למוד**
 לומר אשר הם מקדישים ל'. גבי מטא כתיב ומרבי
 הבא מתיב כל בר דהא ומייתי ליה בכריתא
 דלעיל בפיגול הוה שריקו טומאה בעופות
 ומנחות הדר אתי הוה חילול חילול ממואה

קשה מאד לזיפנין בפרק הירא דמיעלה (דף תז) חט חט מותרמה לענין פגם והנהגה במעילה
 במזרחו לקדשקע ומזבחי ביתו קדושת דמים ולא נבדו מותרמה ויל דהבא דוקא הוא דבעינן
 דומיא דתרומה משום דרבינו ליה לרבינו דלא גמרינן אלא דומיא דתרומה וקדושת הגוף
 עדין ש' לומר לר'בנא אפי' ברוך הבית גמרינן מותרמה לענין געם ברא"ר ויסי קאמר ליה
 ולא גמר דבר הבית מותרמה כון נראה מדרמיית
 ה"ש ר' יוסי אמר בבבלי גבי רואה לחמירי וכו'
 ומפרש מיט דומיא דתרומה וקדושת הגוף ה"ק
 שכל קדשי ימים אין רואה לחמירי משום פיגול
 נותר ומטא מלא אבי אדמיתו אין מועילין אין
 מילי בקדשי המזבח דגמרינן מותרמה (ואהני
 ליגא) ולא גמרינן מותרמה אלא מיד דרמיא לה
 אבל ברוך הבית דלא דמי לה מועילין כן פירש
 רבינו והקשה לו בן הרז אלחנן דבפ"ק דרביב' (דף ה'
 טו ה') אמר אביי ונרע טב ופרך איכ"ל למינעו
 כל אלוהה תביא אבל קדשי ברך הבית מועילין
 ולמינעו הדיא ר' יוסי אבל להבין אין מועילין ויל
 דשפיר משני דהם וה"ה גיזה רבינא: **אבל** העצים
 והלבונה הקהרת אין בהם משום טומאה. ואם
 תאמר מאי איריא משום דאין נאכלין תיפול לה
 דאין אסור טומאה חל עליהם דהא יש בהן
 מעילה ורבי שמעון דהא דאמר (ברכות כג) אין
 פיגול בעילין ולא נותר בעילין לפי שאין אסור
 חל על אסור ועוד טעמא דהפנימות אמאי צריך
 למעטניה משום פיגול ל' שמעון וטמאי עירב
 עליהם משום נותר ומטא והא את בהו מעילה
 ואין אסור חל על אסור ומיזו בזה יש לומר
 דמשמנת לה לאחר שנתקן הבהש ונתרין ראיא
 לאביה דתנן במעילה (דף טו.) דמועילין בהו עד
 שיתקן וה"ה טמאי קשה פיגול שריי קע
 פיגול מבי מעילה בו האור אבל מעצים קשה דרבי
 בהו מעילה לעולם ויל ר' תנא דר' שמעון דהבא
 סרי כה כדחזא תנא דרבי שמעון דרבי ההם יש
 פיגול בעילין ויש נותר בעילין ועל ד' דמשמנת
 לה בבל אבא כהן כגון שאני שערות אחר כ'
 כדאשכחן ביבמות פרק ד' אחוץ (דף לג.) וקשה
 קצת את דאמר פ' דם שחיטה (ברכות כג) למאן
 דאמר אין אסור חל על אסור כל חלב מאי עבדי
 ליה ומקיל לה בחולד קדשים לוקמי כתיבתי את
 שערות אחר כן דהוה ליה בת אחת ומיזו בלאו
 הכי שפיר קמישני דאין לחקשת ויל קרא אבא
 אסור חל על אסור קמישני שתי שערות אחר כ'
 למעטי מנותר ומטא דהא איצטריך להביא שתי
 שערות אחר כן דהי כבא אחת כדפרישנא ומיזו
 לאא אפי' לממרא בפ' ד' אחוץ (ביבמות לג.) וכן
 משני דבני בית אחת לית לה קשה: **ה'למוד**
 לומר אשר הם מקדישים ל'. גבי מטא כתיב ומרבי
 הבא מתיב כל בר דהא ומייתי ליה בכריתא
 דלעיל בפיגול הוה שריקו טומאה בעופות
 ומנחות הדר אתי הוה חילול חילול ממואה
 ופיגול עון קע מנותר ולאחר שריבה הרכיב כל דבר טומאה חורו וממטע פיגול מכלל
 הפרט ובכל: **י"ש** לו מתירין משקירבו מתירין. מכל טהור יאכל כשר הדישין ליה בהקומץ
 רבה (מנחות כה) ובסמוך: **ש"ב** גול. פירשי' למד דהוה חילול חילול וקשה על זה בחר
 הכי דפרך אדרבה מפיגול נילף שכן הותר וכו' אמר גם כן שכן עון מעון ופרח
 למד דגול הינו כולו פיגול שייך בכל בלוק אבל נותר וטומאה שייכי בחתיכה אחת:
 דכ"י

דבטומאה הוהק אקמישני שאין הציץ מרצה עליה שם טומאה מידת רציצת בעיני: בחור. שנידון טהורין ופסלין כן מן זה ובחור חוץ למן זה ובחור מנחת זמן ושתיקן פסולין בקרב
 לאפוקי טומאת הגוף פסולין במקריב. מנין שאף בפסול זמן ופתיחות שריב. דהא קרי' דיומרה ולא חיללו. דכתיב כי טומאה.

כשני

בשני

זבחים פרק רביעי - בית שמואי דף מו עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ)" תוספות

בשני יחוליים. מרלא כתיב ונורו וזלו יחולה אחד פסול נור. דאשכחו ביה חילול דבתיב (ויקרא טו) כי את קרש ה' חילול האתרוגיהו קאי אשר הם מקדישים דברבינו מניה כל המוקדישים: מנא הני מילי. דרם אין חיבין עליו משום נותר אם שנג בו בדם ונותר אינו חיב שתיח אלא וכן אכלו בשמנת הגוף אינו חיב שתיח: אמר קייל אמר רש"י ו' הא דעולא לרא חבא איתמר אבא

מעילה איתמר במס' מעילה (דף יא.) דקתיני אין מעילי בדמים והבא דיק מנא זני מילי דמתניתין אמר עלה גבי מעילה אמר קרא לבם ונתן רבי ישמעאל לבפר כו' ור' יוחנן אמר הוא ומסקא תלתא קראי חד למעטי מנורה וחד למעטי ממעילה וחד למעטי משמנתא ואני נתתי לבם שלכא יוח. בחולי שלכא שמונה בתן מעילה לבפר. וזני נתתייהו עלה על המזבח לבפר (ויקרא יז) לבפרה נתתי בחרות קדישים ולא למעול בו לענין מעילה אין בו דין קדישים: הוא דבמזבש הוא בחיוביהו יתא: הוא לבא בפרה כו' מה לאחר כפרה אין בו מעילה. שפיטא לן ביה דתעשיית מנורה אין מעילין בו דכין דלית בהו דין עוצר גבוה לא קרינן ביה קדיש הו' אין לך דבר כו'. והלכך ע"כ לא תרשהו כתיב אלא איכפא: והיי' תרומת הישן. בכל יום וזתה מנחתה ותרומה את הישן מלא דמתחתה מנחה ונתן מנורהו של כבש כדכתיב ושמו משמע שם גיזותן ושם נבלע במקומן אלמא אסור בהנאה ובגדי בהנאה. ארבעה בגדים כשוק גדול ננסה כל לפני ולפנים כיוצא שאתאר להשתמש בו שד' כדכתיב ופושט את בגדיו וברו הגדלים הם ודרשנין מלמד ששטענין עיניהו מלפנא דרבניו ורבין רוסא ובסא ימינו מייחזי לה לרבי דואב דאבר שפירין לן לבתן (הירושין). לעבוד בתן במקדש כל ימות השנה ועגלה ערופה. דכתיב וערפו שם (דברים כא) והיא שם קרא יתירא והיא לומר שפחה אין קברותיה: אין מלפדין. וכוון וכוון ליתא ולא מייחזי ראה מניניהו האי קרא נמי דהואיל איבא כדכתיב. איכפא את הדרשה הבה: מינש' מנורה. לומר שאן למדין מהן: הערופה זו ולא אצרת כמו ושמו. מדורה ליה למכבש וזו ואלו

הכ"ו גרסתינן בשני חילולין הכתוב מדבר אחד פסול נותר. תימה לל לעיל גבי קדשי אום אתי נותר חילול חילול משמנתא הלא חילול טומאה מני בנותר איירי ועוד תימה דבפ' הערופה (סנהדרין דף סג.) משמע דלא כתיב בנותר חילול דריבם והבא משכחת לה מדרגתי ולעיל בריש פרק שני (דף טו) פירשת:

הוא לבני כפרה כלארז כפרה. הקשה ר"ה דבמעילה פרק (ולדו) חטאת (דף יב) אמרנין דהמיקו דם לבמות קדשים ומעילין בו אלמא שי מעילה בדם ותיירי דהתם מחייבם אלא שיכא כפרה אבל לארז כחושא אף לפני כפרה אין מעילין וא"ת דהתם תני (דף יב.) מייחזי בפרק כל שעה דם בתחילה אין מעילין בו יצא לנחל קדרון ומעילין ויל מעילה דהתם דרבנן ואת א"כ כ"ש מעילה (דף ב.) דרוחק אלא שכתובי היא איכא מעילה דרבנן לייחזי מרף משנה ועוד קשה בסוף המורה (דף לב) גבי מקדיש עולה לברק הבת דקאמר כפרה מעילה בה שתי מעילות ופרקי א מדרבנן אמאי ב' מעילות מאי קשה אה איכא מעילה דרם שהיא דרבנן וכן בקדשים שנתו ברש מעילה (דף ב.) וייל דהתם שיש מעילה דאורייתא משום עולה בחילי מיתה ובדם וליכא מעילה דאורייתא לא בחילי מיתה מקטן ורבנן מעילה ובריש מעילה אקדישים ששחטן בדרום קאי דרבנאן דהקטנן יאמי ועל כ"ג דחיק לאתויי ראה דתקון רבנן מעילה אע"ג דבבבלי מעיניהו (בבב) בנותר ומייחזי מרבי יוחנן דקדישים שנתו ודרי חיים היה מפרש דיוצא לנחל קדרון ומעילין דאורייתא שב"ד מקדישין אותו שלא ידעו אמטו בלא פירון ורוחק הוא ועוד אבתי אמאי לא מתיי ברש מעילה מהדייא דסוף התכלת (מנחות דף גב.) באפ פריה דאמר שיתו תקטנו חזו מעיקרא קטני בה מעילה ואין לומר דמעילה גמי ויחיה מעילה דאורייתא דתקון שישיו ב"ד מקדישין אותו א"ת היאך ק"ו מוזן ועוד דבמעילה שנתו ולד חטאת (דף יב.) דאמר רבי יוחנן קדישים שנתו יצאו מידי מעילה דבר תורה אבל מדרבנן איכא מעילה ופרקי מי איכא מידי מעיקרא לית ביה מעילה ולבסוף אית בה מעילה ולא חרי' דם דתקן בתחילתו ובי ואי מעילה דתול שנתו שביח דין מקדישין אותו מאי קושיא: א"ן לך דבר שנעשית מנורתו ומעילין בו. וא"ת אדרבה לא נעמט לפני כפרה ראיין לך (ורבין) שאל נעשית מנורתו שלא ימעלו ואע"ג דאיכא בדרשין קלים חיינו משום ולא אקדשו קדשי ה' וייל דאשכחנן טובא דכרתה דאין מעילין על שנת מנורת תרומת הדרשן ועגלה ערופה עד אר' יירידתה. ולא ודרי תרומת הדרשן. והא דתקן במעילה פ' ולד חטאת (דף יא.) דישון מנחה המענורה לא נתקן אלא מעילין חיינו מנחה הנהיב מן הקטרת שנשרף עליו והבא מנחה חותמה מלא המנחתה מן המנחתה הפנימית ונתון במנורהו של כבש ומיהו בשמי המנחה דהא בדרשין אין מעילין דקאמר בשלמא מנחה הידיין דכתיב בה ושמו אלא מנימי מנא ב' משמעי דמושטו וירש דאין מעילין ובשמנתא אדרבה משמעי ומשמו חיל מעילין חיל דמנתי' דהתם משמע ולא מעילין בדרשין הפנימי שהדישון מוציא מידי מעילה אבל קודם דישון מעילין א"כ איכא מנחה לשרוף ועל זה אקמר בשלמא דיעון דכתיב ושמו ולכך מנחה לדרשן מ"מ אף לארז דהמה איכא מעילה בדרשין מן סוף המורה (דף לר.) ושמו בנתו שנתו כולו ושמו שלא ידעו אלא מנימי מנא ב' דמנחה לדרשן שהתה אמר שדרשין מוציא מידי מעילה ומשני דאמר קראי חטאי את מוראתהו השליך אל מקום הדרשן וכן פירש בירושלמי משמע מן קצת ידעו בירשאי מנחל דברבינו דישון חיל בפנימי החדר בעי מנחל שדרשין אסור בהנאה ואם תאמר מוראה ונרעה ימעלו עד שיעשו מנורתו שישלכו אצל מנחה בדרשין מנחה הפנימי ובתמורה (ג"ש) אמרנין עולת העוף שנחממה דמה מוראה ונרעה יצאו מידי מעילה וי"ל שאני דישון מנחה הפנימי דהיינו מנורתו אבל עולת העוף עברתה דם מנחה מוראה ונרעה וא"ת בקדשין (דף נה.) דאמר אין מעיל ארז מעיל ארז בהמה וכלי שרת הוא איכא תרומת הדרשן ולא נפק לחולין ע"י מעילה כדכתיב בסוף תמורה וי"ל דקיי בכלל בהמה דהיינו כמו אמירום דלא נפק לחולין: משום דהיי' תרומת הדרשן ובגדי בהמה שני כתובין הבאין באחד. במעילה פ' לז חטאת (דף יא.) מאירי' יתרו ומסקנא כדבא: ועגלה ערופה. פי' רש"י מוערפס שם ג"ל בפ"ק דבריתא (דף א.) והאי גפ"כ אין מעמרדין (ע"ז דף כג.) מדכתיב בה כפרה בקדשים ו"ל דם ערץ לאסור ערפסה שלא לומר אין לך דבר שנעשית מנורתו ומעילין בו:

תרי' מעשית כתיב. קשיא דרבזו סגי וכן גבי הענין בפרק כל הבשר (וחילין דף קי.) ו"ל למעטי מנורה וחד למעטי משמנתא. תימה לנותר טומאה מי כו' מעשית דילפינן מהדרי חילול חילול וא"ת לקולא דבבבלי גבי קדשי גויים ו"ל דאין לוקמינא משמנתא בנותר דוקא אבל משום טומאה ודרי חייב כי היכי דאין לו מתירין כותן קומן ומנחת כתיבם א"ת דאין בהו פגיל של בן אסור חטאת טומאה מדרבנן מאשר הם מקדישים היה וזה מרבנינו נמי לגבי דם:

1 אחת לכל אחת פרט. לאו כלל הפרט ממש המרחיקים זה מזה הן אלא דבר שהיה בכלל
2 ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא כדדרשנין עלה בפ"ק דיבמות (דף ז.)
3 ומרבינן כל קדשי מנחה ומעמטנין קדשי ברוך הבית ואי' קדשי ברוך הבית נמי תיסק לי'
4 מיקרב דרשי' בכשר לקרב ויל' דרוחא אמרנא כי בעינן כשר לקרב ויהי מילי בקדשי מנחה
5 ואי' זה דאמר בתקומין רבה (מנחה דף כה) כל

6 טהור יאכל בשר הניתר לטהורים חיבינן עליו
7 משום טומאה כי' לטעמינן בשר לפני וריקה תיסק
8 ליה מיקרב דרשנין לעיל בכשר לקרב הא כיצד
9 יש לו מתירין משקרב מתירין ב' ויל' דגריבי
10 דאי כתב רחמנא כל טהור ולא כתב יקרב הוה
11 אמרנא יקדש וריקה חשיב ניתר לטהורים כיון
12 דיכול לרוק לכתחילה אלא הוה ממעי' יקרב
13 טמא לפני וריקה לן ורוא עור ארצות אלא
14 לא קא לו מתירין משקרב בכלל ואי' כתב רחמנא
15 יקרב ולא כתב כל טהור הוה אמרנא אפילו פגולין
16 ונתורתו ולא הוה אמרנא מנחה השלמים מיטע' אי'
17 לאו קרא דניתר לטהורים: אבל טומאת הגוף
18 דברי הכל אינו לוקה. ואי' הוא אמרין לעיל
19 שלש כריתות בשלמים חד דלריים שאינן נאכלין
20 לכל הפחות תפשוט דר' יוחנן דאמר במחלוקת מו
21 כי מחלוקת זו ועוד תניא במעלה (ד' י) גבי
22 לבונה וחיבים עליה משום פגול ונתר טמא ויל'
23 דדוקא מילוקת קאמר דאני לוקה דלא איתרבי
24 אלא לענין כרת ומיהו לא משמע דבי מקדאמר
25 כיון דקראנן ביה חבשה אשר יגע קרינן ביה
26 וטומאתו עליו משמע דאייני נמי לענין כרת:
27 מחלוקתו בשלמים. כיון דלוחתא דרובא
28 בין לישטא קמא בין לישטא
29 בתרא לא שייכא לפלוגתא דרבי יוחנן ור' טרמא
30 שאכל בשר קדש לפני וריקה פול בפסולי'
31 (לעיל דף לד.) ובין לאביי ובין לרבא דהתם יש
32 לישב וקל:

1 אחת לכלל ואחת לפרי' שהיה דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על
2 עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא והכשר אשר האכל בשר (מנחה השלמים)
3 (ויקרא ז) והלא שלמים בכלל כל הקדשים היו ולמה יצאו להקיש אליהם ולומר לך מה
4 שלמים מיוחדים קדשי מנחה אף כל קדשי מנחה (בכלל כל הקדשים אל הקדשים אשר
5 לקדשי' כל ישראל וטומאתו עליו (שם כה) וב

6 הקדשים בכלל: לדברים שאינן נאכלין. כיון
7 עצים ולבונה שאינן ארמיים לאכליה אמ' אבל
8 מהם בטומאת הגוף חייב כרבת דמתניתין:
9 ולידשי' דמתני' חד פתאי וזוא אמרי רבא
10 מילתא ואינן תרי חזאי מילתא: חד אמר. חד
11 מזה ואז אמר מחלוקת שנתלוק חכמים על
12 רבי שמעון שחייב בטומאת בשר. אמ' אבל
13 לעצים ולבונה נטמאין לוקה משום לאו חודשה'
14 אשר יגע בכל טמא וגי' (ויקרא ז) דאמר מר
15 (חולין דף לה) חבשה ויתרא לרבות עצים
16 ולבונה: אבל בטומאת הגוף. חד תרתיים רבי
17 הכל אינו לוקה דלא איתרבי בה: הכי גרסינן
18 כיון דקרינן ביה וחבשה אשר יגע וגי' קרינא ביה
19 וטומאתו עליו ונכרתה. כלומר כיון דבטומאת
20 בשר אמרנן לוקה אף עצים ולבונה בטומאת
21 הגוף נמי אית להו דלוקה דגבי נהו דרדי' כתיב:
22 וטומאתו דרש' חביב אמרין מחלוקת
23 דרבי שמעון אדרמנן דלא לק בטומאת הגוף
24 דלא רבי רחמנא אבל בטומאת עצמן דרבינו
25 קרא דברי הכל לוקה: כיון דלא קרינן ביה.
26 בעצים ולבונה לרבי שמעון וטומאתו עליו
27 וטומאת הגוף לא קרינן ביה וחבשה אשר יגע
28 וגו': לפיכך בעלמא. ומעלה דרבנן הוא וקרא
29 דאמרנא בעלמא הוא חביב אמרין בפסחים (ד' י)
30 (בד) טמא לוקה עליו: מתני' לשם זבחי.
31 לאפוקי שני קדש כגון לשם זבח אחר: לשם
32 זבחה. לאפוקי שני בעלים הוא לפינן להו
33 במקרא בפ"ק (לעיל דף) לשם אישים לשם ריה.
34 בגמרא מפרש לאפוקי מאי וליק' לה מקרא:
35 לשם המא. לשם הטוא שהוא מביאו עליה: אף
36 כי שלא היה בלבו ב'. ששחו סתם כשרה. שהוא
37 תני ביה. דין. שישחו סתם כדאמרן בפ"ק
38 (לעיל ב) הנתן ביה דין וליק' להו דלא
39 אית למימר שלא לשמו: שאין המחשבה הולכת
40 אלא אחר העובד. הלכך אי' היה שלא לשמו
41 אפי' דבעלים אמרנן ללא מדי' הוא דלא
42 בדידהו תליא מילתא דכתיב המקריב אותו לא
43 יחשב (ויקרא ז) גמ' עולה לשם עולה ב'. קרא
44 קדשי עולה אשר ריח ניחוח לה' (ויקרא ז)
45 ואנ' דלאו בשחיטה כתיב ניחוח איה
46 בשלמים גבי זבחה והקריב מנחה השלמים
47 איה שאל (שם ז) שהוא ויבחה לשם שלמים
48 לשם אישים לשם שם והאי נזקט קרא
49 דעולה משום דכתיבי כולוהו בגיה וגי' שלמים
50 לא כתיב בחזוהי קרא לריח ניחוח: לאפוקי
51 כגמא. ע"מ לעשותו תחיתו צליות בגולהי' קרוביאי' ש' בלע' ודומתו בעירובין (דף כט) וניתי' הווגא דערבאת דנכבי' וניכיל: אין בהם משום ריה. דכיון דצלאן תחילה להו דמקריב
52 תו לא מסקי ריהא: הנתן רוח. נתן רוח לפני הקודש ברוך הוא שאמר ונעשה רענו: ולא חיללו. אף דבר אחר מחלל את קדשים אלא מי מחללו קדשים מחללין קדשים כדמכרע' לן
53 (לעיל דף) דבמחשבתו שלא לשמו מתחללים מושות אותה לחטאת: מעמא דלא היה בלבו כלל. ששחטו סתם וממילא קרב לשמו: הא לשם חולין כשר ואמר רבי נמי
54 כשרה ואינה מוצא קאמר: לשם חולין. שידע שהוא חטאת ושחט לשם חולין כשרה כדאמרן שאין חולין מחללין קדשים משום חולין. כסבור שהם חולין פסולה ודיניהו מתעסק
55 בדברים אחרים ואינו עוסק בקדשים.

1 אחת לכלל, ואחת לפריט, ואחת לדברים שאינן
2 נאכלין. ולרבי שמעון דאמר, דברים שאינן נאכלין, אין
3 חיבינן עליהם משום טומאה, לאיתווי מאי. לאיתווי
4 הפאות הפנימיות, סלקא דעתך אמינא, הואיל ואמר
5 רבי שמעון, כל שאינו על מנחה היתוין בשלמים,
6 אין חיבינן עליו משום פגול. משום טומאה נמי לא
7 ליתבי, קא משמעו לן: נמי רבי שמעון מחייב את
8 שדרבו לאכול כו'. איתמר, רבי יוחנן וריש לקיש,
9 רבי אלעזר ורבי יוסי ברבי חנינא, חד מהאי וזוא,
10 וחד מהאי וזוא. חד אמר, מחלוקת התורה פשוט.
11 אבל בטומאת הגוף, דברי הכל אינו לוקה. וחד אמר,
12 במחלוקת זו, קד מחלוקת זו. מאי מעמא, כיון
13 דקרינא ביה וריש לקיש יגע בכל טמא/ קרינן ביה
14 וטומאתו עליו. רב כיומי, מתני הכי. רב הנא,
15 מתני הכי. חד מהאי וזוא, וחד מהאי וזוא אספא.
16 חד אמר, מחלוקת בטומאת הגוף. אבל בטומאת
17 בשר, דברי הכל לוקה. וחד אמר, במחלוקת זו,
18 קד מחלוקת זו. אמר רבא, מסתברא כפאן דאמר,
19 במחלוקת זו, קד מחלוקת זו. מאי מעמא, כיון
20 דלא קרינא ביה וטומאתו עליו ונכרתה, לא קרינן
21 ביה וריש לקיש יגע בכל טמא לא יאכל. והאמר
22 מר, וריש לקיש יגע בכל טמא לא יאכל. והאמר
23 משנה לשם ששה דברים, היתב נזכה. לשם זבחה,
24 לשם זבחה, לשם השם, לשם אישים, לשם ריה, לשם ניחוח. והתפאות והאישים, לשם חטא.
25 אמר רבי יוסי, אף מי שלא היה בלבו לשם אחר מכל אלו, פשוט, שהוא תנאי בית דין, שאין
26 המחשבה הולכת אלא אחר העובד: גמרא אמר רב יהודה אמר רב, עולה לשם עולה,
27 לאפוקי לשם שלמים, דלא. איש'ה לשם אישים, לאפוקי ככבא, דלא. ויח' לשם ריה, לאפוקי
28 אברים שצלאן והעלה. דלא. דאמר רב יהודה אמר רב, אברים שצלאן והעלה, אין בהם משום
29 ריה. ניחוח' לשם הנתן רוח. לה' לשם מי שאמר והיה העולם. אמר רב יהודה אמר רב,
30 וטומאת ששחטה לשם עולה, פסולה. לשם חולין, פשוטה. אמר רבי אלעזר, מאי מעמא דרב,
31 ואלא תהלו את קדשי בני ישראל, קדשים מחללין קדשים, ואין חולין מחללין קדשים. מתני
32 רבה, אמר רבי יוסי, אף מי שלא היה בלבו לשם אחר מכל אלו, פשוט, שהוא תנאי בית
33 דין, מעמא, שלא היה בלבו כלל. הא היה בלבו לשם אחר מכל אלו, פשוט, שהוא תנאי בית
34 לא היה כלל, פשוט ומקריב. הא היה בלבו לשם חולין, פשוט ואינו מקריב. אמר רבי אלעזר,
35 הפאות ששחטה לשם חולין, פשוטה. משום חולין פסולה. כדכעא מניה שמואל מרב הוניא,
36 מען

מנן

1 אחת לכלל ואחת פרט. לאו כלל הפרט ממש המרחיקים זה מזה הן אלא דבר שהיה בכלל
2 ויצא מן הכלל ללמד על הכלל כולו יצא כדדרשנין עלה בפ"ק דיבמות (דף ז.)
3 ומרבינן כל קדשי מנחה ומעמטנין קדשי ברוך הבית ואי' קדשי ברוך הבית נמי תיסק לי'
4 מיקרב דרשי' בכשר לקרב ויל' דרוחא אמרנא כי בעינן כשר לקרב ויהי מילי בקדשי מנחה
5 ואי' זה דאמר בתקומין רבה (מנחה דף כה) כל
6 טהור יאכל בשר הניתר לטהורים חיבינן עליו
7 משום טומאה כי' לטעמינן בשר לפני וריקה תיסק
8 ליה מיקרב דרשנין לעיל בכשר לקרב הא כיצד
9 יש לו מתירין משקרב מתירין ב' ויל' דגריבי
10 דאי כתב רחמנא כל טהור ולא כתב יקרב הוה
11 אמרנא יקדש וריקה חשיב ניתר לטהורים כיון
12 דיכול לרוק לכתחילה אלא הוה ממעי' יקרב
13 טמא לפני וריקה לן ורוא עור ארצות אלא
14 לא קא לו מתירין משקרב בכלל ואי' כתב רחמנא
15 יקרב ולא כתב כל טהור הוה אמרנא אפילו פגולין
16 ונתורתו ולא הוה אמרנא מנחה השלמים מיטע' אי'
17 לאו קרא דניתר לטהורים: אבל טומאת הגוף
18 דברי הכל אינו לוקה. ואי' הוא אמרין לעיל
19 שלש כריתות בשלמים חד דלריים שאינן נאכלין
20 לכל הפחות תפשוט דר' יוחנן דאמר במחלוקת מו
21 כי מחלוקת זו ועוד תניא במעלה (ד' י) גבי
22 לבונה וחיבים עליה משום פגול ונתר טמא ויל'
23 דדוקא מילוקת קאמר דאני לוקה דלא איתרבי
24 אלא לענין כרת ומיהו לא משמע דבי מקדאמר
25 כיון דקראנן ביה חבשה אשר יגע קרינן ביה
26 וטומאתו עליו משמע דאייני נמי לענין כרת:
27 מחלוקתו בשלמים. כיון דלוחתא דרובא
28 בין לישטא קמא בין לישטא
29 בתרא לא שייכא לפלוגתא דרבי יוחנן ור' טרמא
30 שאכל בשר קדש לפני וריקה פול בפסולי'
31 (לעיל דף לד.) ובין לאביי ובין לרבא דהתם יש
32 לישב וקל:

זבחים. פרק רביעי – בית שמואי דף מז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 רלו תוספות

למתעסק בקדשים. שחט קדשים ולא כבונה אלא כמתעסק בדברים אחרים: כיריני הוא.
 ראה את כבד ידענו אותה ומיהו מנהג הוא דנפקא לן ולא עיבוב: שמעתי שהבעלים
 מפליגין. בעבודת הכהן אם קבל הכהן בשתיקה וחיטבו הבעלים עליה על פיגול הוי
 פיגול: והקריב הקריב. קרבו פירשת נסכים כתיב והקריב המקריב קרבנו לה' (מנבדר)

מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול. שצאמר וְשֹׁחֵט
 אֶת בֶּן הַבֶּקֶר לִפְנֵי ה', עַד שֶׁתֵּחַת שֶׁחִטָּה לְשֵׁם בֶּן
 בְּקָר. אָמַר לִיהוָה, זוּ בְרִייתִי הִיא. לְעֵבֹב, מִנֵּין אָמַר לִיהוָה,
 'לְרֵעֻונְכֶם וְתִבְחַתְהוּ', לְדַעְתְּכֶם וְכַחוּ, שֶׁאֵין הַמְחַשְׁבָּה
 הַזֹּאת אֵילָא אֲחֵר הַעֲבוּד: מִתִּיבְתִין, דְּלֵאל פִּי הָאִי
 תִּנְא. דְּתִנְיָא, אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסֵי, שְׁמַעְתִּי
 שֶׁהַעֲבֵלִים מְפַלְגִין. אָמַר רַבָּא, מֵאֵי מַעְמָא דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 בְּרַבִּי יוֹסֵי, דְאָמַר רַבָּא, 'וְהַקְרִיב הַמְקַרְבִּי'. אָמַר אַבְי, רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסֵי, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
 אֱלִיעֶזֶר, מִלְּהוּדוּ שְׁבִירָא לְהוּ, זֶה מְחַשֵּׁב וְזֶה עוֹבֵד,
 הִוְיָא מְחַשְׁבָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסֵי, הָאֵי דְאָמְרִין.
 רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, דְּתַנּוּ, הַשּׁוֹחֵט לְעוֹבֵד כּוֹבְבִים, שֶׁחִטָּתוֹ
 כְּשֶׁרֶת, וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר
 (דַּתְנָן) (דְּתִנְיָא), כֵּלָל אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר, כֵּל
 שֶׁאֵין בִּשְׂרָ לְהַנְיֵעוּ, ואֵין מַצְעִיעִין כְּמִוְהוּ, הִקְשֵׁר לְהוּ
 וְהַנְיֵעוּ, וכֵּא אַחֵר וְהוֹצִיאוּ, נִתְחַיֵּב זֶה בַּמְחַשְׁבָּה שֶׁל
 זֶה. תְּרוּוּיָהּ אִית לְהוּ דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסֵי, הַשְׂתָּא,
 בְּחוּצַי אֲמַרְיָנָא, פְּנִינִים מִיַּעֲבָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסֵי
 לִית לְהוּ דְתִרְוּוּיָהּ, דְלִמָּא פְּנִינִים הוּא דְאֲמַרְיָנָא,
 בְּחוּצַי אֲמַרְיָנָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר, אִית לִיה
 דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הַשְׂתָּא בְּשֵׁבֶת אֲמַרְיָנָא, פְּעוּבָדָת כּוֹבְבִים
 מִיַּעֲבָא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, לִית לִיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר.
 דְלִמָּא פְּעוּבָדָת כּוֹבְבִים הוּא דְאֲמַרְיָנָא, קִעִין פְּנִינִים.
 אָבֵל שְׁבֵת, מְלֵאכַת מְחַשְׁבַת אֲסָרָה תוֹרָה:

הדרן עלך בית שמואי

אִיזוּהוּ מִקוּמָן שֶׁל זְכוּרִים. קָרְשִׁי קָרְשִׁים, שֶׁחִטָּתָן
 בְּצִפּוֹן. פֶּר וְשֹׁעִיר שֶׁל זֶה הַיְבוּשָׁיִים, שֶׁחִטָּתָן
 בְּצִפּוֹן, וְקִיבוּל דָּמָן כְּכֵלִי שֶׁרֶת בְּצִפּוֹן, וְדָמָן מִעֵין
 הַיָּהּ עַל בֶּן הַבְּרִיָּה וְעַל הַפְּרוּכָת וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהב.
 מִתְּנֵהּ אַחַת מֵהֶן, מְשַׁכְּתָה. שְׁנֵי הַיָּהּ שֶׁלֹּא
 עַל יִסוּד וְשֶׁכְרֵבֵי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, וְאֵם אֵלֶּף
 נָתַן לֹא עֵכָב. פְּרִים הַגִּזְרָפִים וְשֵׁעִירִים הַגִּזְרָפִים,
 שֶׁחִטָּתָן בְּצִפּוֹן, וְקִיבוּל דָּמָן כְּכֵלִי שֶׁרֶת בְּצִפּוֹן,
 וְדָמָן מִעֵין הַיָּהּ עַל הַפְּרוּכָת וְעַל מִזְבֵּחַ הַזֶּהב.
 מתנה

מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול. פירש בקדשים כגון מתעסק בסכני
 להגביהו ואו לזרוק וקשה דברג אפילו בחולין פסול לרובן דפליגי עליה דרבי נתן ובעו
 כונה ואפי' מתכוין לחתיכה כגון זרק סכין לנעמה בכוחל דחשיבי מתכוין לחתיכה כדמוכח
 פ' בדחילין (דף לא) אפי' פסלי רבנן ער שיחבוין לחתיכה סימנין הא על גב דאמי מתכוין
 לשחיטה לחתיר בשרו ודא בעו כמבשר בדקאמר התם
 ורבנן ודא בעו כונה לחתיכה לחתיכה מיהא
 בענין פירוש לחתיכה סימנין אבל תזכיב אחרת
 אהא ופסלי רבנן ונראה הואי מתעסק וקדשים היינו
 מתכוין לחתיכה סימנין ולא לשם זביחה ודחולין
 כשר ובקדשים פסול דער' יש מתעסק אחר כגון
 משום חילוקי דהיינו סכבור שחן חולין וכו'ולד
 מלשחט את כן תרבי נפקי:

הדרן עלך בית שמואי

אִיזוּהוּ מִקוּמָן: קָרְשִׁי קָרְשִׁים שֶׁחִטָּתָן בְּצִפּוֹן.
 הִר אִפְרִים הִיא מִדְּרוֹק כּוּמָן לֵאל
 בענין סכין בשחיטה מולא קני שחיטתן בכלי
 שרת בצפון ברכתני גבי בקלה וקובל דמן בכלי
 שרת בצפון ומתוך כך איתא שפיר הא דאמר
 בפי' דחולין (דף ג) כגון בשר קדומית של קנה
 וחשתי בה דלא בעי כלי שרת וכן משמע קצת
 בפסחים פ' ואלו דברים (דף טו). שהיה כל אחד
 נכאי ככני מתוך ביתו ואי אפשר לומר כן בדספק
 התורה (מנחות פב) ובסוף דם תטאל (לקמן עז)
 דריש מהבית ויקח את המאכלת ודעה טענה
 כלי וליפני מינה כולוה ובסוטה פרק היה מביא
 (דף די) משמע דסכין מקדש ליה לדם ועוד שיש
 התורה (מנחות עח) איכא למיד' סכין אלימא
 מבלי שרת דאף על גב דלית לה כן מקדשא
 והדאי קדומית של קנה איכא למימר שתקנה
 ועשאה כלי כרי וסי' ר' יהודה דאמר בפרק היה
 מביא (סוטה די) דעושין ליה שרת דעין והדאי
 דאלו דברים (פסחי טו). אימר כל אחד הקדשי
 סכני בערב שבת היא דאי תנן הבא שחיטתן
 בכלי שרת בצפון ברכתני בקלה לא דמי דבקלה
 בני לא חוציר הבלי אלא משום דכני שיהא גם
 הכלי בצפון לאפקי אם הדבמה בצפון והכלי
 כדיום הדרם מללה כתיבוי דער דבכל דברו ועשו
 צפון קתני שחיטה בו וקובל דמן בכלי שרת
 בצפון ובי קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
 בעורה לא קתני וקובל דמן בכלי שרת אע"ג
 דבעי קלה בכלי שרת וכן לעיל פרק שני (דף
 כו). דהניא קדשים שחיטתן בפנים קובל
 דמן בכלי שרת בפנים אתא לאשמועינן שריון
 שיהא הכלי בפנים לאפקי את רוב הכלי בתוך
 ומעטתה בפנים אפי' אש דהם בפנים נפסל
 ביצא דמקבל במיעוט שבפנים אי בני משום
 דאיכא אשם מצרער שמתקבל כיר אצטרך
 למיתני

קדשי קדשים. כולן בכלל תטאות ואשמות
 ועלה ושלמי צבור ומיהו משום
 דחלוקין במתן דמים או בחקירתן חדר תני ליה
 כל חד וחד באפי נפשיה לפרש הלכותיהן;
 שחיטתן בצפון. ובגמ' מפרש מיט לא תנא קובל
 דמן ומיש דתנן תטאות הפנימיות ברישא: אפי' ל
 ושעיר של יום הכיפורים כו'. בגמ' יליף קטמא
 מנא לן דשחיטתן וקובלו דמן בכלי שרת בצפון;
 בכלי שרת. דכתיב בעולה ובני וישם באגנות
 (שמות כד) ומנמה למדו כל חובתים הדיקש
 לשעון כלי הדיק על בן הבדים. עמוד בין שני
 ברו אחי ומח' א' למעלה ח' למטה כנגד עובייה
 של פתח לא היו נעשים בה: ועל הפיתח
 כדכתיב וכן יעשה לאהל מועד (ויקרא טו): ועל
 מזבח הזהב. כדכתיב ויצא אל המזבח וגו'
 באחרי מות: מנחה אחת מן מקעבת. כדאמר
 בפ' בית שמואי (לעיל דף לה): שירי הדיק היה
 שופך על יעד כו'. יליף בגמ': ואם לא נתן. שירים הללו ליסוד לא עיבב הכפרה ובגמ' יליף לה בברייתא יכול יעבבנו כו': פרים הגשרפים. שער
 לכתובים אלא שערין חוץ לירושלים כדכתיב ברו אל שפר' דישן שירף (ויקרא ח) וילפינן כסדר וינא (דף סח). שהיו חוץ לירושלים: ושעירים הגשרפים. שעירי עבודה זרה שהושקו
 לפר' העלם לכל דבריהם בפרק בית שמואי (שם): הויזי על הפיתח. כתיב ברו אבל כן הבדים לא כתיב ברו כדכתיב בפר' יום הכיפורים והוא באצבע על פני הכפרתו וכו' (ויקרא טז):
 מתנה

למתינו כבולו קדשים וקבול דמן בכלי שרת בעפון ומיוד יש לדקדק מהא בתוספתא
דנמות חומי בקימיה מנחשיה שהקריבה טענה כלי השחיטה אינה טענה כלי אלא
אפי קדמית של קנה ועל כרוחץ לא קאמר ולא תבעי כלי כלה דלא אמרין מה עולה
טענה כלי כר אלא כלי שרת קאמר ומיוד יש לפרש דלא הישינו לכלי כלי אפי קאמר
דלא פסלה קדמית של קנה דלא משום הקריבה נא

לפחחן כדפרך חיש' בסוטה פרק היה מביא דף
(ז) גבי כפיפה מצרית ודוחן הוא שדרך להביא
בכלי נאה אבל בשחיטה לא הישינו א' נמי
כפיפה מצרית מוכות ויורו מקדמות של קנה.
אלו ואלו נטרפין אבית הרשן. פירש בקונטרס
דפר יום הכיפורים אתי מחקישטא אפי
הלעם דקאמר בפרק בית שמאי (לעיל ט"ז) לפר
זה פר יום הכיפורים ואם תאמר הוא אין דבר
הלמד בדיקש חזרו ומלמד בדיקש ופר הלעם
בגופיה לא כתיב ביה אלא היה הרשן ומפר כן
המשיח אתי בדרכיה בפר הלעם (ויקרא ו') כאשר
שרף את הפר הראשון היינו היקש כמו ושחט
החטאת במקום העולה קרי ליה היקש לקמן דף
דליפתין פר יום הכיפורים לאת דמס ועבילה אפי
בתן משום אם כן נימא דנענוע למולף נמי שריפת
את הרשן אבל לפירת הדחם קשיא ויש לומר
דאיכא תרי איתקש לפר הלעם א' נמי מלמדו ויעשה אפי
עשה לפר דרשינן מניה פרק בית שמאי (גם זה
שם) זה פר בתן משין בין לנכב בתואת מבישה
בין לאגמוריי ויתרת ושתי הכליות בפר הלעם
מנשחיה הוא דקרי ומתנא לעפן שריפה פר הלעם
מנשחיה וכי הדר וכתב בפר הלעם וכאשר שרף

מַתְּנֵהָ אֶחָת מִקֶּהָ, מַעֲכֶבֶת. שְׂרֵי הָדָם הִיָּה שׁוֹפֵךְ
עַל יְסוֹד מַעֲרִיב שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, וְאִם לֹא נִתַּן לֹא
עֹיֵב. אֵלּוּ וְאֵלּוּ, נִשְׂרָפִין אֲבוֹת הַדִּישָׁן; גְּמֵרָא וְנִתְּנֵי
נְמִי וְקִבּוּל דְּמֶן בְּכַלֵּי שְׂרֵת בְּצַפּוֹן. בֵּין דְּאִיָּא אֲשֵׁם
מְצוּרֵי, דְּקִבּוּל דְּמֹו בְּדִי הוּא, שְׂרִיָּה. וְלֹא, וְהָא
קִתְּנֵי לָהּ לְקַמֵּן אֲשֵׁם נְיֹור וְאֲשֵׁם מְצוּרֵי, שְׁחִטְוֹן
בְּצַפּוֹן וְקִבּוּל דְּמֶן בְּכַלֵּי שְׂרֵת בְּצַפּוֹן. מַעֲרִיבָא סְבֵר,
קִבּוּל דְּמֹו בְּדִי הוּא, שְׂרִיָּה. וְכֵן דְּלֹא סִגֵּי לִיָּה
אֵלּוּ בְּכַלֵּי, הִדֵּר הוּא; דְּתַנְיָא, וְלִקְחָהּ, יְכוּל בְּכַלֵּי,
תַּלְמוּד לְזִמְר' וְנִתְּנִי, מַה נִּתְּנֵיהָ בְּעַצְמוֹ שֶׁל בְּהוֹ,
אֶף לִקְחָהּ בְּעַצְמוֹ שֶׁל בְּהוֹ. יְכוּל אֶף לְמַפּוֹחַ בְּהוֹ,
תַּלְמוּד לְזִמְר' כִּי פִּחְפֹּאת הָאֲשֵׁם הוּא, מַה פִּחְפֹּאת
מְעוֹנֵיהָ כִּלֵּי, אֶף אֲשֵׁם טְעוֹן כִּלֵּי. נִמְצְאָת אֶתְהָ
אוּמְרָ, אֲשֵׁם מְצוּרֵי, שְׂנֵי כְהֻנִּים מְקַבְּלִין אֶת דְּמֹו,
אֶחָד בְּדִי וְאֶחָד בְּכַלֵּי, זֶה שְׁקִיבֹלוֹ בְּכַלֵּי בְּאֵ לוֹ
אֶצְל מִזְבֵּחַ. זֶה שְׁקִיבֹלוֹ בְּדִי, בְּאֵ לוֹ אֶצְל מְצוּרֵי;
פ"ר

מתנה אחת מהן מעכבת. כדאמרן בפי בית שמאי (לעיל ט"ז). מועשה כאשר עשה. אלו
ואלו. של יום הכפורים ושאר הנשרפים; נשרפין אבות הדישן. למקום שמרואין שם את
הדישן של מזבח החיצון דרכיה ביה הוציאו את הדישן אל מחוץ למזבח (ויקרא ו') ובפרים
ונשרפים כתיב אל שפר הדישן (שם ד') ועל יום הכפורים הקדשו של העלם כדאמרין
בפרק ב' (לעיל ט"ז). לפר זה פר יום הכפורים
נמ' וניתני נמי בירשא. גבי סחם של קדשי
קדשים וקבול דמן כי היכי דמתא שחיטתן; ששם
מצויר קיבול דמו ביד. כדליף לקמן משקבל
דמו בידות בפה. שרייה. משום דלא פסיקא ליה
למזניה בהדי כלי דשאר קדשים שכל קבול
דמו בבלי; ויבין דלא מני ליה נמי. בלא קבלת
כתיב כדליף לקמן שני כהנים מקבלין את דמו
אחד ביד ואחר בכלי דזה נתיב בהדיא ולא
כלול. ולקח. באשם מצויר כתיב ולקח הבן
מדם האשם נתן על כון וגו' (ויקרא יד)
נתנה בעצמו של כון באצבעו דכתיב אצבע
גבי שמן וליף דם מניה; יכול אפי למזהב. דם
אשם מצויר הנורק למזבח ומרבינן ליה לקמן
בדן דמן דמיס ואימורין למזבח ואע"ג דלאו
בגופיה כתיב; כ' כחפאת האשם הוא. באשם
מצויר כתיב כרון חטאת דא אשם זה בעבדת
הבזק כן חטאת טענה נהי כתיבת דמה
דליפתין לקחיה לקחיה בתורת כתיב
בחטאת ולקח הבזק מדם החטאת (ויקרא ד')
וכתיב בעלות סיני ויקח משה חצי הדם וישם
באגנת (שמות כד) אפי אשם זה טען כלי אף על
פי שאמרנו זה קבלה ביד:

בטענה
הליכין) וזה ליה במאן דכתיב בגופיה ועדי יש יומר דה נדרשין חוץ לג' מחנות וליף לקמן בסוף טבול יום (דף קק) מדכתיב תלת אל מחוץ למזבח שלישיית א' בתב בבולוה ואין זה אלא
כנילו מילתא בעלמא נטרפין למתנה דתלת ככל דמן חוץ מנשחיה שלישיית קאמר וליכרף אתי שפיר פר יום הכיפורים פפר הלעם אייתר לו להם מחוץ למזבח דכתיב בפר יום הכיפורים
לרבנן לומר כך בין שירא מחוץ למתנה אחת השורפו מטמא בגדים ולרבי שמעון לגיש ללמד מפרה מה כאן שלשה מחנות אף להלן שלשה מחנות מה להלן למזרחא של ירושלים אף
כאן למזרחא של ירושלים ומיוד בית הדישן קריה וקא עשה נדור ושלשה מחנות וזי מבתי דכתיב בגופיה בית הדישן לא כתיב בגופיה דאפי שרף לג' מחנות שלא במקום דשן ואם כן דאבי
מקום דשן וזי דבר הלמד בדיקש ואינו חזרו ומלמד בדיקש ושמו גם זה חשוב גילוי מילתא בעלמא היא דכל הנשרפין חוץ לשלש מחנות נשרפין במקום דשן (אחרי) השתאו אתי שפיר
שעיר יתיב כ' דלא איתקש לפר הלעם א' נמי מלמדו ויעשה אפי
לקמן בסוף התעבות (דף פ"ג). ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת ויציא אל מחוץ למזבח ושרפו מה ת' חטאת חטאת שיהיה דאין לי דטמא בגדים ונשרפין בבית הדישן אלו אלו בלבד
מנין לרבות פר כון משיח ופר הלעם דבר של ציבור ושעירי עבודה וזה ת' חטאת חטאת דברי רבי יהודה ועל כרוחץ נשרפין אבית הדישן כדי נסבה דהא עיקר על שפר הדישן בפר כון
משיח כתיב אלא משום מטמא בגדים נקט ולא כתיב ביה וכן מוכיח דר' מאיר פליג עליה וקאמר אינו עריך דהא אומר לכפר שאין תלמודו לומר לכפר לימוד על כל התמכרמים בפרים
שורפין מטמא בגדים ושואני כ' והכי וליף מרביא חטאת חטאת טמאת בגדים בבולוה ופר ושעיר של יום הכפורים הכי נמי וזהו יליף מניינו מהחזאו רביא גופיה ביד מפר
השעיר של יום הכפורים. **מה** נתנה בעצמו של כון. פי' בקונטרס מדכתיב אצבע גבי שמן וליף דם מניינו וחמה א"כ היו היקשא מנבין אב וליקמן (נ"א). מניבאי לן א' דבר הלמד
בבנין בא חזרו ומלמד בדיקש ונראה לי לקיחה מנתינה נמי היו בנין בא וליפתין מנתינה דרידה ולא מנתינה דשאר קרבנות וליקמן אמרין וליפתין שפיר בנין בא מנבין בא. ברוך. **אף** לקיחה
ולקח **מרים** האשם בעצמו של כון. תימה דגבי חטאת נמי כתיב (ויקרא ד') ולקח נתן ולא אמר מה נתניה בעצמו של כון אף לקיחה בעצמו של כון ושואני אבא ריש משום דמייתר
דכתיב במצויר (שם יד) עשיר ועני ואע"ג בתורת כהנים דריש מקמיא אבתרא סמיך ונראה לי דבחטאת כתיב ולקח מדם החטאת באצבעו נתן כון לאו בידו מקבל דאצבע לא אפשר
לקבל אלא על כרוחץ בכלי קאמר ואצבעו היינו דעבדי אנון לשפת מוקח דיאמר לעיל פיר שני (דף כד). אבל באשם לא כתיב באצבע ושום לא נימא ולקח באצבעו היינו וטבל דקא
לא מיייר בקבלה לחבי איצטרך לגויה שיה דגמריין מוקח חצי הדם וישם באגנת בת"כ. ברוך. **מה** חטאת טענה כלי כו. פי' פירש בקונטרס דליפתין לקיחה לקיחה בתורת כהנים כתיב
בחטאת ולקח הבזק מדם החטאת וכתבי בעולת אפי ויקח משה חצי הדם וישם באגנת חטאת ותימה וזה ליה דבר הלמד בגויה שיה חזרו ומלמד בדיקשא דבחטאת אשם ועביא היא לקמן
(דף ג') ולא איפשטא למאן דאמר כתיב מלמד אולינ ומיוד בתום פירש בקונטרס דליפתין לקיחה לקיחה דלמקן בסוף דם חטאת (דף ק"ז) משמע דאיתאי בדיקשא דאת התורה מלמדו שלמי
ציבור קאמר מה עולה טענה כלי אף על כן טען כלי אשם כלי איציאמר מוקח בוויז שלמי ציבור נמי כתיב ויקח משה חצי הדם וישם באגנת פירש חזרו ובידן היקש בולוה שלשמלם
דכתיב בתיא קריא וליפתין מניה דתם מה שלמיים מפגלין ומפגלין כלי נמי חילף משלמיים דתם נמי שלמיים חזו כסני ומיוד מכל מוקם פירש עריין דודה ליה דבר הלמד בחזו ואינו
חזרו ומלמד בדיקש יש לומר דבהחזו היקשא דזאת התורה כתב נמי אשם ואיתקיש כמו של שלמיים וכל אשמות בכלל אפילו אשם מצויר אלא דודה אמניא דמעטיה קרא מקבלת כלי
ונדרשיה ביד דבעצמו של כון חילף אתא בחטאת האשם לגלוי ולא דא הכותב להוציא מקבלת כלי לגמרי וקשה גויה שיה דליקחה מטניי למח לי ליקח בולוה משלמיים יש יומר
דחטאת וליפתין משלמיים לקבלת כלי מהיקשא וגויה שיה דליקחה לקיחה איצטרך למיודי כמאן דכתיב בגופיה דחטאת חזרו וליפתין אשם מחטאת בדיקשא דבחטאת אשם וליא מגריין
מליקחה כלי משלמיים מהיקשא דזאת התורה כדליפתין לעפן פינגל אפי כן גורה שפר דליקחה כליקחה למח ולי:

זבחים. פרק חמישי – איזהו מקומן דף מוח עמוד א – מותר מהדרת "אבן ישראל" – שטיינזולץ
 רמא תוספות

בעולה כתיב. ג' עלת צאן בקורא ושחט אותו על ידך המזבח צפתה: מדרשאי מדהקשא
 דבתיב מבוקש עשר תשחט העולה (וקרא ד): עליין. פרשת בן בקר למעלה מפרשת בן
 צאן: הניחא למאן דאמר למיין. עליון מתחתון על ידי ר"ו המוסק: ואם נפש. באש אשם
 תלוי כתיב בקורא ואם שחט וכו' תחטא וכו' ולמעלה הימנה פירשה מעילה דאית שרע

לארז זמן שנתה גזן הדקש בבונג חזיקין
 עליה שחט דאיה: על ספק מעילות הקדש תולין
 לפניו ונתנה מאחזי מוחם כסבור ששחט תולין
 ועכשיו אינו יודע מאיזה מוחו נזרה מביא אשם
 תלוי הלזן מן הסוירין עד שירדע לו שזחאי מעל
 ומביא אשם ודאי וגם הוא אול בבסק שקלים
 למיין. עליון מתחתון פירשה הקדש מפרשה
 אשם תלוי שחתתיה למימרא דרגתה גזן
 ההקדש ומביא מעילה אשם תלוי על ספק: נאש
 מצות. באשם תלוי ועשחה אחת מכל מצות
 (וקרא) וכן בהחטאת מה חטאת. (א) על
 שנתה נזחן כרת ברזליוסין בחוריהו (דף טז) אף
 אשם תלוי על ספק דבר שדונו כרת ושגגתו
 חטאתו ורבי עקיבא. נמר לה לזך גזירה שיה
 דבי מה חטאת קרבן קדוע לעני בעשרי אף אשם
 תלוי אינו בא כאלא על ספק חטאת קבוע
 לאשוקי. ספק בבנס טמא למקדש ספק לא בבנס
 דהואיל דרבי עקיבא גזירה ויורד אין מביא על ספק
 אשם תלוי: אין גיז' שחטא. וכו' וידיד דגומיין
 לה לבני דא מילתא גמור מניה נמי דאית בא
 אלא על ספק כרת: ואמי' לך רבנן. הקדש לחבי
 אתא תחתון הוא דגמר מעלין לקעט אשם
 בשתי עובדא דרבי אבאש מעילות כתיב בערבך
 כסף שקלים וגמר אשם תלוי מניה שלא תאמר
 אין היא ספקו על כרת חטאת חטאת. וקא
 שחט כלומר מעט קטן שחטו שחטות ולא ידע
 ולא דרוקא נעק אלא זמנים קלים עלמאן שלא
 נזחן לה קצבה: תינה טאן דאית ליה תורת.
 בשמטתא קמייתא המנוחת (דף טז) כתיב
 בערבך. באשם תלוי ובאשם גזילת בערבך
 בערבך לאשם וגמריין מערבך דאשם מעילות
 דבתיב ביה בערבך כסף שקלים נמר באי'
 מאל. כתיב ביה באשם תלוי ובחד מותר נמי
 כתיב ביה אלא האשם ואשם נשחט מצרע נמי
 לא מרבינן משום דבתיב בבש בן שנה ומדאל
 שחטו בן שתי שנים בבש באשם לביעיה כתיב
 שנה בא בטלע כולה שמעתינן בחברות (דף
 כב): את החטאת. יתירא דוא דחא בחטאת קאי
 דהוא ליה למכשח ושחט אותה למע' לי את
 החטאת וניא לא כלכח ששמו חטאת שטעון אף
 דלא תניא דחוקא עשית' יוד' דכתיב גביה
 ולקח הכהן. בתר ושחט כתיב בחטאת יוד'
 ותשמע במקום העולה נמי ילקח וזך לקדשה
 קבלה דגמור כגיש תמיכ' נאמר כאן לקדשה
 ותאמר לחזן לקדשה ויקח משה חצי הדם וישם
 באונתו (שמות כד) ספקל ענינו. שצריך לעמוד
 בצפון ולא יעמוד בדרום וישיט ידו בצפון סמוך
 לו אצל אמצע עזרה שחרותה והצפון חתוק
 שם וקביל מגול דוא אמר לקמן אם עמד בדרום
 ויקבל בצפון סמוך וילקח לו יתק. סריסיהו למרע
 דחזונו את צפונה ליקח מקום הדם: קרא
 אהרינא כתיב. דירשך ליה גזא לעיבובי קרא
 כדנתיבא שחטו וכו' בשעני נשיאי כתיב: אף
 זו בצפון. קרא יתק מגמר עליה:
 וכו'

1 בעולה כתיב. ג' עלת צאן בקורא ושחט אותו על ידך המזבח צפתה: מדרשאי מדהקשא
 2 דבתיב מבוקש עשר תשחט העולה (וקרא ד): עליין. פרשת בן בקר למעלה מפרשת בן
 3 צאן: הניחא למאן דאמר למיין. עליון מתחתון על ידי ר"ו המוסק: ואם נפש. באש אשם
 4 תלוי כתיב בקורא ואם שחט וכו' תחטא וכו' ולמעלה הימנה פירשה מעילה דאית שרע
 5 לארז זמן שנתה גזן הדקש בבונג חזיקין
 6 עליה שחט דאיה: על ספק מעילות הקדש תולין
 7 לפניו ונתנה מאחזי מוחם כסבור ששחט תולין
 8 ועכשיו אינו יודע מאיזה מוחו נזרה מביא אשם
 9 תלוי הלזן מן הסוירין עד שירדע לו שזחאי מעל
 10 ומביא אשם ודאי וגם הוא אול בבסק שקלים
 11 למיין. עליון מתחתון פירשה הקדש מפרשה
 12 אשם תלוי שחתתיה למימרא דרגתה גזן
 13 ההקדש ומביא מעילה אשם תלוי על ספק: נאש
 14 מצות. באשם תלוי ועשחה אחת מכל מצות
 15 (וקרא) וכן בהחטאת מה חטאת. (א) על
 16 שנתה נזחן כרת ברזליוסין בחוריהו (דף טז) אף
 17 אשם תלוי על ספק דבר שדונו כרת ושגגתו
 18 חטאתו ורבי עקיבא. נמר לה לזך גזירה שיה
 19 דבי מה חטאת קרבן קדוע לעני בעשרי אף אשם
 20 תלוי אינו בא כאלא על ספק חטאת קבוע
 21 לאשוקי. ספק בבנס טמא למקדש ספק לא בבנס
 22 דהואיל דרבי עקיבא גזירה ויורד אין מביא על ספק
 23 אשם תלוי: אין גיז' שחטא. וכו' וידיד דגומיין
 24 לה לבני דא מילתא גמור מניה נמי דאית בא
 25 אלא על ספק כרת: ואמי' לך רבנן. הקדש לחבי
 26 אתא תחתון הוא דגמר מעלין לקעט אשם
 27 בשתי עובדא דרבי אבאש מעילות כתיב בערבך
 28 כסף שקלים וגמר אשם תלוי מניה שלא תאמר
 29 אין היא ספקו על כרת חטאת חטאת. וקא
 30 שחט כלומר מעט קטן שחטו שחטות ולא ידע
 31 ולא דרוקא נעק אלא זמנים קלים עלמאן שלא
 32 נזחן לה קצבה: תינה טאן דאית ליה תורת.
 33 בשמטתא קמייתא המנוחת (דף טז) כתיב
 34 בערבך. באשם תלוי ובאשם גזילת בערבך
 35 בערבך לאשם וגמריין מערבך דאשם מעילות
 36 דבתיב ביה בערבך כסף שקלים נמר באי'
 37 מאל. כתיב ביה באשם תלוי ובחד מותר נמי
 38 כתיב ביה אלא האשם ואשם נשחט מצרע נמי
 39 לא מרבינן משום דבתיב בבש בן שנה ומדאל
 40 שחטו בן שתי שנים בבש באשם לביעיה כתיב
 41 שנה בא בטלע כולה שמעתינן בחברות (דף
 42 כב): את החטאת. יתירא דוא דחא בחטאת קאי
 43 דהוא ליה למכשח ושחט אותה למע' לי את
 44 החטאת וניא לא כלכח ששמו חטאת שטעון אף
 45 דלא תניא דחוקא עשית' יוד' דכתיב גביה
 46 ולקח הכהן. בתר ושחט כתיב בחטאת יוד'
 47 ותשמע במקום העולה נמי ילקח וזך לקדשה
 48 קבלה דגמור כגיש תמיכ' נאמר כאן לקדשה
 49 ותאמר לחזן לקדשה ויקח משה חצי הדם וישם
 50 באונתו (שמות כד) ספקל ענינו. שצריך לעמוד
 51 בצפון ולא יעמוד בדרום וישיט ידו בצפון סמוך
 52 לו אצל אמצע עזרה שחרותה והצפון חתוק
 53 שם וקביל מגול דוא אמר לקמן אם עמד בדרום
 54 ויקבל בצפון סמוך וילקח לו יתק. סריסיהו למרע
 55 דחזונו את צפונה ליקח מקום הדם: קרא
 56 אהרינא כתיב. דירשך ליה גזא לעיבובי קרא
 57 כדנתיבא שחטו וכו' בשעני נשיאי כתיב: אף
 58 זו בצפון. קרא יתק מגמר עליה:
 59 וכו'

אירי וראתי מדרשאי חביבא ליה. ואם אדמו אסן כן לייתי עולה לבסוף כדפרך
 בשמטתא קמייתא דיבמות (דף ג) ובי אחת אשה שר' ולמר אירי דאיתא עלה
 בעיבור תניא כדתי חטאת דבאות בעיבור תורה חייב אשם דאינו אלא בחיוד.
אשכחן כן צאן בן בקר מגול. תימה דרעלע קרפ כל הפסולין (דף לב) דרשין לזן דבקר
 לפני ה' ואין השחוט לפני ה' ולא אומריין בן צאן
 מנזן ולכמה דרשתי עלה כעמיבא חר' קראי לזן
 בכי ולכן צאן ושטא אדך דרשאי חר' מוסף ממך
 איני משום דבבן צאן כתיב אותו למעוטי
 אינטיקא הכא חרובי מידה בחיודי לזן דבקר
 לפני ה' וסמיכה דהפשט ניהא דלא קאמר בן צאן
 מנזן דפשטא דילפנין תחתון מעלין אבל עליון
 מתחתון סיד דלא יליק' מה' להזן דבר שחידין
 על אחד כרת. ואם תאמר היכי יליק' מגזירה שיה
 כדבאות מצות הא חטאת חלב נופה בהדיקשא לפא
 דבאות חוקש כל התורה להקדשה וזה ר"ל ובי
 דאי ונתא לא חשיב לזן בעיבורא חר' אחר ומגמל
 בהקש כיון דלא לאו היקשא היה מקמינא ליה
 בכל דבר ולא אתא היקשא אלא למימר דלא
 אירי אלא בדבר שיש בו כרת. **דכדולי** עלמא
 היקשא עריפא. וא"ת האמריין פ' השחלה (ניטן)
 דף מא) דכ"ע גזירה שיה עריפא ו"ל את דקאמר
 דכ"ע היקש ערפי היינו עובד טרוב לזן עליוש
 דגזיש למחמתה מנזן בעיבורא חר' למימר לזן
 התם דמקיש או חופשה דהיינו שטר להפרה לא
 נפרתה דהיינו כסף לומר משחרר חצי ערבב בשטר
 מעיל ומכס כסף קאמר גזירה שיה דלה ליה
 מאתה עריפא מה' אשה זכיה לא מעילת דתתם
 לא נתבטל היקש דשטא ערפי למילי אחריי ועוד
 ליה דרשט בשפחה בעניית לא מגיל אלא מגזירה
 שיה דלה ליה למעט לזך קאמר גזירה שיה
 עריפא רובב עשיתי גזירה שיה דתווי שטר
 בשפחה נמו גט דאשה שלא לחזילעל חצי
 מלעשותו כמו כסף שחזרו לו ופרהה דחא נמי
 אשה נפקא שטר שמעון ועיקר. בריה:
והטאת בת דנקא. פי בקונטרס לאו חזקא
 אלא זמנים קלים שלא נתן קצבה החיין עמו
 דברדיאי איתא בפ' תרוא דבירות (דף כז) גבי
 מנפי מה' לא נתנה תורה שחטא במחסי' יביא
 ופיךי אלא מעטה חטאת חלב תהא ליה קעבה
 וא"ת א"ת בפ' מוסירי' כפרה (בירות דף ט) משמע
 דהוי בטלע גבי האומר רחי' בעל בטלע לזמנא ביא
 כבש שאין לך דבר שקרב בטלע אלא כבש דהאי
 מלעו היינו בלא נסכים דקאמר דחא דרמנא עליה
 שחטתו ודח' משחטת בעשיותי ו"ל דהתם
 למענא מן גזמובי:
תינח למנא דאית ליה זאת תורת. פלוגתא
 בשמטתא קמייתא מנוחת (דף ג) ובי
 נמי היה צמי למביע לרובן כמו לוח אשם בבסק
 שקלים בכל אשמות כיון דלית ליה זאת תורת:
נמר בערבך בערבך. וא"ת וניא אי אית ליה
 גזירה שיה דבערבך בערבך אי' ובוסן נפש למח
 לי א"ת לית לוח אי' אשם גזילת כסף שקלים
 מנא ליה ואומר ר"ת דאני' דאית ליה אינטיק'
 ונתא נפש שלא היא ספקי תבור מנדא רבי האי
 גזא אמר פ' דם שחיתה (ברכות כז) הרבנן
 א"ע' דכתיב זאת תורת אינטיק' ו"ל נפש כן
 דאי מתורה אחת הני מילי לשאר אשמות אבל
 אשם תלוי לא היא תבור ספקי מודא וא"ת
 לרבנן מגזירה שיה דבערבך נמי גילף אשם תלוי

תוספות

1 והנה"ה אותו בצפון ולא שחט בעצמו. תימה ליה קרא הא אפילו לפני ה' לא בעי
2 אשר דרשנין לעיל בריהי כל המפולין (דף לב) בן הבקר לפני ה' ולא שחט לפני ה'
3 ויש לומר דהבא סובר כר"ש התימני דרד"ש החם האי כתוב בעין אחר:
4 מה לבן שאן צבן קבע לו בלי. ותימה דלא פריך הכי בפי' קדושין (דף קו) ומה בן שאן

1 ובי פסאן. צריך לומר דהא בפני עצמו הולא כל החטאות בכלל תורת החטאת במקום
2 אשר ושחט העולה וכו'. לקבוע. לשנות עליו לעבב קיבורו בכהן אמי או לא. לעבב אלא
3 לכתוב בו אותו דרד"ש מיעטא וללמד זה בצפון ואש קרי אחר בצפון כגון שעירי יוד"כ
4 ושעירי עבודה וזה ושל מוספי המעודות ומה נמי מקיים תרשתו החטאת בשארה בהמות

5 חזן משעיריה דאחוז כתיב למעוטהיה. תלמוד
6 לומר. בשעיריה יחד (ויקרא ד) ושחט את
7 החטאת דהיה ליה למכתב ושחט אותה בנין אב
8 הוא לכל חטאת ועיובא מידא לא נפקא לן
9 מניה דאיכא למיעור למצוא אצטריך ולרביא
10 שעירי חטאות דלא למעוטהיה מאתו דשעיר
11 נשיא ולקמן פריך ואלא אותו למה ליה. שאר
12 הפסאות נמי לצפונה. אשכחן מתשעה חטאות
13 דרבינן בבשבת ובפסח בשעיריה. ובחולת חתיב
14 במקום אשר ישחט העולה וסגי ליה בשעיריה
15 ותולק מניה כשבה למצוא וכו'. הדר בחביה
16 בבשבת עתה לטען בפנימיותו ולשעירי הרבילים
17 לעיובא: ואין שעירי נחשוין. שעירי תוכה
18 דנשיאישא שלא באו על חטא: לבריתא.
19 דהיתריב לטמיה וס"ד לרביי נמי לשחיטה
20 בצפון לזכי כתיב אתו למעוטה: על ראש
21 השעירי. בשעירי נשיא כתיב וזה ליה למכתב
22 על ראשו: לרבות שעירי עבודה וזה לטמיה.
23 משום למעוטהיה ר' יהודה גמיריה בבסי גמנות
24 (דף צב) מהאי דשעירי המשתחל בבית המזבח
25 אחרן את שתי ודיו על ראש השעיר יחד (ויקרא
26 טז) התי טעון סמיכה ואין שעירי עבודה וזה
27 טעונן סמיכה ור"ש דרש אתו שחט סמיכה
28 באהרן ואין שעיר עבודה וזה טעון סמיכה
29 באהרן אלא בוקי העדה ומזבחי ליה מרובא:
30 התיא לרבי יהודה. דמריב ליה לטמיה
31 אצטריך למעוטי פסח. לפי אלו חתיב יחד
32 איתריב. דהא רביא גבי סמיכה כתיב ועפן
33 מהאי כתיב: חתיב: ותיב: גרסין ליה סוגיא במנחות
34 (דף נג) וכו' תימא לן לא למיעור קרא דהא
35 אמינא חתיב בבנין אב כ"ס סמיכה גופה לשותק
36 קרא מניה חתיב מכתב אב בבנין אב. מושחט
37 את החטאת. סמיכה חטאת נמי חתיב מכתב אב.
38 דרבינא וספן על ראש השעיר ומצי למכתב על
39 ראשו אלא בנין אב הוא לכל ששמו חטאת
40 שישעוק ממיכה. אלא כ"ו. סמקא קדושיא דהא
41 סמיכה טעמי אצטריך לרביי משום אי
42 לא רבייא לא דהא גמירין קדשי שעה בבנין אב
43 מקדשי הדרות וכו' נמי משחטת שעה בבנין אב
44 אותו למעוטי כל כמה דלא לימא קרא אל גמיר
45 בבנין אב ולא שחטת בבנין אב. אין עריך שיעמוד
46 בצפון שאם רצה עומד בדרום אצל צפון ויחיש
47 וידו בצפון ושחטת: לפי ששכניו שמקבל חי.
48 מלקח בוקי העולה: וכו'. אלא אתו בצפון ואין
49 כן עוף בצפון דהתיב יחול לא כן עוף צפון עין
50 ודיו הוא חי כ"ו חיל אותו מה לבן שאן כ"ו: ואין
51 כן עוף. מליקת תרוין ובני יונה. שלא קבע לו כתיב.
52 כתיב. ושחטתו בכו' כתיב. עוף. קבע לו כתיב.
53 ודכתיבן והקריבו הבקין אל המזבח ומלק את
54 ראשו וכו' (ויקרא א) שכן קבע לו בלי. סכך
55 לשחיטה מויקת את המזבלת (לקמן דף צז)
56 והתם עילה דהוא וכן מורק כל תאמר מכן עוף
57 שנמלק בצפון. ולא פסח בצפון. דלא תתייה
58 בקל דחומר הואיל וקבע עוף לשחיטו כן

1 וכו' מקאן אתה למד, והלא פכר נאמר במקום
2 אשר תשחט העולה תשחט התפאת. הא למד
3 יצא, לקבוע לו מקום. שאם לא שחטה בצפון,
4 פסול. אתה אומר, לכך יצא, או אינו אלא שהו
5 טעון צפון, ואין אחר טעון צפון. תלמוד לומר
6 'ושחט את התפאת במקום העולה, זה פנה אב
7 לכל הפסאות, שהיו מעונות צפון. אשפתן שעיר
8 נשיא, בין למצוא בין לעכב. שאר הפסאות נמי,
9 אשפתן למצוא. לעכב, מנא לי. דכתיב במשכה, נמי
10 וכתוב בשערתה. אלא, 'אותו' למה ליה. מיבעי ליה
11 לכתובא, 'אותו' בצפון, ואין שעירי נחשוין בצפון.
12 והניא, וקמך ידו על ראש השעיר, לרבות שעירי
13 נחשוין לסמיכה, דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר,
14 לרבות שעירי עבודת פוכבים לסמיכה. סלקא דעתך
15 אמינא, הואיל ואיתרבו לסמיכה, איתרבו נמי לצפון,
16 קא משמע לן. מתקוף לה רבינא, הנהיא לרבי
17 יהודה, לרבי שמעון מאי איכא למימר. אמר ליה
18 מר וזמרא בריה דרב מטי לרבינא, ולרבי יהודה מי
19 ניהא. למאי איתרבי, איתרבי. (ומאי) [למאי] דלא
20 איתרבי, לא איתרבי. וכו' תימא, או לא מעוטהי קרא,
21 הוה אמינא, חתיב בבנין אב. סמיכה נגפה,
22 חתיב מכתב אב. אלא, [שעה] מבורות, לא מגרונן.
23 הקא נמי, [שעה] מבורות, לא מגרונן. ואלא, 'אותו'
24 בצפון, ואין שחטת בצפון, שחטת, מדרבי אחיא
25 ונקא. דהניא, רבי אחיא אומר, 'ושחט אותו על ירך המזבח צפונה'. מה תלמוד לומר,
26 לפי שמצינו עומד בצפון וקמבל בצפון, ואם עמד בדרום וקבל בצפון, פסול. יכול אף
27 כן, תלמוד לומר 'אותו', אותו בצפון, ואין השוחט בצפון. אלא 'אותו' בצפון, ואין כן עוף
28 בצפון. דהניא, יכול יהא כן עוף טעון צפון. ודיו הוא, ומה כן צאן שלא קבע לו כתיב, קבע
29 לו צפון. כן עוף שקבע לו כתיב, אינו דין שישקבע לו צפון. תלמוד לומר, 'אותו'. מה לכן
30 צאן, שכן קבע לו כתיב. אלא, 'אותו' בצפון, ואין פסח בצפון, דהניא, רבי אליעזר בן יעקב
31 אומר, יכול יהא פסח טעון צפון. ודיו הוא, ומה עולה, שכן לא קבע לו זמן לשחיטתו,
32 קבע לו צפון. ומה שקבע לו זמן לשחיטתו, אינו דין שישקבע לו צפון. תלמוד לומר, 'אותו'.
33 מה לעולה, שכן פלילי. מה חטאת, שכן מבשרת על חתיבי פירותה. ואם, מה
34 לאדם, שכן נשן תרשים. מכולן נמי, שכן קרשי תרשים. לעולם דאיתרבו מעיקרא, 'אותו'
35 בצפון, ואין שחטת בצפון. דקשיא ליה, מרביי אחיא נפקא ליה, לאו למעוטי שחטת בצפון.
36 אלא, אין שחטת בצפון, אבל מקבל בצפון. מקבל, [מ'ולקח' לו] [קח] נפקא. [ולקח' לו]
37 [קח]. לא משמע ליה. אשפתן שחטתה בעולה, למצוא. קבלה נמי, למצוא. אשפתן שחטתה
38 וקבלה. לעכב, מנלו. אמר רב אדא בר אבהו, ואיתימא רבה בר שילא, קל וחומר. ומה
39 חטאת הפאה מפה עולה, מעקבת. עולה שפאה חטאת מבהיה, אינו דין שמשעקבת. מה
40 לחטאת, שכן מבשרת על חתיבי פירותה. אמר רבינא, הא קשיא ליה לרב אדא בר אבהו.
41 כלום מצינו, טפל חמור מן העיקר. אמר ליה מר וזמרא בריה דרב מר לרבינא. ולא
42 הרי

43 הערביים יקבע לו מקום נמי לצפון. מרביי אליעזר בן יעקב נפקא לא נרס אלא כיה גרסין ולא פסח בצפון דהניא רבי אליעזר בן יעקב אומר כן וכן מנאחיה במרביי האדומינים: אינו
44 דין שיקבע לו צפון תלמוד לומר אותו גרסין: מהחטא. אי לא רמעישה הוה מייחתינ ליה מחטאת שאינה כליל וטענה צפון: סבולוח נמי שכן קרשי קרשים. כלומר אי בעי לאתיי
45 נמי ממלוח ממה הוצא איכא למפריכה: דהא מירכא שכן קרשי קרשים: לאו למעוטי שחטת בבנין אב. אותו דרביי שיער לאו למעוטי שחטת בצפון קאמרי דהיא מאתו דרבי אדא נפקא
46 אלא לרביא מורקא דמעוטה דרשותו בצפון ומקבל בצפון דהכי דרשין אותו בצפון ואין שחטת בצפון אבל מקבל בצפון קבלה נמי אשכחן. כדאמרן אבל מקבל בצפון: הא קשיא
47 ליה. כלומר מעוטה דרשותו ענין דיל דחומר ירדיה: טפל חמור מן העיקר. למד חמור מן המלמד כגון חטאת שבאה מוכח עולה דשעיר עוף כשבלה כתיב:

48 הערביים יקבע לו מקום נמי לצפון. מרביי אליעזר בן יעקב נפקא לא נרס אלא כיה גרסין ולא פסח בצפון דהניא רבי אליעזר בן יעקב אומר כן וכן מנאחיה במרביי האדומינים: אינו
49 דין שיקבע לו צפון תלמוד לומר אותו גרסין: מהחטא. אי לא רמעישה הוה מייחתינ ליה מחטאת שאינה כליל וטענה צפון: סבולוח נמי שכן קרשי קרשים. כלומר אי בעי לאתיי
50 נמי ממלוח ממה הוצא איכא למפריכה: דהא מירכא שכן קרשי קרשים: לאו למעוטי שחטת בבנין אב. אותו דרביי שיער לאו למעוטי שחטת בצפון קאמרי דהיא מאתו דרבי אדא נפקא
51 אלא לרביא מורקא דמעוטה דרשותו בצפון ומקבל בצפון דהכי דרשין אותו בצפון ואין שחטת בצפון אבל מקבל בצפון קבלה נמי אשכחן. כדאמרן אבל מקבל בצפון: הא קשיא
52 ליה. כלומר מעוטה דרשותו ענין דיל דחומר ירדיה: טפל חמור מן העיקר. למד חמור מן המלמד כגון חטאת שבאה מוכח עולה דשעיר עוף כשבלה כתיב:

זבחים. פרק חמישי – איזהו מקומן דף מט עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" רמ"ה רש"י

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 טפל חמור מעיקר כפי פ' בקנטרס ובספרי פרשת עשר תעשר מפרש טעמא דרבי יודנה
4 משום דרבינו (הבסן) כסף ראשון ולא כסף שני והוא ראשון תחוב (כימ דף מה). גבי
5 טלען דירין דרכסן כסף ריבוי שני חלק בזה
6 שנבנא כפי פירוט לגמרי וקמרי וקמרי פירוטו מעשר שני
7 היה נטור לא היה נפרה ונתן במסכת מעשר שני
8 שני עשירי (מ"י) אמרו לו ר"י יודנה למה אם מעשר
9 שני עשירי שנבנא דרי הוא נפרה לוקח בכסף
10 מעשר שנבנא אין דין שפדה אמר להם לא אם
11 אמרתם במעשר שני עצמו שכן נפרה נטור
12 ברווח מקום תאמרו בלוקח בכסף מעשר שאינו
13 נפרה נטור ברווח מקום ואיני ספריה גרסי הכא
14 נבנא אק לא נבנא לא ומייתיה ראייה מרבנן
15 דמפר לטור מעיקר פירוטו נבנא נפרה לרבנן לא
16 נבנא אינו נפרה אפי' חוץ לירושלים א"ע
17 שמעש עצמו נפרה היינו חוץ לירושלים
18 דבירושלים אין מעשר נטור נפרה ובתוספתא
19 דמעשר שני משמע כפי הקונטרס דעל מילתא
20 דר' יודנה פריקני האי ליבנא שמעשה טפל חמור
21 מן העיקר דכבי איתא דתם הלוקח בכסף מעשר
22 מן אמרו לו לרבי יודנה תמידי מפילה יתיר מן
23 העיקר לויגרת הספריא לא נבנא לא ומובח
24 דרבנן נמי סברי טפל חמור מן העיקר גבי מעשר
25 נטור חוץ לירושלים קשה ידא פרכי רבנן לר'
26 יודנה תיקשי לוד ליהודו כיון קורא טפל חמור
27 מן העיקר האי דלוקח טורו אינו נפרה ומעשר
28 עצמו נפרה אבל לגרסת הקונטרס נחא דאיבא
29 למצמר דהאי לא מקרי טפל חמור מן העיקר
30 דמעשר עצמו נטור נפרה ברווח מקום כפי
31 לפוט דבמיני בירושלים בך גמאן לך ושבר
32 דכתיבי נתת הכסף בכל אשר אהא נפוך אבל
33 לא לקח פירות בן חוץ לירושלים כי לא אולבס
34 בירושלים לא יפדה נבנא טפל היה פרה
35 שהיה לוקח בירושלים לויגרת הספריא לא
36 נבנא לא קשה לפירוש הקונטרס דפרק הוהב
37 (ב"מ דף נה) גבי מחלוקין יהוה כסף על נחשת
38 נחשת על הפירות איתא דאן הפירות
39 הבצמים אומרים יעלו פירות ויאבלו בירושלים
40 ופי' בקונטרס הבצמים אומרים לא יתקיימו לחור
41 לחללם כבו ח"ק אלא אם רעה יעלה פירות עצמו
42 והקלו בו משמע מתוך פירושו דר"מ מתמיר דלא
43 שני נחשת על הפירות א"כ אין יחזור ויפדה
44 לא נבנא לא דאינו נפרה נטור ברווח מקום ומנה

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

1 והרי מעשר יהוה נפרה. אפילו בירושלים אם נטמא בירושלמי מלא תחלה שאתו ואין שאת
2 אלא אכילה ואילו לקוח בכסף מותר. ואינו נפרה. אלא בזה חלה אלמא
3 איכא טפל חמור מעיקר. ה"מ שמוס' ולא א"ל. ולא חומרא הוא: קדשים לא חיילי
4 (ע"ה) תחלת הקדש שני אין על בעל מום קבוע לקדש קדושת הגוף אלא קדושת
5 הדין בעלמא ויזאק לחילין וגוררין בפריין
6 ואפילו לינו וליעבד כרוביאי פרק גרובאי לו
7 בסדר זימא (דף ט) חזמי בתמורה שהתמורה
8 חלה על בעל מום קבוע ואין יוצא לחילין ליגזו
9 וליעבד מזה שאין מן בובא דגבי תמורה כ"ב
10 טוב ברע השהיה בעל מום לתם לעצן תמורה
11 על כולם נאמר וזהו היה ותמורתו ידה קדש
12 אבל זבח ראשון אם קדש הקדשות את ממו
13 קדוש קדושת הגוף ואינו יוצא לחילין ליגזו
14 וליעבד כרתנן בכבורות (דף יד.) כל הקדשים
15 שקדש מומן לקדושתן נפרה וליף לא קריא: מה
16 קדשים מומן חילין קאתי. לא חלה עליהם:
17 קדושה קודמת אבל תמורה באה מבח קדושה
18 קודמת הלכך לאו טפל חמור מן העיקר הוא
19 דהא חומרא דעיקר הוא: שליטם הוא. ולא מותר
20 פסח מקרי למחשבה טפל: ואיבית אימא
21 ועיבא דעולה מהבא: דכתיב במקום כו'
22 העולה. חור ושנה ילמדו מקום שחשבה לעולה
23 לעולם הוא המקדש וישנה את האשם ואת יומו.
24 במקום שחשיתו תחא קבלת דמו: דמו ואת דמו.
25 מנצונו למכתב שישחו את האשם דמו ויזקק
26 וכתיב ואת דמו את לרבות את המקבל: ושהם
27 את חבש וכו'. באשם מצורע כתיב שנה הכותב
28 עליו לעבב: לכתנא כו'. דרעין החחור
29 לכללו הלכך לעצן שחשית צפון נמי הכי
30 החחור ידא לא הדר כתיב בנזיח כי הכי
31 דאחוריה למתן דמו וזה אמנא לא ינעבי צפון:
32 אי אתה יביל החחורו לללו. שהא עד כשאר
33 הכללו: שיצא אשם מצורע. מכלל זאת תורת
34 האשם דהוא כתב בנזיחו ואת דמו ויזקק
35 המזבח. אף כאן לשחשית צפון נמי החחור הוא
36 דשנה עליה לכתוב. שחשית צפון באשם מצורע
37 ולא נכתוב גבי את תורת האשם ונגמר כללו
38 מנייה ומדכתביה הכא והכא לעיבובא הוא:
39 נכתוב בתיא. הניתא אי סביראן לך. יצא לידון בדרך הדרש, איזהו הוא דלא גמר מקפלו.
40 אב

א אקשיה לעולה לא אקשיה לחטאת. תימה לא לכתוב את החטאת ואי דבר הלמד
ב בדיקש חזר ומלמד באקשיה אבאי אקשיה לעולה כלל חיפוק ליה מחטאת האשם
ג דמה חטאת צפון מעכב אף אשם כן ויל ראי לא כתב צפון לא היה אמינא הא הדרה
ד קרא אקשיה צפון למידי ולא בעיא כהונה האשם לא דרשין ליה כלל דהא לא כתב

כאשם הדחה משמע כשאר אשם העלמא לאשם
יאה זה אבל אקשיה משמע האשם זה היא
ב חטאת לנתון דמיס לנתוב וכו' ש' חקישת אי
ג דבר הלמד בדיקש חזר ומלמד בדיקש אף
ד נכתוב צפון כלל ותימי [באשמות] מחטאת
ו באשם זה חכיב דרשין מינה טעמה בפרק קמא
ז (לעיל יא.) ועוד נילף שאר אשמות מאשם
ח מצורע ואשם מצורע מדיקשא דכתאת ויל
ד לא היה אמינא אודרתייה קרא לשחטת צפון
ט ולא היה דרשין כאשם כשאר אשם (כיון דלא
י כתב כאשם) כיון דלא כתב צפון בדיקש בשאר
יא אשמות:

כאשר יורם למאי הלכאת. תימה הא
א יצטרך לכוודרשין בסוף כל
ב הבשר (וחלוי דף קה.) זה בא למלוד ונצמא לכו
ג מה פר כהן משיח יש בו מעילה אף שור ובח
ד השלמים יש בו מעילה ויל דמיני לאקשוי לבח
ה השלמים ויל ליתבוב כשרס יורם כלמאש יורם
ו משמע דאתא לרביי דרמב' אחרתי א' בניי הדיא
ז דכל בהיש (שם) כתנא דבי רבי ישעיאל
ח ליה דרשא דהבא מועשה לפי זה פר העלם
ט כדמאר פרק בית שמואי (לעיל דף מט.) א' ב
י לתנא דבי רב דאמר ועשה לפי זה פר רום
יא הכיפורים איצטרך כאשר יורם (לדך דרשא.)
יב ונתתיה בנפיה. תימה כדמאר פרק ב"ש
ג (גם זה שם) משל למלך כשר ד"ס

סרחהו עליו ומיעט כבודם מנפי חיבתן
ד ויל דבשביל חיבתן לא היה לו ללגול אתן
ה דרשות למילף מדיקשא ומיני ליפיני מיניה חיבתן
ו מולא אשמעוני בדיקשא אחריתי דבר הלמד
ז מדיקש אינו חזר ומלמד בדיקש:
ח קדשי קדשים יתירי כתיבי. תימה כיון ודלפיני
ט גורה שם מהרדי למח' לן הדקשות לדעיל
י בחטאת האשם:
יא לא

א מינאי, דבר הלמד בדיקש, חזר ומלמד בדיקש. וכו' תימא, נקיש אקשי. ניחא ליה
ב דכתביה בגופיה. כמאקשיה ליה אקשי, להכי פתביה ואקשיה, למימרא דבר הלמד בדיקש,
ג אין חזר ומלמד בדיקש: (תיק"ש וגיור"ה ש"ה ק"ל וחומ"ר [וכנ"י] א"ב.) סימון: דבר
ד הלמד בדיקש, אין חזר ומלמד בדיקש. אי מרברא, אי מרבראי, דבר הלמד בדיקש,
ה מהו שלמד בגיוריה שוה. תא שמע, רבי נתן אבאטמלומוס אמר, מינו לפריחה בגדיים
ו שריא טהורה, יאמר 'בתבת' בגדיים, ויאמר 'בתבת' אבאט. מה להלן,
ז פרח כבולו טהור. אף פאן, פרח כבולו טהור. והתם, מנא לן. דתיבי מראשו ועד רגליו,
ח ואיתקש ראשו לרגלו. מה להלן (כולו הופך לכן) פרח כבולו טהור, אף פאן (כולו הופך
ט לכן) פרח כבולו טהור. אמר רבי יוחנן, ככל התורה כולה, למידון למד מלמד. חוץ מן
י הקדשים, שאין דנין למד מלמד. דאם פן, לא יאמר צפונה פאשם, ותימי בגיוריה שוה
יא (דקדשי קדשים מחטאות) [ד'קדש' קדשים' מחטאות]. לאו, למימרא דדבר הלמד בדיקש,
יב אין חזר ומלמד בגיוריה שוה. והלמא, משום דאיבא למיפרך. מה לחטאות, ששן מכפרת על
יג תיבי פרייות. קדשי קדשים, ותימי פתיבי: דבר הלמד בדיקש, חזר ומלמד ככל וחומר.

א בל כללו נפר מיניה. מידי דלא חידש בו כגון שחטת צפון אי היה כתיבי כיה ואל היה
ב כתיבא בשאר אשמות נגמרי ליה שאר אשמות מינה דלא חידש ואל אלא נאג' מן הדגל
ג הוא ולמד דע דבר שלא נאמר בכלל והכי יצא לידן ברבר חידש כגון נתון דמיס שבה
ד למכתוב ובה שניה ואומר לדבועות: כיון דאחריתי ב'י, ובתיבי כי בחטאת האשם הוא כיון
ה חטאת כן דין אשם. אודרתייה. לכללו כן למתן
ו דמיס כן לשחטת צפון ואל היה צריך למכתוב
ז בו שחטת צפון אלא לעיכובא: דבעי כתיב.
ח שאינה כשריה כור אבל למידי דרשיתיה דלאו
ט בעדת דתי היא לא אודרתייה דתא בחורתי כתיבי
י כחטאת האשם הוא לכהן לענין עבודות
יא שבהן: א"כ יומא קרא כי בחטאת הוא. לבחן;
יב כשאר אשמות יומא. הלכה לענין צפון נמי
יג אודרתייה וכו' כתיבי ביה שחטת צפון דקרא
יד לעיכובא אתא ושאר אשמות נמי מינה ליפיני
יט לעיכובא: למח' לא לאקשוי בשחטתו לחטאת
יז ולעולה. כתיבי מנאשם שחטת את החטאת
יא ואת העולה פתיכו למידי. לשחטת צפון: אי
יב אקשיה לעולה ולא אקשיה לחטאת הוה אמינא
יג בעלמא דבר הלמד בדיקש חזר ומלמד בדיקש:
יד וכו' תימא. אם איתא דחזר ומלמד בדיקש
יט נקשיה לחטאת ולא לעולה משנין לך ניתא ליה
כ לאקשוי לעיקר ב'י: לשימא. מדיאצטרך
למיהודי ואקשוי לעולה ש"מ דבר הלמד בדיקש
אין חזר ומלמד בדיקש ומכתב נפקא לן בכל
ב דכתיב: כאשר יורם. באשורו פר כהן משיח
ג כתיבי: משום דבעי אנומרי ויתרת הכהן ושתי
ד כתיבי ב'י: שיהו צריך ללמד מפר העלם חרות
ה אימרויה לשערי עבודה דהוה דאיתקוש אהרדי
ו לענין חקירת אימרון כדמארין בפרק ב"ש
ז (לעיל מט.) אשה לך וחתמא על גנתגם ופר
ח העלם דבר נפשיה לאת כתיב ויתרת הכוליות
ט ומפר כהן משיח נגד בדיקש כדמארן בפרק ב"ש
י שמואי (שם ט"ו) ועשה לפי כאשר עשה לפי זה
יא פר כהן משיח אקשוינה להרדי: לבחי אצטרך
יב כאשר יורם. בפר כהן משיח ואם אינו ענין לו
יג נתנו לענין פר העלם ויהיה נאמן דכתיבי בפר
יד העלם נפשיה דלא ליהודי דבר הלמד בדיקש חזר
טו ומלמד בדיקש ואל יקשיא אי נפקא לן דך דרשא
ז מועשה לפי זה פר העלם דבר כדמארן בפרק
ב"ש (לעיל מט.) ד"מ תלמוד דבי ר' ישעיאל
ג דאמר לפי זה פר העלם לא לתנא דבי רב
ד דאמר ועשה לפי זה פר רום הכיפורים איצטרך
ה כאשר יורם לך דרשה ונתתיה בנפיה. דפר
ו העלם בהדיא ולא לקשיה לפי כהן משיח
ז דאיל וסוף סוף טרה וכתב כאשר יורם ויתרא
ח לכתיבי הוה אמינא דבר הלמד בדיקש חזר
ט וילפטר בדיקש. בעלמא דתי הוה ליפיני מכתב
י מיה דבר הלמד בדיקש כן: מהו משום דבעי
יא למביעי בעיא עלה חזר נקט: לא אי מרביא
יב כמאשר יורם: אי מרביא. משאם מפרעה
יג איצטרך לאקשוי לחטאת וילעולה: לשימא
יד אמ פרחה הערעת הלכ בניגה: מה להלן פיה
טו כבולה טהור. כדכתיבי אם פרוח תפרח וגר
ז (ויקרא י"ג): תהום. בני קרח וגבת דאדם נעלן
ח דטהורה פריחה דאלוי פריחה כי כתיבא בנגע
ט עור שר כתיב ואלוי קרח וגבת כתיבי: בני
י ותימן דמוקם בדיקש חקן שאן סימנצן
יא חתוכין בשרים גיראש: אי יוחן: מכתב
יב אלמא נתקן בדיקש ליפיני לזו חטאתו ליפיני לזו חטאתו
יג לא תיתי ראייה לזו קדשים הוה דאקש מלמד בדיקש חזר ומלמד בדיקש חזר ומלמד בדיקש
יד לא יאמר צפון כאשם ותימי ב"ש. דנאמר קדשי קדשים בחטאת ואמר קדשי קדשים באשם: קדשי קדשים יתירי כתיבי. בהו היה ליה גוריה שוה מופנה משני צדדין ולמאן שמביח
טו עליה גבי חטאת כתיב שחטת החטאת קדש קדשים הוא ובאשם כתיב זאת תורת האשם קדש קדשים הוא ובחוריייהו כתיב בדיקש קרח לכל חטאתם ולכל האשם אשר ישיבו לך קדש
יז קדשים לך.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62

זבוחים - פרק חמישי - איזהו מוקמן דף נ עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"
 רמ"ט

לא נכתוב תרומא בעולה ותימי מטאתא ואשם. פי ולכתוב עולה צפון ביהקשא ואשם
 ואם תאמר ולכתוב בובחי שלמי צבור ונלף עליה מנייהו וי"ל דאיכא למפרק זמח
 לבחי שלמי צבור שכן זמנו קבוע ועוד דהא אתי מנייה שכן זכרים ואשם שכן
 אינו בציבור וא"ל למה לי לאקש"י (דף קה) ודבר שלמי צבור לעולה תיפול י'

לבחש בגורח וזהו שילמד בדיקש הגבורה שזה וכל דחומר ובגנין א דובר
 הלמד בגורח הוא שילמד בדיקש ובג"ש
 וקי ובגנין א דובר דבר הלמד בגנין א בדו שילמד
 בכולן: ולפישרי. אי משום אה בתביה ליתי
 מעולה דכתיב בה בהדיא: מה ביהדיא: מה ביהדיא: ואין
 לך לפרש אשליהו ומנא: כפחתי לא אתיא
 כו' מילתא באפיה נפשה היא ולא למפפש
 בעיך: עולה לגבי חטאת ואשם לא תשיבה כפרת
 עשה ודידה כפרה: למתו לתורה. ומאן בדיקש
 משלמים שבא: מה בדיקש אה מדיקש
 נדרו וי' לדביאה מנעוה מעמיש: שם שב
 בשלמים כתיב (ברעים כו) חטאת שלמים ואכלת
 שם ובמשנה כתיב (שם ו) חטאת לפני ה'
 אלוך: במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר'
 דגך ותישרך ויערךך ובמרות: חילין הוא. ואנן
 בקדשים קמביעה לך: אמר אברה. האמור ליה
 קדש ומלמד קדש בתמייה וכי שניהן צריכיב שיהו
 בקדשים הואיל ולמד קדש גנון שלמים שפיר
 מיעשב בעיך וברתי למד אולתין מן זוטרא
 סבר כתר למלמא אולתין ודתינה האמרינן עלמא
 (לעיל דף קה) ולקמן דף ס) הניחא למיד בתר
 למד אולתין: למידי תרביה. חלות מנושלת במים
 התולה שבתורה שבהא סולת ולא קמת חלות
 שבתורה מנין. שפלה מינין מנח יש בה חלות
 רקיקין רוביה חלות שבה מניין שחן סולת: ת"ל
 חלות חלות. נאמר בחלות חלות ונאמר ברוביה
 חלות: פעות פעות. נאמר ברקיקין מלמד ונאמר
 בחלות פעות וליפין קדשין מחלות חלות חלות
 מרכובה ושניהם בניו: ומאן. דרקיקין תורה
 מעוה מעוה מחלות דבריה: גמרי. דלמא מנחת
 דכתיב נבי ורקיקין מנחת אשפה נמרי. והתם
 סלת בהדיא כתיב סלת חלות מעוה בלולת
 כמען רקיקין מנחת מרשוסים בשני רקיקא ב'
 שלמד שפולת: מנחת אה כל חפר שלם. אה מנחת
 דהאך בכל יריעה וירעא מנחתא חתה ונתחום חתה
 ופרשי: ו'הוציא' מ'למדו ש'מוציאו' שלם. ו'כול ש'רפנו
 שלם. נאמר פאן 'ראשו וברעי'ו'. ונאמר לחלן 'ראשו'
 וברעי'ו'. מה לחלן על ידי ניתוח. אף פאן על ידי
 ניתוח. אי מה לחלן בהפשט. אף פאן נמי בהפשט.
 תלמוד לומר ו'קרבנו ופרשו'. מאי תלמודא. אמר
 רב פפא. ל'מש ש'פרשו בקרבנו. מה ש'פרו ענינו.
 תניא: רבי אוימר. נאמר פאן ע'רו ו'ביש'ו' ו'פרשו'.

מדתנא דבי רבי שמעאל. דבר הלמד בהדיקש. מהו
 שילמד בגנין אב. אמר רבי ירמיה. לא לכתוב
 צ'פנוה' באשם. ותימי מבנין אב מתפאתא. למאי
 הלכתא. פתביה. לא למימרא. דרברך תלמוד בהדיקש.
 אין חזור וקולמד בגנין אב. ולמימרא. תימי מבנין אב
 מעולה. מאי טעמא לא אתי. משום דאיכא למיפרך.
 מה לעולה שכן פליל. חטאת נמי. איכא למיפרך. מה
 לחטאת ולמימרא. מה חייבי פירות. תרא מתרא.
 לא אתיא. ותימי חרא מתריח. מדי תיח. לא נכתוב
 רחמנא עולה. ותימי מתפאתא ואשם. מה לחנדך.
 מכפרין. לא נכתוב רחמנא בתפאתא. ותימי מהדיק.
 מה לחנדך. שכן יקרים. לא נכתוב באשם. ותימי
 מהדיק. מה לחנדך. שכן ישנן בציבור פתחודי. דבר
 הלמד בגורח שוה. מהו שילמד בהדיקש. אמר רב
 פפא. ו'זאת חורג ובה השלמים (וגו') אם על תורה.
 למינו לתורה שפאה מן תמעשו. מ'דאשכחן שלמים.
 ד'האו מ'מעשו. שלמים גופיהו. מ'נא לך. דכתיב.
 'שם' שם. אמר ליה מר זוטרא פריה דרב מרי
 ל'רינא. מעשו לך. חולין ע'לקמא הוא. אמר ליה.
 אמר אברה. מהו קדש וקולמד קדש. דבר הלמד
 בגורח שוה. מהו שילמד בגורח שוה. אמר רבי ר'
 קמא. תניא. 'סלת מ'רפכת' למדנו ל'רוביה שפאה
 סולת. חלות. מניין. תלמוד לומר. 'חלות חלות'.
 רקיקין. מניין. תלמוד לומר. 'מצות מצות'. אמר ליה
 רבינא. מ'מאי ד'מצות מצות'. מחלות גמרי. דלמא.
 מ'מאפה תגור גמרי. אלא אמר רבא. תניא. ו'קרבנו
 ופרשו' ו'הוציא'. מ'למדו ש'מוציאו' שלם. ו'כול ש'רפנו
 שלם. נאמר פאן 'ראשו וברעי'ו'. ונאמר לחלן 'ראשו'
 וברעי'ו'. מה לחלן על ידי ניתוח. אף פאן על ידי
 ניתוח. אי מה לחלן בהפשט. אף פאן נמי בהפשט.
 תלמוד לומר ו'קרבנו ופרשו'. מאי תלמודא. אמר
 רב פפא. ל'מש ש'פרשו בקרבנו. מה ש'פרו ענינו.
 תניא: רבי אוימר. נאמר פאן ע'רו ו'ביש'ו' ו'פרשו'.

נרבה דאינה באה אלא מן החולין מניל וא"ת בפי' הוציאה (דף ק) דרדיש מסת מלמד שאדם מביא תיגוה מן החולין למה לי הלא חובה היא ותיפול לי מדיקש וי"ל משום דקאמר
 דהם הוציאה באה נמי מן העושר איצטרך מסת למעורר דאינה באה הכל מן העושר אלא מן החולין ומן העושר מתרויחי אי נמי משום דכתיב באשר יכרכך כספיהה קרא סלקא
 דעקר דאתאי ממעשר לחכי איצטרך מסת: אמר' אברה. ורבינו שמואל מפרש אימור אמרת שמוא אתה רוצה לומר ששניהם בעין קדש ורבינו הם גריס אמר אברה ואמי שם רבם
 ובכמתו חתירי (דף ט) וזה שהעונות ליה לאמי כל שמעמי אבו לקוי ובכמתו (דף מד) אמר רבא וני אמרי בתולה ישראל ולא בתולה גרים וא"ת זלמדו טורא לא איפשטא
 בעיא ובסוף אלו מנחות (מנחות ע) אמרינן לחמי תורה ונירות באות עשר עשר לחמי תורה בהדיא כתיב בהן פירוש דכתיב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליה ואמר פרק הותרה
 (פי' דף עג) נאמר כאן תרומה נאמר לחלן בתרומת מעשר תרומה מה לחלן אחד מעשרה אף כאן אחד מעשרה ונירות מדיקש דאמר מר זהו תורה שלמי לרבות שלמי נוד
 שם לכל דין לחמי תורה לעשרה קבין ותרומתה וחי' לוג שמן ושדוהו באת י' אלמא דין תורה אתאי בגיש חורת ומלמדו בדיקשו וני בהדיא משנתעל לעיל לפיכך דכל מנחות
 באות עשר לחמי תורה ונאמר דאתאי בגיש מתרומת מעשר אבו מן תפשות רבין לקוי ובכמתו (דף ט) אמר רבא וני אמרי בתולה ישראל ולא בתולה גרים וא"ת זלמדו טורא לא איפשטא
 חורו ומלמד בגנין אב בלתי גופיהו וי"ל תרומת מעשר דהתם חולין הוא כדקאמר אבי משה גרן חולין הוא ומיהו דף קשיא לריבא מיהו ס'הא כתיב למד אולתין ובסגנון אמרינן
 חיקו וקרבנו לומר דלריבא איפשטא אלא כמו כן בעיא ולקמן מהדיא מנחות: מ"ח לחלן על ידי ניתוח אלא בתפשת. ואם תאמר וי"ל ס'הא חובה דדיקש שכן חורו מלמד בגיש
 וליפנין פי' וים ופחורים נתגלו כל בהפשט משה חתה חתיה ויתרו כפר כן מלש גמרינן מעולה הלא כהן אפילו חלבו בדיקש חורו ומלמד בדיקש חורו דהיינו חורו אחר ושלא
 בהפשט בפר כהן משיח מדיקשת עור ובשר לפרש ליה כדפרש בקנטוס דובר הלמד בדיקש אינו חורו ומלמד בגורח שיהו ושמא אין הוא היקש אלא גילוי מילתא בעלמא וי"ל דשלא
 בדיקשת

1 הכפש נקט אגב אורחיה דא עריך למלף דמגופיה דפר יום הכפרים שמענין דכתיב
2 (ויקרא טו) ושפרו באש את עורוהו ואת בשרו את פרשו דאיתקש עורו ובושרו לפרשו:
3 **אלא** למאן דליל דרב פפא מאי איכא למימר. ורב ארוא בר אבהו דיליף לעיל צפון ומעבב
4 בעלמא מוקומן מוסתא דחור יליף אשם דמאיתקש לעולה היינו למצוה דלמא דבעלה
5 כתיב ומיחא מואתקש אורי זמינא אטלה דוא
6 דילפינן עיובא באשם ואית דבפ' אמר להם
7 הגמונה (וימא דף לב.) משמע דקדושו ידים
8 ורגלים הבא בקיו חור ונתמקש בדוקש דקאמר
9 רש בן אלעזר ק"ו ומה ממלמד שאין טען טבילה
10 טען קידוש מקום שטען טבילה אנו דין שטען
11 קידוש כי דחור קאמר מקום שפיטה לביבשה מה
12 לביבשה טען קידוש אף פשיטה טען קידוש ויל
13 דהאי לא אקירי קדישם אלא עוף הקדושין ודאק: **בן**
14 בנו של קיו דוא. וכו' וכלי דאית לן למלף למעלה
15 וקשה כיון דהו אמואי לא נילף שפר כל כמה
16 דמענין למלף בן הכי דרלפינן גיבש אפילו ון
17 מאה ויש לפרש בן בנו של קיו הוא משום
18 דמעיקרא הוה אמועאי ליה אי רבי הלמד בקיו
19 חור ומלמד בנו איתק' בא להוכיח מהדורו בקיו
20 גי'ש שמלמד בקיו ע"י ק"ו איכ' אתה ורעה ברוח
21 קיו ע"י קיו מרבי הבא בקל וחומר הלא זאת היא
22 שאילתן שטעמא טחוסף בה.
23 **רבי** יודנה אמר מטמאה בגרים ביתא הבליעה.
24 פ' בי קנטורס דבמס' טהרות (פ"א) משמע
25 דלר"מ אתח שחיטה בעוף של חולין ואחא מליקה
26 בקדישם מטהרות שרפתן מידי נבלה ולרי
27 יודנה זו חו אינה מטהרת אית דבפס' אורי
28 טריפה (חולין דף נו.) אמרין רבי יודנה בריק
29 ביאד ר' נתניה בריק מנחטא איתא מאן דבדיק
30 מנחטא למאן דבדיק אורי עד מתי אתה מנחטא
31 נבילות ישראל נבילות סיד הוא שחיטתו ניתו
32 מאי קשא לרבי יודנה דהאי נבילות היין
33 כרמשמע דאית דשחיטת עוף אינה מטהרת ויל
34 דלא הויל למפיק אליבא דרבי יודנה בית דרבנן
35 פליגי עליה: **מה** נבלת בהמה שמתמאה במגע
36 ובמיא ר"ח. תימה מן נבלת בהמה שאינה
37 מטמאה בבית הבליעה ויל דעיקר טעמא דר"מ
38 מדחיקש דואת תורת דבהמה והעוף כדלמס' פ'
39 תנא העוף ע"ה (סו' ע"ה) כרפי' קונטי': **מה** מעינו
40 בשחיטה של עוף שמכשרה באכילה וכו'. ורדי
41 ולא היא תריווח משחיטת חולין גמרי פ' מליקת
42 קדישם במה מעינו משחיטת עוף שאינה כי אם
43 בחולין ושחיטת עוף של חולין בקיו משחיטת
44 בחולין חולין ותימה דאית גמרי מליקת עוף
45 משחיטת עוף מה שחיטה שכן במשירת בחולין
46 יתר קשה ומנא ליה למפיק עוף משחיטת עוף
47 גמרי דלמא משחיטה דבהמה גמרי וטראה לי דאם
48 כן הוה גמרי כדון כדבמי' שחיטת עוף היינו מטמא
49 דלא
50 **וחומר'** דבר הלמד בקל וחומר, מהו שילמד בבגין אב. אמר רבי ירמיה, הא שמעי, מלך
51 ונמצאת מרפיה, רבי מאיר אומר, אינה מטמאה בבית הבליעה. רבי יודנה אומר, מטמאה
52 בבית הבליעה. אמר רבי מאיר, קל וחומר, ומה נבלת בהמה, שמתמאה במגע ובמישא,
53 שחיטתה מטהרת מרפיהה. ונבילת עוף שאין מטמא במגע ובמישא, אינו דין
54 שתהא שחיטתה מטהרת מרפיהה מטמאה. מה מצנינו בשחיטה, שמכשרתה באכילה,
55 מטהרת

1 **ונאמר** לחלו' בפר כהן משחי' (ויקרא ו) ונאמר כאן בפר שעשעי' על יום הכיפורים (שם פס')
2 ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת וכו' ואת עורוהו ואת בשרו ואת פרשו עם פס' מה לחלו'.
3 בפר כהן משחי' ע"י ניותו. דילפינן גיבש מעולה. וכו' כלומר מקו' נלמד לפרש כך
4 שאילה ו' ה' ומה חיקש שאינו מלימד בחוקש בן ר"ג. כלומר: מה המלמד בחוקש גרסי'
5 ולא גרסי' למדנו מירב פפא. אמר תורת ובה
6 השלמים כי דרש רב פפא מניה לגמרי שוה
7 חזרת ומלמדת בחוקש. הנהיא למאן דאית ל'
8 דרב פפא. דאמר בטר למד אולין: אלא למאן
9 דאמר: בטר למלמד אולין לא אשכחן גי'ש
10 חזרת ומלמדת בחוקש דהתם מעשר חולין הוא
11 המלמדת גי'ש' ביהתי. בן שאן חיקש עשרה
12 כן בחוקש תבירא מרבי' בן המא. כל דרובכת
13 חלות: שאינה למידיה מן החיקש גרסי': מוד'
14 יתנין, לא יאמר צפונה באשם משום למדנו שאין
15 דבר הלמד בחוקש מלמד בגי'ש: שאינה למידיה
16 בחוקש. כלומר מן החוקש: מלמד בקי'. כדאמר
17 לעיל מקי' ומה חיקש שאינו למד מן החיקש
18 מלמד בקיו גי'ש ומלמד גי'ש בחיבה
19 מדרבי בר תמא וכו': והוה קי' בן קל וחומר. קי'
20 זה שאנו מביאין כאן לדורשו בתורה למדנו קי'
21 מקי' אנו למידין אותו מרבי' שאף הוא לא
22 למדנוהו אלא בקי' דוא רפא מייתי לה גי'ש
23 ומלמדת בקי' ויהי שפא לא ידעין לא אלא
24 ע"י קי' דבקי' וילפינן לעיל: ופרכין בן בנו של
25 קי' הוא. שאפי' היינו למידין אותו מרבי' שלא
26 למדנוהו ע"י קי' הוא היה עצמו בן קי' שרדי
27 בקי' אנו למידין אותו כדאמרן לעיל בקי' ומה
28 גי'ש בן עבשיו שאף גי'ש שאנו למידין אותו
29 ממנו לדורשה בתורה אף הוא לא למדה
30 שתלמד בקי' אלא מקי' ומצא שאהתה מציא
31 מדת קל וחומר בתורה מבה שני קלין וחומרין
32 והיה בנו של קי' וכן בנו של קי' ודלמא כולי
33 האי לית לן למלף ומיולי: אלא. לא תרביה
34 מגמריה טוה המלמדת בקי' והיא פלח מקי'
35 אחיא לן אלא יליף ליה מדחיקש המלמד בקי'
36 דנפקא לן ממנהיגה דחגי' דבי רבי' שמישאל
37 דנמא' גמרי לה דבר המלמד בחוקש חזר
38 ומלמד בקל וחומר והשתא לא הוי אלא קל
39 וחומר בן קל וחומר כי אפי' דלעיל דגמריה שוה
40 למלמד בקל וחומר מקל וחומר. מטמאה בבית
41 הבליעה. כדון נבלת עוף טהור דאין מליקת
42 טריפה בקדישם מטהרת מידי נבלת הוא דהין
43 גמי' לשחיטת עוף חולין טריפה מטמאה לרבי
44 יודנה. ושלש מחלוקת דבדרי' למר' אתח שחיטת
45 עוף של חולין ואחא מליקה בקדישם מטהרות
46 שרפתן מידי נבילה וכו'. יודנה זו חו אינה
47 מטהרת ולר' יוסי שחיטה מטהרת ולא מליקה
48 וכן מפרש במסכת טהרות פריק שלש עשרה
49 דברים: שחיטה מטהרת טריפה מטמאה.
50 דכאמרין בהעור והעטב (חולין דף קכח) וכי
51 ימות מן הבהמה וכו' ומקצת בהמה מטמאה
52 ומקצת בהמה אינה מטמאה ואינו זו טריפה
53 שחטה: נבלת עוף אינו מטמא במגע ובמישא.
54 מנחטא דכתיבי (ויקרא כב) לטמאה בה איך
55 אלא דאמרו בה איכילה ולא מנחטא: אינו
56 דין שתהא שחיטתה מטהרת מרפיהה טריפה
57 מטמאה. והשתא דקיל שחיטה דמטרת
58 בחולין מקי' דהרא ומיגמרא אמליקה דקדישם בבגין אב: מה מצנינו בשחיטה שמכשרה. לכולל בחולין ומטרת מטמאה חו מליקה כו':

[דף ב' ע"א]

מלשאל מיהו, מפני שהוא כמשיאו שם. ניהא מלחלוותו, מלחלות מהו? מפני שהוא כמשיאו שם. ניהא מלפארעו, מליפרע מהו? שלא יאמר עבד'ם שלו סייעה.

רבי בא בר טבליי בשם רב: אם היתה מלוה אוכדת - מותר. ותני כה, מלוה אוכדת בעדים. אין מלוה אוכדת בשטר. אפילו מלוה בשטר אוכדת היא, שלא בכל שעה אדם זוכה לפרוע חובו. מאי פדו? מלוה אוכדת - שלא במשכון. אין מלוה אוכדת - במשכון. אשפח תני על קדמייתא, מלוה אוכדת בעדים, אין מלוה אוכדת בשטר.

תמן תנינן, רבי יודה אומר: אשה, לא תסוד, מפני שניבול הוא לה. רבי חנינה ורבי מנא, חד אמר, בסיד שהיא מתירתו במועד נחלקו, אבל בסיד שמתירתו לאחר המועד - אסור. והרנא אמר: בסיד שהיא מתירתו לאחר המועד נחלקו, אבל בסיד שמתירתו בתוך המועד מותר. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. מן מה דאמר רבי חנינה רבי יוסי בשם רבי יוחנן, רבי יהודה פדעתייה, כמה דרבי יהודה אמר תמן: ניבול שעה - ניבול, כן הוא אמר הכא: צרת שעה - צרה. תווי דו אמר בסיד שהיא מותר בתוך המועד נחלקו, אבל בסיד שהיא מותר לאחר המועד - אסור.

אומנים ישראל שהיו עושין עם הנכרי באידן, בתוך ביתו - אסור. בתוך בתיהן - מותר. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כמה דברים אמורים? בתלוש מן הפרקע, אבל במחובר לפרקע אסור. בעיר אחרת, בין כך ובין כך מותר. מהו בין כך ובין כך מותר? בין בתלוש בין במחובר, בין בשכיר בין בקיבולת. אמר רבי לא: בין בתלוש בין במחובר, ובלבד בקיבולת. רבי שמעון בר ברסנה בשם רבי אחא: בשבת ובאבל ובעבודה זרה - הלכה כרבי שמעון בן אלעזר. חברייה אמרי: טעמא דרבי ישמעאל משום בריה דמוזעא. אמר רבי

[דף ב' ע"ב]

בא: מין שהוא יודע שאסור לה לישא וליתן עמו - הוא ממעט בשמחת אידו. מה מפקה מביניהון? למפור לו דברים שאינן מתקיימין, על דעת חברייה - אסור. על דעת רבי בא - מותר.

רבי יודן, קרייא מסייע למה דאמרי חברייה, וביום עשרים וארבעה לחדש השביעי נאספו בני ישראל בצום ובבכי ובשקים ואדמה עליהם. ולמה לא אמר בעשרים ושלשה? משום בריה דמוזעא. אין נימא דהוה בשוכתא? לית יכיל, דאת מחשב ואת משכח צומא רבא כהד בשוכא. ומה פה? ולית רבי הוניה מיכל למאן דמעבר ליה מן אתרייה? אמר רבי יוחנן בר מדייא: אנא חשב יתה ולא הוה בשוכתא.

הלכה ב' מתני' אילו הן אידיהון של עבד'ם. קלגדם וסטרנלייא וקרסמים ויום גינוסיא של מלכים ויום הלידה ויום הפיתה, דברי רבי מאיר. וחקמים אמורים: כל מיתה שיש בה שריפה - יש בה עבודה זרה. ושאין בה שריפה - אין בה עבודה זרה.

גמרא רב אמר: עידיהן. ושמואל אמר: אידיהן. מאן דאמר עידיהן, ועידיהם המזה. מאן דאמר אידיהן, בי קרוב יום אידם.

רב אמר: מאבריים. ושמואל אמר מעבירין. מאן דאמר מאבירין, מוסיפין לה אבר. מאן דאמר מעבירין, באשה מעוברת.

רב אמר: יאותו. ושמואל אמר: יעותו. מאן דאמר יאותו, אך בזאת נאות לכם. מאן דאמר יעותו, לדעת לעות את יעף דבר.

רב אמר: קלגדם אדם הראשון התקינו, פינן דהמא ליליאי ארידי, אמר אי לי שמוא שפתוב בו הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב שמוא יבוא לנשכיני ואמר אך חשך ישופני.

[דף ג' ע"א]

פינן דהמא איממא ארדי, אמר קלגדם קלון דיאו. ואיתא כמאן דאמר בתשרי נברא העולם. ברם כמאן דאמר בניסן נברא העולם, ידע הנה.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: מאן סבר בראש השנה נברא העולם? רב. דתני בתקיעתא דבי רב, זה היום תחילת מעשיך וזרון ליום ראשון וכו'. הוי בראש השנה נברא העולם.

רבי יוחנן לא אמר בן, אלא מלכות מצרים ומלכות רומי היו עושין מלחמה אילו עם אילו. אמרו, עד מתי אנו הורגין בפולמוס זה עם זה? בואו ונתקין שכל מלכות שתאמר לשר צבא שלה פול על הרבך וישמע לה, תתפוס המלכות תחילה. דמצרים, לא שמע לון. דרומי, הנה תפון חד גבר סב והנה שמייה יינזכרים. והוי ליה תריסרי בני, אמרו ליה שמע לן ואנו עושין בניך דיוכוסין ואיפרכין ואיסטרטליטין, ושמע לון. בגין כן צווחין ליה קלגדם יינזכרים. מן יומא דבתריה מתאבלין עליו מילני אימירא.

אמר רבי יודן ענתודרייא: מאן דזרע מלופחין בההוא יומא – לא מצלחין. רב אמר: קלגדם אסורה לכל. רבי יוחנן אמר, אין אסורה אלא לפלחין בה. סטרנלייה, אסורה לכל. רבי יוחנן אמר: בין קלגדם בין סטרנלייה אינה אסורה אלא לפלחין בה.

חברייא בעי: נשי דפלחין, בפלחין. רבי אבהו בעי: והדא טקסים דקיסרין, מפיון דסוגיאי שפרין בפלחין היא.

הדא טקסים דדוקים צריכה. רבי ביבי שלחיה רבי זעירא דיובון ליה עזיל קמן מן סטרנלייה דביישון. אתא גבי רבי יוסי, סבר דמורה ליה בהדא דרבי יהושע בן לוי שרי, והורי ליה בהדא דרבי יוחנן אסור!

רב אמר: קלגדם לפני תקופה שמונה ימים. סטרנלייא, לאחר תקופה שמונה ימים. אמר רבי יוחנן: פרוקטו ראשה של תקופה. רבי בא בשם רב: שלשה זמנים בכבל, ושלשה זמנים במדיי. שלשה

זמנים בכבד, מהזרי וכנוני וכנוותה. שלשה במדיי, נוסרדי ותייריסקי ומהירקנה. רבי הונה בשם רב נחמן בר יעקב: גרום בשני באדר בפרס, בעשרים באדר. במדי.

סמירנליה, שנאה טמונה, שונא נוקם ונוטר. היה מה דאת אמר וישטם עשו את יעקב. אמר רבי יצחק בי רבי לעזר: ברומי צווחין ליה סמוריייה דעשו.

וקרמוסים, יום שתפשה בו רומי מלכות. ולא כבר תניתה? אמר רבי יוסי בי רבי בון, פעם שנייה.

אמר רבי לוי: יום שנתחתן שלמה לפרעה נכה מלך מצרים – ירד מיכאל ונעץ קנה בים והעלה שלעמוט ונעשה חורש גדול. וזה הוא פרך גדול שברומי. יום שהעמיד ירבעם שני עגלי זהב – באו רומם ורומלים ובנו שני צריפים ברומי. יום שנסתלק בו אליהו – היעמד מלך ברומי, ומלך אין באדום נצב מלך.

יום גנוסויא של מלכים.

[דף ג' ע"ב]

ויהי ביום השלישי יום הלדת את פרעה. יום הלידה ויום המיתה. עד כאן לציבור, מיכן ואילך ליחיד ובתיב בשלום תמות ובמשרפות אבותיך הראשנים וגו'. ביני מתניתא, כל מיתה שיש בה עישון ושריפה – יש בהן עבודה זרה. ושאיין בה עישון ושריפה – אין בה עבודה זרה.

הלכה ג' מתני' יום תגלחת זקנו ובלוריתו, יום שעלה בו מן הים, יום שיצא בו מבית האסורים, ונקרי שעשה משתה לבנו – אינו אסור אלא אותו היום ואתו האישי.

גמרא מה? אותו היום בלבד, או אותו היום בכל שנה? והתני תגלחתו ותגלחת בנו אסורה! תיפתר שגילוהו שניהן כאחת. והתני משתהו ומשתה בנו אסורה! תיפתר, שגילוהו שניהן כאחת, שנשאו נשים. והתני לידתו ולידת בנו אסורה! אית לך מימר שנולדו שניהן כאחת? תיפתר בההוא דלא אספיק מיעבר ביומיה עד דאיתיליד ליה בר, ועבד בהדא. תני לא ישלח לו חביות מכורות לחנוני מפני שהוא כמזענו מענת הנם.

לא יסרב אדם בתבירו לארהו בשעה שאינו רוצה. לא ירפה לו בתקרובת בשעה שהוא יודע שאינו מבקש. מהו בתקרובת? רחויין ביווי אחר, ובירושלם היה הופך

[דף ד' ע"א]

עיקליה דימינא לשמאלא. תני: עיר שיש בה נכרים וישראל, אם נותנין הנכרים לגבאין – גובין מהן ומישראל. ומפרנסין עניי נכרים ועניי ישראל, ומבקרין חולי נכרים וחולי ישראל, נחמים אבילי נכרים ואבילי ישראל, וקוברין מיטי נכרים ומיטי ישראל, ומכניסין פלי נכרי וכלי ישראל, מפני דרבי שלום.

גירדאי שאלון לרבי אמי, יום משתה של נכרים מהו? וסבר מישרי לון מן הדא מפני דרבי שלום. אמר ליה רבי בא: והתני רבי חייה, יום משתה של נכרים אסור! אמר רבי אמי: איילוא רבי בא, היה לנו להתיר עבודה זרה שלחן, וברוך המקום שריחקנו מהם.

הלכה ד' מתני' עיר שיש בה עבודה זרה, הוציא לה – מותר. היה הוציא לה עבודה זרה, תוכה – מותר. מהו לילך לשם? בזמן שתדרך מיוחדת לאותו מקום – אסור. ואם יכול לילך בה למקום אחר – מותר. עיר שיש בה עבודה זרה והיו בה חנויות מעוטרות ושאין מעוטרות, זה היה מעשה בבית שאן, ואמרו חכמים, המעוטרות – אסורות, ושאין מעוטרות – מותרות.

גמרא הא תוכה אסור. מפני שיש בה צלם אחד והא תוכה אסור? ריש לקיש אמר: ביריד שנו. ומה בין תוכה לחוצה לה? תוכה שנהנה מן המכס – אסור. הוציא לה – מותר, שלא נהנה מן המכס. ואם היה הוציא לה נהנה מן המכס, אף הוציא לה – אסור.

[דף ד' ע"ב]

והתני: הולכין ליריד ולוקחין משם עבדים ושפחות ובהמה! ריש לקיש אמר: לא סוף דבר עבדים ישראל, אלא אפילו עבדים נכרים שמקרבן תחת כנפי שכינה. והתני, לקח משם כסות – תשרף, בהמה – תיעקר, מעות – יוליכם לים המלח. ניהא כסות תישרף, מעות יוליכם לים המלח. בהמה תיעקר? והתני, הולכין ליריד ולוקחין מהן עבדים ושפחות ובהמה! רבי שמעון בן לקיש אמר: לא סוף דבר עבדים ישראל, אלא אפילו עבדים נכרים שמקרבן תחת כנפות שמים! תיפתר ישראל ישראל. והתני: המוכר עבדו לנכרים – דמיו אסורין! עוד היא תיפתר ישראל ישראל.

ישראל שהולך ליריד – לוקחין ממנו מפני שהוא כמציל מידן. ובהזירה – אסור, שנתנה מחמת עבודה זרה, ובנכרים בין הולכין בין באין – מותר.

רבי בא בריה דרבי חייה בר בא בשם רבי יוחנן: אם היה פונדק – מותר. רבי זעירא בעי: ביריד אסור, ובפונדק מותר? דילמא בפרגמטיא אמרה רבי יוחנן. אתא רבי בא בריה דרבי חייה בר בא בשם רבי יוחנן, אם היה פונדק מותר, בפרגמטיא. אמר רבי יוחנן, רבי אבהו בשם רבי יוחנן: החליף בהמה בעבודה זרה – אסורה. רב הסדא בעי: אילו השתהוה לה – לא אסרה, מפני שהחליף בהמה בעבודה זרה אסרה? דילמא בפרגמטיא שנגנסה קודם ליריד איתאמרת.

[דף ה' ע"א]

אתא רבי זעירא, רבי אבהו בשם רבי יוחנן: החליף בהמה בעבודה זרה – אסרה, בפרגמטיא שנגנסה קודם ליריד איתאמרת.

אמר רבי אבהו: אסור לעשות חבילה ביריד. ותני בן לא ישאל בשלמו במקום שהוא מתחשב, מצאו לפי דרכו – שואל בשלמו בכובד ראש.

רבי חייה בר ווה שלח מיזבזן ליה סנדל מן ירידה דצור אמר ליה רבי יעקב בר אהא, ואת מלוקחי יריד? אמר ליה, ואתה לא לקחת קלוסקין מימיה? אמר ליה: שנייא היא, דמר רבי יוחנן, לא אסרו דבר שהוא חי נפש. רבי שמעון בן יוחנן שלח שאל לרבי שמעון בן יוצדק, לית את בדיק ליה אהן ירידה דצור מהו? אמר ליה, אין יהב תרתין ליטרא דפילפלין לאיסרנה. עאל ואשבה פתיב תמן, אגא דיקלטיאנוס מלקא שכנית אהן ירידה דצור לגדיה דארקלים אחי תמניא יומין.

רבי יצחק בר נחמן שאל לרבי חנינה: יריד עזה מהו? אמר ליה הלכת לצור מימיה וראית ישראל ונכרי שהן שותפין בקדירה ואינו הושיש שמה נייער הנכרי בקדירה? וקשיא, הוא שאל ליה דא ומגיב ליה דא! אלא, בגין דלית רבי חנינה אמר מילה דלא שמעה מיזמוי, בגין בן דוא שאל ליה דא ומגיב ליה דא. אתא רבי יוסי בי רבי בון, אבא בר בר חנה בשם רבי יוחנן: לא אסרו אלא בגין ירידה של בומנה. ותני בן: שלשה ירדין הן, יריד עזה, יריד עבו, וירידה של בומנה. והמהוור שבבולן – יריד בומנה. מהו לילף לשם? אם היה אכסנאי – אסור. בן עיר – מותר. שירה – מותר, שכן דרף שירה לילף בכל מקום.

במה מעותרות? רבי יוחנן אמר: בהדס. רבי שמעון בן לקיש אמר: בשאר כל המינין. על דעתיה דרבי יוחנן, הכל אסור. על דעתיה דריש לקיש, אינו אסור אלא התוספת. הוה עבד? הוה למוד להוציא חמש קופות והוציא עשר, אין תימר משם עיתור – אסור. אין תימר משם פרקסים – מותר.

[דף ה' ע"ב]

הלכה ה' מתני' אלו דברים אסורים למכור לנכרים, ואיצטרובילין, וכן שונח בפטוטרויתיהן, ולבונה, ותרנגול לבן. רבי יהודה אומר: מוכר הוא לו תרנגול לבן בין התרנגולין. בזמן שהוא בפני עצמו – קוטע אצבעו ומוכרו, שאין מקריבין חסר לעבודה זרה. ושאר כל הדברים, סתמן – מותר, ופירושן – אסור. רבי מאיר אומר: אף דקל טוב והצר ונקלבים אסור למכור לנכרים.

גמרא שמעון בר בא בשם רבי יוחנן: פנות שונח בפטוטרויתיהן, ואיצטרובילין בפטוטרויתיהן. ולבונה, תני, אם היתה חבילה – מותר. וכמה היא חבילה? רבי יהודה בן בתירה אומר: חבילה של לבונה אין פחות מחמשה מנין.

אם היה בומר – אסור. רופא – מותר. תגר – מותר. תגר חשוד – אסור. אגן תנן תרנגול לבן. תני רבי חייה: תרנגול סתם, מתניתין צריכה למתניתא דרבי חייה, ומתניתא דרבי חייה צריכה למתניתין. אילו תנינן ולא תני רבי חייה, תנינן אמרין לא אמרוז אלא תרנגול לבן, אבל תרנגול סתם אפילו בינו לבין עצמו מותר, הוי צורכה למתניתא דרבי חייה. או אילו תנא רבי חייה ולא תנינן אגן, תנינן אמרין לא אמר אלא תרנגול סתם, הא תרנגול לבן, אפילו בינו לבין תרנגולין אסור. הוי צורכה למתניתין וצורכה למתניתא דרבי חייה.

אמר רבי בון בר הדיה: תרנגול למבור – מוכר לו תרנגול לכן. תרנגול לכן למבור, נימר בינו לבין עצמו – אסור, בינו לבין התרנגולין – מותר.

רבי בון בר הדיה בעי: ראה תרנגולין רועין באשפה ותרנגול לכן ביניהן, ואמר של מי, כמי שפיים? היה חסר? קרייא אמר שמקריבין חסר לעבודה זרה, וכי תגישון עור לזבוח אין רע! הדיא אמרה שמקריבין חסר לעבודה זרה.

רבי מאיר אומר: אף דקל טוב ותצד ונקלבים – אסור למבור לנכרים. רבי חמא בר עוקבה אומר: קורייטה. רבי לעזר בי רבי יוסי אומר: מין הוא ושמו חצדא. עבר ומכר? ייבה פיי דמר רבי לעזר, עבר ובנה – מותר, וכא, עבר ומכר – מותר.

[דף ו' ע"א]

הלכה ו' מתני' מקום שנהגו למבור בהמה דקה לנכרים – מוכרין. מקום שנהגו שלא למבור – אין מוכרין. (ואל ישנה אדם מפני המולוקת). ובכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה, עגלים וסוּיָהוּם, שלימין ושבורין. רבי יהודה מתיר בשבורה. בן בתירא מתיר בפוסם.

גמרא מה, ומותר לגדל? אמר רבי בא: בגזן מהיר שהוא ששה עשר מיל על ששה עשר מיל.

הוון בעיי מימר, מאן דמר מותר למבור, מותר (לגדל) לייחד. ומאן דמר אסור למבור, אסור לייחד. רבי יונה, רבי לעזר בשם רב, ואפילו למאן דמר מותר למבור, אסור לייחד. מה בין למבור, מה בין לייחד? בשעיה שמוכרה לו – בהמתו של עבו"ם היא. בשעיה שהוא מייחדה לו – בהמתו של ישראל היא, והוא חשוד עליה.

מקום שנהגו שלא למבור אין מוכרין. למה? מפני שמוציאה מידי גיזה. הגע עצמך שהיתה עזו מפני שמוציאה מידי בכורה. הגע עצמך שהיה זכר! מפני שמוציאו מידי מתנות. מעתה, היטין אל ימבור לו מפני שמוציאו מן החלה! וזן ושמן אל ימבור לו מפני שמוציאו מן הפרכה!

בכל מקום אין מוכרין להן בהמה גסה. למה? בהמה גסה יש בה חיוב הטאת, ובהמה דקה אין בה חיוב הטאת. ואינו חולב? ואינו גוזז? אמר, תפן היא מתחייבת, פרם הקא הוא מתחייב. מפיון שהוא מוכרה לו, לא בבהמתו של נכרי היא? רבי אמי בכליאי בשם רבנין דתמן: פעמים שמוכרה לו לנפיון, והוא מהזירה לאחר שלשה ימים, ונמצא עובד עבודה בבהמתו של ישראל. מעתה לנפיון אסור, שלא לנפיון מותר! זו מפני זו. עבר ומכר, קונסין לו? בשם שקונסין לו להלכה, כך קונסין לו למנהג?

[דף ו' ע"ב] ומניין שקונסין לו למנהג? חד בר נש זבין גמליה לארמאי, אתא עובדא קומי ריש למיש, וקנסיה בדיפלא, בגין דיהזור ליה גמלא. אמר רבי יוסי בי רבי בון: לפרסור קנס, והוון צווחין ליה ברא דמסרסר לארמאי.

רבי שמעון בן לקיש – גרבי יודה. דתני בשם רבי יודה, הלוקח בהמה מן הנכרי וילדה בכור – מעלה עמו בשוייו ונותן חצי דמים לכהן. נתנה לו בקבלה, מעלה עמו עד כמה דמים בשוייו ונותן כל הדמים לכהן. והכמים אומרים: הואיל ואצבע הנכרי באמצע נפמרה מן הכבודה. רובה דרבי שמעון בן לקיש מדרבי יודה. מה דמר רבי יודה, משום הילכות כבודה. ומה דמר רבי שמעון בן לקיש, להילכות בהמה גסה.

רבי יהודה מתיר בשבורה. לא אמר רבי יהודה אלא בשבורה שאינו יכולה להתרפות. אמרו לו: והלא הוא מביא לה זכר והוא רוכעה והיא יולדת! אמר להן: אף אני לא אמרתי אלא בסוס זכר שאינו יכול להתרפות. אמרו לו: והלא מביא לו נקיבה והיא רוכעת מפניו והיא יולדת! רב אבין בשם רבנן דתמן: זאת אומרת שאסור להמציא להן עוברין.

תמן תנינן: הלוקח עובר חמורו של נכרי, והמוכר לו, אף על פי שאינו רשאי, והמשתתף לו, והמקבל ממנו, והנותן לו בקבלה – פטור מן הכבודה. רבי חגי בעא קומי רבי יוסי: לית הדא אמרה שאסור להמציא להן עוברין! אמר ליה כבר קדמך רב אבין בשם רבנן דתמן: זאת אומרת, שאסור להמציא להן עוברין.

בן בתירה מתיר בסוס. לא אמר בן בתירה אלא בסוס זכר שהורג בעליו במלחמה. יש אומרים: שרץ אחר הנקיבות. ויש אומרים: שעומד ומשתין. מה ביניהון? סרים. מאן דמר שרץ אחר הנקיבות, אינו רין. ומאן דמר עומד ומשתין, אף זה עומד ומשתין. רבי תנחום בר חייה: לכשיזקין בודנו בריחים.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב הונא: בן בתירה ורבי נתן, שניהם אמרו דבר אחד. דתני: הוציא מן הבהמה ומן החיה ומן העופות, בין חיים בין מתים – חייב. רבי נתן אומר: מתים – חייב. חיים – פטור. ורבנן, אית להון חייב הטאת ואינו מתיבין ליה אכנ? בשיטתו השיבוהו, בשיטתך שאתה אומר משום שבות, אף אגא אית לי לכשיזקין בודנו בריחים!

רבי אומר: אמר אני שאסור משום שני דברים. משום פלי זיין ומשום בהמה גסה. ותני בן, חיה גסה – בבהמה דקה. מאן תניתה רבי? דברי חכמים. רבי ביסנא, רבי חנן בר בא בשם רב: חיה גסה – בבהמה גסה.

[דף ז' ע"א]

הלכה ז' מתני' אין מוכרין להם דובים ואריות, ולא כל דבר שיש בו נזק לרבים. אין בונין עמקן בסילקי, וגרדון, ואיסטדייא, וביתה. אבל בונין עמקן דימוקיאות ומרחצאות. הגיעו לכיפה שמעמידין בה עבודה זרה – אסור לבנותה.

גמרא הא דבר שאין בו נזקא לרבים – מותר. מתניתא דברי דתני: הרוצה את הנחשים ואת התפרים, מוקיזן, מופיזן, מוליוזן, מילרין, מילריה, סגירלוזן, סגירריה – הרי זה אסור משום מושב

לצים, שנאמר ובמושב לצים לא ישב. וכולן מביאין לידי ביטול תורה, שנאמר כי אם בתורת ה' חפצו.

העולה לתיאטרון – אסור משום עבודה זרה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בשעה שהן מוזגין – אסור משום עבודה זרה, ואם לאו – אסור משום ומושב לצים בלבד. העולה לתיאטרון וצוותא, אם לצורך הרבים מותר. ואם מתחשב הוא אסור. היושב באיצטדיון – הרי זה שופך דמים. רבי נתן מותר מפני שני דברים, משום שצווח ומציל את הנפשות, ומעיד על האשה שתינשא. עבר וקנה, רבי לעזר אמר: מותר. אמר רבי מנא: לא מסתברא פאהין סוכרה דלא אסור דהוא חייב כל הדין ביפתא.

הלכה ה' מתני' אין מוכרין להם במחובר לקרקע, אכל מוכר הוא משוקצין. רבי יהודה אומר: מוכר הוא לו על מנת לקוץ.

גמ' רבי בון בר חיה בעי: אף בהמה גסה במחלוקת? מוכר לו על מנת לשחוט? אשכח תני: אף בהמה גסה במחלוקת. רבי יודה אומר: מוכר לו על מנת לשחוט.

הלכה ט' מתני' אין משפירין להן בתים בארץ ישראל, ואין צריף לומר שדות, ובסורייא משפירין בתים אכל לא שדות, ובהוצה לארץ מוכרין בתים ומשפירין שדות, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: אף בארץ ישראל משפירין להן בתים, ובסורייא מוכרים בתים,

[דף ז' ע"ב]

ומשפירין שדות, ובהוצה לארץ מוכרין אילו ואילו.

גמרא רבי זעירה בשם רבי יוסי בן חנינה, רבי אבא רבי חייה בשם רבי יוחנן, לא תחנם – לא תתן להם חן. לא תחנם – לא תתן להם מתנת חנם. לא תחנם – לא תתן להם חניה בארץ. והתנינו, רבי יוסי אומר אף בארץ ישראל משפירין להם בתים! בית אין מצוי להתברך מתוכו, שדה מצוי להתברך מתוכו. הורי רבי יוסי בי רבי בון: שאסור להשפיר להן קבורה בארץ ישראל, על שם לא תתן להם חניה בארץ.

לא תחנם, לא תתן להם מתנת חנם. והתני, מעשה ברבן גמליאל שהיה מחלף בדרך וראה קלוסקין אחת מושלכת בדרך. אמר למטי עבדו טול לה קלוסקין זו. ראה נכרי אחד בא בנגדו, אמר לו מבגיי טול לה קלוסקין זו, רץ אחריו רבי אילעאי אמר לו, מה שמך? אמר לו מבגיי. ומאין אתה? אמר לו מן העיירות של בורגנין. ומפירך הוא רבן גמליאל מימך? אמר לו, לא! ביוון רבן גמליאל ברוח הקודש. ולמדנו ממונו שלשה דברים. למדנו שאין מעבירין על האוכלין. ושחמיצו של נכרי מותר לאהר הפסח מיד. ושהולכין אחר רוב עוברי דרכים.

רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו: הדין דתימר בראשונה, אכל עכשיו, מעבירין על האוכלין מפני הכשפים.

עם בשהוא יוצא מגזיב, בא אהרן להישאל לו על נדרו. אמר לזה שהיה מהלך עמו, תאמר ששתינו רביעית ויו באיטלקי? אמר לו, הין. אמר לשואל, טייל עמנו עד שנפגי את ינינו. בין שהגיע לסולמה של צור, ירד רבן גמליאל ונתעטף וישב לו והתיר לו את נדרו. מדבריו למדנו, שרביעית יין משפרת. ושהדרה מפיגה את היין. ואין נשאלין נדרים ולא מורים שתוני יין. ולא מפירין נדרים מהלכין אלא עטופין ויושבין. אמר רבי יוחנן: כה פתח לו יש בוטה פמדקרות חרב וגו'. לאחר שגדר מן הכפר ווי דייכול ווי דלא יכול, אין אכיל הוא עבר על נדריה, ואין לא אכיל הוא קמא על נפשיה, ביצד יעשהו ילף אצל חכמים ויתירו לו את נדרו דכתיב לשון חכמים מרפא.

לא תחנם, לא תתן עליהם חן. והתני, מעשה ברבן גמליאל שהיה מטייל בחר הבית, וראה אשה אחת נכרית ובריה עליה, וכי דרבו של רבן גמליאל להביט בנשים? אלא דרף עקמומית היתה,

[דף ח' ע"א]

בגזן אהין פסורום, שהביט בה שלא בטובתו ובריה עליה. ולא בן אמר רבי ועירה בשם רבי יוסי בן חנינא רבי בא רבי הייה בשם רבי יוחנן, לא תחנם לא תתן עליהם חן? מה אמר, אכסקנטה? לא אמר אלא ברוד שפך לו בריות נאות בעולמו! שבן ראה אפילו חמור נאה, או נמל נאה, סוס נאה, אומר ברוד שפך לו בריות נאות בעולמו!

רבי שמעון, רבי אבהו בשם רבי יוסי בר חנינה: גודלת ישראל לא תגדל את הנכרית, משם לא תתן עליהם חן. ולא יעשה ישראל שושבין לנכרי משום לא תתחמתן בם. רבי יצחק בר גופתה בעא קומי רבי מנא: לילך לבית המשתה שלו אסור, להיעשות לו שושבין לא כל שבין! אמר ליה: ליתן עליהם בלא תעשה.

רבי סימון היו לו נטעי ברמים בחר המלך. שאל לרבי יוחנן: אמר ליה יבורו ואל תשכירם לנכרי. שאל לרבי יהושע, מהו להשפירן לנכרי? ושאל ליה רבי יהושע. מקום שאין ישראל מצויין – בהדיא בסוריא.

הדין סוריא, נישמעניה מן הדין. רבי חגי נחת לחמן אתון ושאלון ליה אילין דבר עשתור בגין דלית ישראל שכיחין ואנן מוגרין לעממין, מהו לעשר על ידיהם? שלח שאל לרבי ועירא, שאל רבי ועירא לרבי אמי, אמר ליה רבי מהו לעשר? אמר ליה: אינו צריך לעשר על ידיהם. מנה את שמע [מותר] להשפיר, ברבי יוסי. ועוד, מן הדין דמר רבי חנינה בריה דרבי אבהו בשם רבי אבהו, אבא תנה ליה עובדא, ושלח שאל לרבי הייה לרבי יסא לרבי אמי, והורין ליה להשפיר ברבי יוסי, הא לעשר – אין מעשרין על ידיה.

הלכה י' מתני' אף במקום שאמרו להשפיר, לא לבית דירה אמרו, מפני שמכנים לתוכה עבודה זרה, שנאמר ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם במהו וגו'. וככל מקום לא ישפיר לו את הפרוץ, מפני שהיא נקראת על שמו.

גמ' הא במקום שנהגו למכור – מוכר לו אפילו בית דירה, ומשפיר לו אפילו בית דירה. רבי אהא, רבי תנחום בר חייה בשם רבי לעזר בי רבי יוסי: ואפילו מיכה קטנה, כגון בורסקי שבצידו, לא סוף דבר בוליה, אלא אפילו בית אחד.

[דף ה' ע"ב]

היו שתיים זו לפניו מזו, הפנימית – חייבת, והחיצונית – פטורה. היתה אחת ונעשית שתיים, שתיים ונעשית אחת.

רבי אבין בשם רבנן דתמן: זאת אומרת, שדה שהיא נתונה על גב הדרך – אסור להשפירה לנכרים, מפני שנקראת על שם ישראל, והן חורשין בה בשבתות ובנימים טובים.

הדרן עלה פירק לפני אידיהן

פירק שני

הלכה א' מתני' אין מעמידין בהמה בפונדקאות של נכרים, מפני שהן חשודין על התרבעה. ולא תתייחד אשה עמהן מפני שהן חשודין על העריות. ולא יתייחד אדם עמהן, מפני שהן חשודין על שפיכות דמים. בת ישראל לא תילד את הנכרית. אבל נכרית מילדת בת ישראל. בת ישראל לא תניק בנה של נכרית. אבל נכרית מניקה בנה של ישראל ברשותה.

גמרא רבי זעירא, רבי אבהו בשם רבי יוסי בי רבי חנינה, רבי בא, רבי יונה, תיפתר פרבי ליעזר, דרבי ליעזר אמר אינה נלקחת מן הנכרים. רבי יונה בעי ולמה לי נן פתרינן לה דברי הכל, פיי דמר רבי לעזר בשם רב, ואפילו במאן דמר מותר למכור, אסור לייחד.

עבר וייחד, דברי הכל. אמר רבי ירמיה, נשמעינה מן הדא, האשה שנתקבשה בידי נכרים, אמר רבי יוסי שני היא אשה שדרפה לצווח. הנע עצמו שהיתה חרשת! דרפה לרמוז! מאי כדון? תיפתר פרבי ליעזר, דרבי ליעזר אומר: אינה נלקחת מן הנכרים.

מִסְכַּת קְדוּשִׁין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. הָאִשָּׁה נִקְנִית בְּשֵׁלֶשׁ דְּרָכִים, וְקוֹנָה אֶת עֲצָמָה בְּשֵׁתֵי דְרָכִים. נִקְנִית בְּכֶסֶף בְּשֵׁטֶר וּבִבְיָאָה. בְּכֶסֶף כִּיצַד? נִתֵּן לָהּ כֶּסֶף אוֹ שְׂוֵה כֶּסֶף, אָמַר לָהּ: 'הָרִי אֶת מְקַדְשֵׁת לִי', הָרִי אֶת מְאָרְסֵת לִי, 'הָרִי אֶת לִי לְאִינְתוּ - הָרִי זוֹ מְקַדְשֵׁת. אָבֵל נִתְּנָה הִיא לוֹ כֶּסֶף, אוֹ שְׂוֵה כֶּסֶף, וְאָמְרָה לוֹ: 'הָרִינִי מְאָרְסֵת לְךָ', 'הָרִינִי מְקַדְשֵׁת לְךָ', 'הָרִינִי לְךָ לְאִינְתוּ' - אֵינָה מְקַדְשֵׁת. וּבִשֵׁטֶר כִּיצַד? אֵין צְרִיף לומר בְּשֵׁטֶר שֵׁישׁ בוֹ שְׂוֵה פְרוּטָה, וְהֵלֵא הִיא מְקַדְשֵׁת בְּדָכָר שֵׁישׁ בוֹ שְׂוֵה פְרוּטָה, אֲלֵא אֶפְלוֹ כֶּתֶב עַל חֶרֶס וְנִתֵּן לָהּ עַל נִיר, וְנִתֵּן לָהּ - הָרִי זוֹ מְקַדְשֵׁת. וּבִבְיָאָה, כָּל בִּיאָה שֶׁהִיא לְשֵׁם קְדוּשִׁין - מְקַדְשֵׁת, שְׂאִינָה לְשֵׁם קְדוּשִׁין - אֵינָה מְקַדְשֵׁת.

ב. לֹא יֵשֵׁא אָדָם אִשָּׁה עַד שֶׁתִּגְדַּל בַּת אַחֹתוֹ אוֹ עַד שֶׁיִּמְצָא אֶת הַהֶגוֹן לוֹ שְׁנֹאֲמַר (וַיִּקְרָא יֵט, כֹּט): "וּמְלֵאָה הָאֶרֶץ זָמָה" - זָמָה הִיא". רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר: זֶה פְנוּי שֶׁבָא עַל הַפְּנוּיָה שֶׁלֹּא לְשֵׁם אִישׁוֹת. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִנִּין שֶׁעָנוּשׁ לִפְנֵי הַמָּקוֹם כָּאלוֹ בָּא עַל אִשָּׁה וְאָמַר? נֹאמַר כָּאֵן "זָמָה", וְנֹאמַר לְהֵלֵן זָמָה, שְׁנֹאֲמַר (וַיִּקְרָא כ, יד): "וַיֵּאִשׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אִשָּׁה וְאֵת אִמָּה זָמָה הוּא" וְגו'. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בֵּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מִתּוֹךְ שֶׁבָא עַל נָשִׁים הִרְבָּה, וְאֵין יְדוּעַ עַל אֵיזָה מִהֶן בָּא, וְכֵן הִיא, שֶׁבָּאוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים הִרְבָּה, וְאֵינָה יוֹדְעָה הִרְבָּה, וְאֵין יְדוּעַ מֵאֵיזוֹ מִהֶן קָבְלָה, נִמְצָא זֶה נוֹשֵׂא אֶת בְּתוּ וְזֶה נוֹשֵׂא אֶת אַחֹתוֹ, נִמְצָא כָּל הָעוֹלָם מִתְּמַלֵּא מִמְזוּרִין. יֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בֵּן יַעֲקֹב: לֹא יֵשֵׁא אָדָם אִשָּׁה בְּמַדִּינָה זוֹ וְיִלְךָ וְיִשָּׂא בְּמַדִּינָה אַחֲרָת, שֶׁמָּא יִזְדוּגְנָה זֶה לְזֶה, וְנִמְצָא אֶחׁ נוֹשֵׂא אַחֹתוֹ, לְכַף נֹאמַר: "וּמְלֵאָה הָאֶרֶץ זָמָה". רַבִּי יְהוּדָה בֵּן

בְּתִירָא אוֹמֵר: הָרִי הוּא אוֹמֵר (וַיִּקְרָא יֵט, כֹּט): "וְלֹא תִזְנֶה הָאֶרֶץ", מְזַנֵּין הֵן הַפְּרוּת זֶה מִזֶּה, שֶׁהוּא לֹא כֵהֵן וְלֹא לְוִי, וְלֹא יִשְׂרָאֵל, הַכְרִיעוּ חֻכְמִים לְסִיעֵ; דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֵּן בְּתִירָא, שְׁנֹאֲמַר (יְרֵמְיָה ג, ב-ג): "שְׂאֵי עֵינֶיךָ עַל שְׂפִים וְרָאִי אֵיפָה לֹא שָׁגַלְתָּ; וַיִּמְנַעוּ רַבְכִּים" וְגו'.

ג. אֵיזְהוֹ גִרְעוֹן כֶּסֶף? רְצָה לִפְדוֹת אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַשָּׁנִים הָאֵלוֹ - מִחֻשָּׁב אֶת הַמְּעוֹת וְאֶת הַשָּׁנִים, וְנִתְּנָן לְרַבּוֹ, מִפְּנֵי שֵׁיִד הַעֶבֶד עַל הַעֲלִיוּנָה. אֵיזוֹ הִיא חֻזְקַת קַרְקָעוֹת? נַעַל וְגִדָר וּפְרָץ כָּל שֶׁהוּא - הָרִי זוֹ חֻזְקָה. אֵיזוֹ הִיא חֻזְקַת עֶבְדִּים? נַעַל לוֹ סִנְדְלוֹ, הַתִּיר לוֹ סִנְדְלוֹ, וְהוֹלִיךְ כָּלְיוֹ אַחֲרָיו לְבֵית הַמְּרַחֵץ, הַפְּשִׁטוֹ, הַרְחִיצוֹ, סָכוּ, גִּרְדוֹ, הַלְבִישׁוֹ הַנְּעִילוֹ, הַגְּבִיחוֹ - קָנָאוּ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵין לָךְ חֻזְקָה גְדוֹלָה מִזֶּו.

ד. וְקוֹנָה אֶת עֲצָמוֹ בְּרֵאשֵׁי אַבְרִים, וְקוֹנָה אֶת עֲצָמוֹ בְּכֶסֶף עַל יְדֵי אַחֲרִים, וּבִשֵׁטֶר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּנוֹתֵן מִשְׁמָאלוֹ לִימִינוֹ; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים: בְּכֶסֶף עַל יְדֵי עֲצָמוֹ, בִּשֵׁטֶר עַל יְדֵי אַחֲרִים, וּבִלְבָד שֶׁיְהִיָּה הַכֶּסֶף שֶׁל אַחֲרִים, וְאוֹמֵר לוֹ: 'עַל מְנַת שְׂאִין לָךְ רְשׁוֹת אֲלֵא לִפְדוֹת בּוֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי מֵאִיר: אִף בִּשֵׁטֶר עַל יְדֵי אַחֲרִים, אָבֵל לֹא עַל יְדֵי עֲצָמוֹ.

ה. סְפִינָה נִקְנִית בְּמִשְׁכָּה. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר: סְפִינָה וְאוֹתִיּוֹת נִקְנוֹת בְּמִשְׁכָּה וּבִשֵׁטֶר. כֶּתֶב לֹא מִשְׁךְ, מִשְׁךְ לֹא כֶּתֶב - לֹא קָנָה עַד שֶׁיִּכְתֹּב וַיִּמְשֵׁךְ. אֵיזוֹ הִיא מִשְׁכָּה? בֵּין שְׁמִשְׁךְ בֵּין שֶׁהִנְהִיג, בֵּין שֶׁקָּרָא לָהּ וּבָאת אַחֲרָיו - הָרִי זוֹ מִשְׁכָּה. אֵיזוֹ הִיא מְסִירָה? כָּל שֶׁמָּסַר לוֹ פְּרוּמְבִיא וּמוֹסְרָה - הָרִי זוֹ מְסִירָה. אֵימְתִי אָמְרוּ מְטַלְטְלִין נִקְנִין

במשׁיכה, בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים אוּ בְחֶצֶר שְׁאִינָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם בְּרִשׁוֹת הַלּוֹקַח, כִּיּוֹן שֶׁקִּבַּל עָלָיו קְנָה. בְּרִשׁוֹת הַמוֹכֵר, עַד שִׁיגְבִייה אוּ עַד שִׁיּוֹצִיא מְרִשׁוֹת הַבְּעָלִים, בְּרִשׁוֹת זֶה, הַמִּפְקָדִים אֶצְלוֹ עַד שֶׁיִּקְבַּל עָלָיו אוּ עַד שִׁישְׁכִּיר לוֹ אֶת מְקוֹמָן.

ו. הַחֲלִיף עִמּוֹ קָרְקָעוֹת בְּקָרְקָעוֹת, מְטַלְטֵלִין בְּמְטַלְטֵלִין, קָרְקָעוֹת בְּמְטַלְטֵלִין, מְטַלְטֵלִין בְּקָרְקָעוֹת, כִּיּוֹן שֶׁזְּכָה זֶה – נִתְחַיֵּב זֶה בְּחֲלִיפָיו.

ז. רִשׁוֹת הַגְּבוּהַ בְּכֶסֶף כִּיצַד? גִּזְבֵּר שְׁנַתֵּן מְעוֹת הַקֶּדֶשׁ בְּמְטַלְטֵלִין – קְנָה הַקֶּדֶשׁ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא. וּבַהֲדִיּוֹט לֹא קְנָה עַד שֶׁעָה שִׁימְשֶׁף. אֲמִירְתּוֹ לַגְּבוּהַ כְּמִסִּירְתּוֹ לַהֲדִיּוֹט, כִּיצַד? הָאוֹמֵר: 'שׁוֹר זֶה עוֹשֶׂה וּבֵית זֶה הַקֶּדֶשׁ', אֶפְלוּ מִכָּאן וְעַד סוֹף הָעוֹלָם – קְנָה. וּבַהֲדִיּוֹט – לֹא קְנָה עַד שִׁיחֲזִיק וְיִמְשֶׁף.

ח. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא? כְּגוֹן סִכָּה וְלוֹלֵב וְתַפְלִין. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁלֹּא הִזְמַן גְּרָמָא? כְּגוֹן אֲבָדָה וְשְׁלוּחַ הַקֶּן וּמַעֲקָה וְצִיצִית. רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר אֶת הַנְּשִׂימוֹת מִן הַצִּיצִית, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת הַבֵּן עַל הָאָב? מֵאֲכִיל וּמִשְׁקָה, מִלְּבִישׁ וּמִכֶּסֶה, מוֹצִיא וּמְכַנֵּס וּמְרַחֵץ אֶת פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו, אֲחַד הָאִישׁ וְאֲחַד הָאִשָּׁה, אֶלֶּא שֶׁהָאִישׁ סַפֵּק בִּידוֹ לַעֲשׂוֹת, וְאִשָּׁה אֵין סַפֵּק בִּידָהּ לַעֲשׂוֹת, מִפְּנֵי שֶׁשֶׁשׁ רִשׁוֹת אַחֲרָיִם עָלֶיהָ. אִיזוֹ הִיא מִצְוֹת אָב עַל הַבֵּן? לְמוֹלוֹ, וְלִפְדוֹתוֹ, וְלִלְמַדּוֹ תוֹרָה, וְלִלְמַדּוֹ אֲמִנוֹת, וְלִהְשִׂיאָה אִשָּׁה. וַיֵּשׁ אוֹמְרִים: אֵף לִהְשִׂיטוֹ בְּנֵהָר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שְׂאִין מְלַמֵּד אֶת בְּנוֹ אֲמִנוֹת כְּאֵלוֹ מְלַמְדוֹ לְסִטּוֹת.

ט. רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל אוֹמֵר: כָּל שֵׁישׁ בִּידוֹ אֲמִנוֹת לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְכֶרֶם שֶׁמֶקֶף גָּדַר, וְלַחֲרִיץ שֶׁהוּא מֶקֶף סִיג. וְכָל שְׂאִין בִּידוֹ אֲמִנוֹת לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְכֶרֶם שְׂאִין מֶקֶף גָּדַר, וְלַחֲרִיץ שְׂאִין מֶקֶף סִיג. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר מִשׁוּם רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל: כָּל שְׁבִידוֹ אֲמִנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְאִשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ בַּעַל, בֵּין שֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁטֶת וּבֵין שְׂאִינָה מִתְקַשֶּׁטֶת, אֵין הַכֹּל מִסְתַּכְלִין בָּהּ. וְאִם אֵין מִתְקַשֶּׁטֶת אֵינָה יִרְאֶה. וְכָל שְׂאִין בִּידוֹ אֲמִנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְאִשָּׁה שְׂאִין לָהּ בַּעַל, בֵּין מִתְקַשֶּׁטֶת בֵּין שְׂאִינָה מִתְקַשֶּׁטֶת – הַכֹּל מִסְתַּכְלִין בָּהּ. וְאִם אֵין מִתְקַשֶּׁטֶת לְתוֹכָהּ הִיא לֹא תִהְיֶה לָהּ מוֹרָא. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבֵּן גְּמַלְיָאֵל: כָּל שְׁבִידוֹ אֲמִנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְכֶרֶם גָּדוֹר שְׂאִין בְּהֵמָה וְחִיָּה נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְאֵין עוֹבְרִין וְשׁוֹבִין נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְאֵין רוֹאִין אֶת מַה שְׁבָתוּכוֹ, וְכָל שְׂאִין בִּידוֹ אֲמִנוֹת, לְמָה הוּא דוֹמֶה? לְכֶרֶם פְּרוּץ שְׁבַהֲמָה וְחִיָּה נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ, וְעוֹבְרִים וְשׁוֹבִים נִכְנָסִין לְתוֹכָהּ וְרוֹאִין מַה שְׁבָתוּכוֹ.

י. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כָּל מִצְוָה שְׁנִתְחַיְבוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל קִדְּם כְּנִיסְתָּן לְאֶרֶץ, נוֹהֲגַת בְּאֶרֶץ וּבַחֲוֵץ לְאֶרֶץ, וְשֶׁלֹּא נִתְחַיְבוּ בָּהּ אֶלֶּא מִשְׁבָּאוֹ לְאֶרֶץ – אֵין נוֹהֲגַת אֶלֶּא בְּאֶרֶץ, חוּץ מִהַשְּׁמַטָּה מְלוּהָ וּגְאֻלַּת מִמֶּכָר, וְשְׁלוּחַ עֶבֶד עֲבָרִי, שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִתְחַיְבוּ בָּהֶן אֶלֶּא מִשְׁבָּאוֹ לְאֶרֶץ – נוֹהֲגַת בְּאֶרֶץ וּבַחֲוֵץ לְאֶרֶץ.

יא. הַעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת, מִסְּבִיבֵין לוֹ וּמֵאֲרִיכֵין לוֹ אֶת יָמָיו, וְנוֹחַל אֶת הָאֶרֶץ. וְכָל הַעוֹבֵר עַבְרָה אַחַת, מְרִיעֵץ לוֹ וּמְקַצְרִין אֶת יָמָיו, וְאֵינוֹ נוֹחַל אֶת הָאֶרֶץ, עַל זֶה נֶאֱמַר (קֹהֶלֶת ט, יח): "וְחוֹטֵא אֶחָד יֵאָבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה", בַּחֲטָא יְחִידִי שֶׁחֲטָא זֶה אֶבֶד מִמֶּנּוּ

מְנַת שְׁאֵנִי בֶן עִיר וְנִמְצָא בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ -
הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת. 'שְׁאֵינִי אֱלָא יוֹסֵף, וְנִמְצָא
יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן; 'שְׁאֵינִי אֱלָא בֶסֶם, וְנִמְצָא
בֶסֶם וּבוֹרְסִי; 'שְׁאֵינִי אֱלָא בֶן עִיר, וְנִמְצָא
בֶן עִיר וּבֶן כְּרֶךְ - אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

ג. 'הֶתְקַדְּשִׁי לִי בְּזוֹ וּבְזוֹ, הֵיְתָה אֲכַלֶּת
רֶאשׁוֹנָה, אִם נִשְׁתַּיֵּר בְּיָדוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה -
מְקַדְּשֶׁת. וְאִם לֹאוֹ - אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.
'הֶתְקַדְּשִׁי כְּכֹס זֶה וּבִמָּה שִׁבְתוּכוֹ, אִם יֵשׁ
בּוֹ שׁוֹה פְּרוּטָה - מְקַדְּשֶׁת. וְאִם לֹאוֹ - אֵינָהּ
מְקַדְּשֶׁת. וְלֹא זִכְתָּה אֱלָא בּוֹ בְּמָה שִׁבְתוּכוֹ
בְּלִבְדָּה.

ד. 'עַל מְנַת שְׁאֵנִי עֲנִי וְהָיָה עֲנִי וְהֶעֱשִׂיר. 'עַל
מְנַת שְׁאֵנִי עֲשִׂיר, וְהָיָה עֲשִׂיר וְהֶעֱנִי, 'עַל
מְנַת שְׁאֵנִי בֶסֶם, וְהָיָה בֶסֶם וְנִעְשָׂה בּוֹרְסִי.
'עַל מְנַת שְׁאֵנִי בּוֹרְסִי, וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנִעְשָׂה
בֶסֶם. 'עַל מְנַת שְׁאֵנִי בֶן עִיר, וְהָיָה בֶן עִיר
וְנִעְשָׂה בֶן כְּרֶךְ. 'עַל מְנַת שְׁאֵנִי בֶן כְּרֶךְ,
וְהָיָה בֶן כְּרֶךְ וְנִעְשָׂה בֶן עִיר. 'עַל מְנַת שִׂישׁ
לִי בְּנִימִים, וְהָיָה לוֹ בְּנִימִים וּמִתּוֹ. 'עַל מְנַת שְׁאֵיִן
לִי בְּנִימִים וְלֹא הָיָה לוֹ בְּנִימִים, וְאַחַר כֶּךָ נוֹלְדוּ
לוֹ - הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת.

ה. 'שְׁאֵינִי אֱלָא עֲנִי, וְהָיָה עֲשִׂיר וְהֶעֱנִי.
'שְׁאֵינִי אֱלָא עֲשִׂיר, וְהָיָה עֲנִי וְהֶעֱשִׂיר,
'שְׁאֵינִי אֱלָא בֶסֶם, וְהָיָה בּוֹרְסִי וְנִעְשָׂה בֶסֶם.
'שְׁאֵינִי אֱלָא בּוֹרְסִי, וְהָיָה בֶסֶם וְנִעְשָׂה
בּוֹרְסִי. 'שְׁאֵינִי אֱלָא בֶן עִיר, וְהָיָה בֶן כְּרֶךְ
וְנִעְשָׂה בֶן עִיר. 'שְׁאֵינִי אֱלָא בֶן כְּרֶךְ, וְהָיָה
בֶן עִיר וְנִעְשָׂה בֶן כְּרֶךְ. 'שְׁאֵיִן לִי בְּנִימִים, וְהָיָה
לוֹ בְּנִימִים וְאַחַר כֶּךָ מִתּוֹ. 'שִׂישׁ לִי בְּנִימִים, וְלֹא
הָיָה לוֹ בְּנִימִים וְאַחַר כֶּךָ נוֹלְדוּ - אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.
זֶה הַכֹּלֶל: כָּל שִׁמְתָקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף
עַל פִּי שִׁבְטֵל לְאַחַר מִכֵּן - הָרִי זֶה מְקַדְּשֶׁת,
וְכָל שְׁאֵיִן מִתְקִים בְּשַׁעַת קְדוּשִׁין, אִף עַל פִּי
שִׁמְתָקִים לְאַחַר מִכֵּן - אֵינָהּ מְקַדְּשֶׁת.

טוֹבוֹת הַרְבֵּה. לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם רוּאָה אֶת
עַצְמוֹ כְּאִלוֹ חֲצִיּוֹ זְכַאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, עֲשָׂה
מַצְוָה אַחַת - אֲשֶׁרִי שֶׁהִכְרִיעַ אֶת עַצְמוֹ לְכַף
זְכוּת, עֵבֶר עֲבָרָה אַחַת - אוֹי לוֹ שֶׁהִכְרִיעַ
עַצְמוֹ לְכַף חוֹבָה, עַל זֶה נֹאמֵר: 'וְחוּטָא
אֶחָד יֵאבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה', בְּשִׁבִיל חֲטָא
יְחִידִי שֶׁעֲשָׂה זֶה - אֵבֵד מִמֶּנּוּ טוֹבוֹת הַרְבֵּה.
רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִשׁוּם רַבִּי
מֵאִיר: לְפִי שֶׁהִיחִיד נִדוֹן אַחַר רְבוֹ, וְהָעוֹלָם
נִדוֹן אַחַר רְבוֹ, לְעוֹלָם יֵהָא אָדָם רוּאָה אֶת
עַצְמוֹ חֲצִיּוֹ זְכַאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, וְאֶת הָעוֹלָם
חֲצִיּוֹ זְכַאי וְחֲצִיּוֹ חֵיב, עֲשָׂה מַצְוָה אַחַת,
אֲשֶׁרִי שֶׁהִכְרִיעַ אֶת עַצְמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם לְכַף
זְכוּת, עֵבֶר עֲבָרָה אַחַת, אוֹי לוֹ שֶׁהִכְרִיעַ אֶת
עַצְמוֹ וְאֶת הָעוֹלָם לְכַף חוֹבָה, וְעַל זֹאת
נֹאמֵר: 'וְחוּטָא אֶחָד יֵאבֵד טוֹבָה הַרְבֵּה',
בְּחֲטָא יְחִידִי שֶׁחֲטָא זֶה אֵבֵד מִמֶּנּוּ וּמִן
הָעוֹלָם טוֹבוֹת הַרְבֵּה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר:
הָיָה אָדָם צָדִיק כָּל יָמָיו, וּבְאַחֲרוֹנָה מֵרַד -
אֵבֵד אֶת הַכֹּל, שֶׁנֹּאמֵר (יְחִזְקֵאל לֵג, יב):
'צִדְקַת הַצָּדִיק לֹא תִצְלִלְנוּ בְּיוֹם פְּשָׁעוֹ'. הָיָה
אָדָם רָשָׁע כָּל יָמָיו וְעֲשָׂה תְּשׁוּבָה בְּאַחֲרוֹנָה
- הַמְּקוֹם מְקַבְּלוֹ, וְאִין מְזַכְרִין לוֹ שׁוֹב
רָשָׁעוֹ, שֶׁנֹּאמֵר (שָׁם): 'וְרָשָׁעַת הָרָשָׁע לֹא
יִכָּשֵׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוֹבוֹ מִרָשָׁעוֹ' וְגוֹ'. כָּל
הָעוֹסֵק בְּשִׁלְשֶׁתָּן, בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה וּבְדִרְךְ
אַרְצֵן, עַל זֶה נֹאמֵר (קֹהֶלֶת ד, יב): 'וְהַחוּט
הַמְּשָׁלֵשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק'.

מִסְכַּת קְדוּשִׁין פֶּרֶק שְׁנִי

א. כֶּשֶׁם שְׁאֵיִן הָאִישׁ מְקַדֵּשׁ לְבָנוּ בּוֹ
וּבְשִׁלּוּחוֹ - כֶּךָ אֵין הָאִשָּׁה מְקַדְּשֶׁת אֶת בִּתְּהָ
בָּהּ וּבְשִׁלּוּחָהּ.

ב. הָאוֹמֵר לְאִשָּׁה: 'הָרִי אֶת מְקַדְּשֶׁת לִי עַל
מְנַת שְׁאֵנִי יוֹסֵף, וְנִמְצָא יוֹסֵף וְשִׁמְעוֹן. 'עַל
מְנַת שְׁאֵנִי בֶסֶם, וְנִמְצָא בֶסֶם וּבוֹרְסִי. עַל

לה: 'הרי את מקדשת לי'; רבי יהודה אומר: אינה מקדשת. רבי יוסי אומר: מקדשת. רבי אומר: אם עסוקין באותו ענין - מקדשת. רבי אלעזר בן רבי שמעון אומר: אף על פי שאין עסוקין באותו ענין.

י. 'התקדשי לי במנה זה', ונמצא מנה חסר דינר - אינה מקדשת. היה בו דינר רע - יחליף. היה מונה ומשליך לתוך ידה ראשון ראשון - יכולה היא שתחזור בו עד שעה שיגמר.

יא. זה אומר במנה וזה אומר במאתים, והלך זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך תבעו זה את זה וקדשו, אם האיש תבע את האשה - יעשו דברי האשה, ואם האשה תבעה את האיש - יעשו דברי האיש. וכן המוכר חפץ לחברו והיה מונה לתוך ידו - יכול לחזור בו עד שעה שיגמר. זה אומר במנה וזה אומר במאתים, והלך זה לביתו וזה לביתו, ואחר כך תבעו זה את זה, אם הלוקח תבע את המוכר - יעשו דברי מוכר. ואם המוכר תבע את הלוקח - יעשו דברי הלוקח.

מסכת קדושין פרק שלישי

א. האומר לאשה: הרי את מקדשת לי כפקדון שיש לי בידך, הלכה ומצאתו שנגנב או שאבד, אם נשתיר בידה שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. ובמלוה, אף על פי שנשתיר בידה שוה פרוטה - אינה מקדשת. רבי שמעון ברבי אליעזר אומר: מלוה כפקדון, אם נשתיר בידה שוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ב. האומר לאשה: 'הרי את מקדשת לי על מנת שאדבר עליך לשלטון ואעשה עמך כפועל', ונתן לה שוה פרוטה - הרי זו

ו. 'התקדשי לי בסלע זו', ומשנטלתו מידו, אמה: 'סבור הייתי שאמה כהן, ואין אתה אלא לוי'. 'שאמה עשיר ואין אתה אלא עני' - הרי זו מקדשת. זה הכלל: כיון שנפלו קדושין לתוך ידה, בין שהטעה הוא אותה, בין שהטעתה היא - הרי זו מקדשת. רבי שמעון אומר: אם הטעה לשבח ממון - הרי זו מקדשת. כיצד? 'בדינר זה של כסף' ונמצא של זהב, רוצה היא בשל זהב יותר משל כסף. 'עני ונמצא עשיר', רוצה היא בעשירותו יותר מבעני. מודה רבי שמעון, שאם הטעה לשבח יוחסין - שאינה מקדשת.

ז. 'התקדשי לי בסלע זו', 'בפרה זו', 'בטלית זו', כיון שלקחה את הסלע, ומשכה את הפרה, והחזיקה את הטלית - הרי זו מקדשת.

ח. 'כנסי לי סלע זו שאני חייב לך', חזר ואמר: 'התקדשי לי בזו', ובשעת מתנה אומר: 'הרי את מקדשת', רצתה - מקדשת. לא רצתה - אינה מקדשת. 'הילך סלע זו שאני חייב לך' בשעת מתנה אומר: 'הרי את מקדשת לי', רוצה - מקדשת, רוצה - אין מקדשת, אם משנטלתו מידו, אף על פי ששניהם רוצין - אינה מקדשת.

ט. 'התקדשי לי בסלע שיש לי בידך' - אינה מקדשת, כיצד יעשה? יטלנו ממנה ויחזור ויתן לה, ויאמר לה: 'הרי את מקדשת לי!' 'התקדשי לי בסלע זו', משנטלתו מידו הטילתו לים או לנהר - אינה מקדשת. 'התקדשי לי במנה' - 'תנם לאבא ולאביך' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. 'התקדשי לי', ואמרה לו: 'תנוהו לפלוני' - אינה מקדשת. 'על מנת שיקבלם לי' - מקדשת. נתן לה קדושיה, ולא אומר

אינה מקדשת מיד, עד שיאמר: 'לא דברתי ולא עשיתי'; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אם נתקיים התנאי - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. רבי שמעון בן גמליאל אומר: אין תנאי בפתובים שאינו כפול.

ג. 'על מנת שאדבר עליך לשלטון', אם דבר עמה כדרך המדברים - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'במה שאדבר עליך לשלטון', אם דבר עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. ד. 'על מנת שאעשה עמך כפועל', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. 'בפעלה שאעשה עמך', אם עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שאעשה עמך בפעלה למחר', עשה עמה בשוה פרוטה - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת.

ה. 'על מנת שיש לי מאתים זוז' - הרי זו מקדשת, שמא יש לו בסוף העולם. 'על מנת שיש לי במקום פלוני', אם יש לו באותו מקום - מקדשת. ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שיש לי ביד פלוני', אף על פי שאמר אין לו בידי - מקדשת, שמא עשו קנוניא. 'עד שיאמר: יש לו בידי'. אם אמר 'יש לו בידי' - מקדשת ואם לאו - אינה מקדשת.

ו. 'על מנת שאראך מאתים זוז', אם הראה על השלחן - אינה מקדשת, שלא אמר להראותן אלא משלו. 'על מנת שיש לי בית כור עפר' - הרי זו מקדשת, שמא יש לו בסוף העולם. 'על מנת שיש לי בית כור במקום פלוני', אם יש לו באותו מקום - מקדשת, ואם לאו - אינה מקדשת. 'על מנת שאראך בית כור עפר', אם הראה בבקעה -

שְׁכַתּוֹב בַּתּוֹרָה בְּדָבָר שֶׁהוּא שֶׁל מָמוֹן – תְּנָאוּ קַיִם, בְּדָבָר שֶׁאֵינּוּ שֶׁל מָמוֹן – תְּנָאוּ בְּטָל.

י. 'עַל מִנַּת שְׂאֵנֵי עֲשִׂיר', אֵין אוֹמְרִים כְּעֲשִׂיר שְׁבַעֲשִׁירִים, אֶלָּא כָּל שְׁבַנֵי עִירוֹ קוֹרִין בְּנִי. 'עַל מִנַּת שְׂאֵנֵי תַלְמִיד חֶכֶם', אֵין אוֹמְרִים כְּשֶׁמְעוֹן בֶּן עֲזַאֵי, וְלֹא כְּשֶׁמְעוֹן בֶּן זוֹמָא, אֶלָּא כָּל שְׁבַנֵי עִירוֹ קוֹרִין בְּנִי. 'בְּדִינֵי זֶה שֶׁל כֶּסֶף', וְנִמְצָא שֶׁל זֶה־ב – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֶנּוּ הֵימְנָה, וַיִּחְזֹר וַיִּתְּנוּ לָהּ, וַיֹּאמֶר: 'הֲרִי אֶת מְקַדְּשֶׁת לִי'.

מִסְכַּת קְדוּשִׁין פֶּרֶק רְבִיעִי

א. הַנּוֹתֵן רְשׁוֹת לְשִׁלְשָׁה לְקַדֵּשׁ לוֹ אֶשֶׁה. רַבִּי נִתָּן אוֹמֵר, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: יְכוּלִין שְׁנַיִם לְהַעֲשׂוֹת עֲדִים, וְאֶחָד שְׁלִיחַ. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים: שְׁלִשְׁתָּן שְׁלוּחִין, וְאֵין יְכוּלִין לְהַעֲדִי.

ב. הָאוֹמֵר לְשְׁלוּחוֹ: 'צֵא וְקַדֵּשׁ לִי אֶשֶׁה פְּלוּנִית מִמָּקוֹם פְּלוּנִי', הֵלֶךְ וְקַדֵּשׁ בְּמָקוֹם אַחֵר – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. 'הֲרִי הִיא בְּמָקוֹם פְּלוּנִי', וְהֵלֶךְ וְקַדְּשָׁה בְּמָקוֹם אַחֵר – הֲרִי זוֹ מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כִּכְלָן – הֲרִי זוֹ מְקַדְּשֶׁת, עַד שֵׁיאֵמַר: 'אֵי אֶפְשִׁי שֶׁתְּקַדְּשֶׁנָּה לִי אֶלָּא בְּמָקוֹם פְּלוּנִי'.

ג. הָאוֹמֵר לְחֻבְרוֹ: 'צֵא וְקַדֵּשׁ לִי אֶשֶׁה פְּלוּנִית', הֵלֶךְ וְקַדְּשָׁה לְעֶצְמוֹ – מְקַדְּשֶׁת לְשֵׁנִי. 'מַעֲכָשׁוּ וְלֹאֲחֵר שְׁלִשִׁים יוֹם', וְכֹא אַחֵר וְקַדְּשָׁה בְּתוֹךְ שְׁלִשִׁים יוֹם – מְקַדְּשֶׁת לְשֵׁנִי. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? אֶחָד נוֹתֵן גֶּט וְאֶחָד כּוֹנֵס. אִם הָיּוּ שְׁנֵי אַחִים – נִפְסְלָה מִזֶּה וּמִזֶּה.

ד. הַמְקַדֵּשׁ בְּטַעוֹת וּבִפְחוֹת מִשְׁוֵה פְּרוּטָה, וְכֵן קָטָן שֶׁקַּדֵּשׁ, אֵף עַל פִּי שֶׁשָּׁלַח סְבֻלוֹנוֹת לְאַחֵר מִכָּאֵן – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת, שֶׁמִּחְמַת

קְדוּשִׁין הֲרֵאשׁוּנִים שְׁלַח. וְאִם בָּעַל – קָנָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵף עַל פִּי שְׁבַעַל – לֹא קָנָה, שְׁלֹא הִיתָה בְּעִילָה אֶלָּא מִחֲמַת קְדוּשִׁין הֲרֵאשׁוּנִים.

ה. הַמְקַדֵּשׁ בְּגִזְלָה וּבִפְקֻדוֹן, אוֹ שֶׁחָטָף מִמֶּנָּה סָלַע וְקַדְּשָׁה בּוֹ – הֲרִי זוֹ מְקַדְּשֶׁת. אָמַר לָהּ: הַתְּקַדְּשִׁי לִי בְּסָלַע שֵׁישׁ בְּיַדְךָ – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. כִּיצַד יַעֲשֶׂה? יִטְלֶנּוּ מִיָּדָה, וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לָהּ, וַיֹּאמֶר: 'הֲרִי אֶת מְקַדְּשֶׁת לִי'.

ו. הַמְקַדֵּשׁ בְּבֶשֶׂר מְעַשֵּׂר, אֶפְלוּ לְאַחֵר שְׁחִיטָה – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. בְּעֶצְמֵי, בְּגִידֵי, בְּקַרְנֵי, בְּטַפְלֵי, בְּדָמוֹ, בְּחֻלְבוֹ, וּבַעֲוֹרוֹ, וּבְגִיזָתוֹ – הֲרִי זוֹ מְקַדְּשֶׁת. הַמְקַדֵּשׁ, בֵּין בְּקַדְּשֵׁי קְדָשִׁים בֵּין בְּקַדְּשֵׁים קְלִים – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. בְּהַקְדָּשׁ בְּמִזֵּיד – קַדֵּשׁ מִפְּנֵי שְׁמַעַל. בְּשׁוּגָג – לֹא מְעַל; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן טוֹבַת הַנָּאָה שְׁוֵה פְּרוּטָה – מְקַדְּשֶׁת. וְאִם לֹא – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. אָמַר רַבִּי: נִרְאִין דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּהַקְדָּשׁ, וְדְבָרֵי רַבִּי מֵאִיר בְּמַעַשֵּׂר שְׁנִי.

ז. הַמְקַדֵּשׁ בֵּינֵן נֶסֶךְ, וּבַעֲבוּדַת כּוֹכְבִים, וּבַעֲדֵי הַנְּדַחַת וַיּוֹשְׁבֵיהָ, בַּעֲוֹרוֹת לְבוּבִין, בְּאֶשְׁרָה וּפְרוּתְיָהּ, בְּבִימוֹס וּמָה שְׁעָלֶיהָ, בְּמַרְקוּלִים וּמָה שְׁעָלֵי, וּבְכָל דְּבָר שֶׁחָל עָלָיו אֶסוּר עֲבוּדַת כּוֹכְבִים, כָּלֵם אֵף עַל פִּי שְׁמִכְרָן, וְקַדֵּשׁ בְּדַמְיָהֵן – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת. כְּמִי חֲטָאֵת וּבְאֶפֶר חֲטָאֵת – מְקַדְּשֶׁת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ בְּהֵן טוֹבַת הַנָּאָה שְׁוֵה פְּרוּטָה – מְקַדְּשֶׁת, וְאִם לֹא – אֵינָה מְקַדְּשֶׁת.

ח. הָאוֹמֵר לְאַשָּׁה: 'הֲרִי אֶת מְקַדְּשֶׁת לִי לְאַחֵר שְׂאֵתְגִיר', אוֹ לְאַחֵר שְׂתִתְגִירִי,

יב. כהנת ולויה וישראלית שנשאו לגר – הולד גר. לעבד משחרר – הולד עבד משחרר. כותי ועבד שבאו על בת ישראל והולידה בן – הולד ממזר. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון: אין ממזר אלא מן האשה שאסורה אסור ערוה וחיבין עליה כרת.

מסכת קדושין פרק חמישי

א. גרי, וחרורי, ממזרי, ונתני, שתוקי, ואסופי, וכל האסורין לבא בקהל – מתרים לבא זה בזה; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר ארבע קהלות הן: קהל כהנים, קהל לויים, קהל ישראל, קהל גרים. והשאר – מתרים לבא זה בזה. וחקמים אומרים: שלש קהלות הן: קהל כהנים, קהל לויים, קהל ישראל. רבי אליעזר אומר: כל האסורין בקהל – ודאן בודאן מתר, ודאן בספקן, ודאן בספקן – אסור.

ב. אלו הן הספקות: שתוקי, ואסופי וכותי. וכן היה רבי אליעזר אומר: ממזר לא ישא את ממזרת, כותי לא ישא את כותית, וכן שתוקי ואסופי כיוצא בהן.

ג. גר ועבד משחרר – מתרין בממזרת והולד ממזר; דברי רבי יוסי. רבי יהודה אומר: גר לא ישא ממזרת, גר ועבד משחרר וחלל מתרין בכהנת. איזו היא עסה? כל שאין בה לא משום נתינות ולא משום ממזרת, ולא משום עבדי מלכים. אומר רבי מאיר: שמעתי, כל שאין בה אחד מכל אלו – כשרה לכהנה. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר, וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר כדבריו: מפני מה אמרו עסה פסולה לכהנה? מפני שספק חללים

'לאחר שאשתחרר', 'לאחר שתשתחרר', 'לאחר שימות בעליך', 'לאחר שתמות אחותך', או 'לאחר שיהלך ליד יבמך', בכלם, אף על פי שנתקם התנאי – אינה מקדשת.

ט. 'קדשתי את בתי ואיני יודע למי קדשתי', בא אחד ואמר: 'אני קדשתי' – נאמן לכנסה. אם משכנסה, בא אחד ואמר: 'אני קדשתי' – לא כל הימנו לאסרה. 'קדשתי את בתי' – הקטנות בכלל ולא הגדולות בכלל. 'נתקדשה בתי' – אין הקטנות בכלל. 'גרשתי את בתי' – הקטנות בכלל ואין הגדולות בכלל. 'נתגרשה בתי' – אין הקטנות בכלל. 'נשבית ופדיתיה', או 'שנבעלה לאחד מן הפסולין' – לא כל הימנו לאסרה. 'קדשתי את בתי', והיה לו עשר בנות – בלן אסורות מן הספק. אם אמר 'גדולה' – לא נתקדשה אלא גדולה. ואם אמר 'קטנה' – לא נתקדשה אלא קטנה.

י. שני אחים שקדשו שתי אחיות, זה אינו יודע לאיזו קדש, וזה אינו יודע לאיזו קדש – שניהם אסורין מן הספק. אם היו צסוקין בגדולה לגדול ובקטנה לקטן, אומר אני: גדולה לא נתקדשה אלא לגדול, וקטנה לא נתקדשה אלא לקטן.

יא. 'קדשתיך', והיא אומרת: 'לא נתקדשה אלא בתי' – הוא אסור בקרובות גדולה והגדולה מתרת בקרוביו, ומתרת בקרובות קטנה, וקטנה אסורה בקרוביו. 'קדשתי את בתך', והיא אומרת: 'לא קדשתי אלא אותי' – אסור בקרובות קטנה וקטנה מתרת בקרוביו, ומתרת בקרובות גדולה והגדולה אסורה בקרוביו.

ויבקש רחמים לפני מי שהנכסים שלו, שאין לה אמונות שאין בה עניות ועשירות, להודיעה, שאין עשר ועני מן האמונות.

יג. רבי שמעון בן אלעזר אומר: מימי לא ראיתי ארי סבל, צבי קיץ, שועל חנוני, זאב מוכר קדרות, ובהמה חיה ועוף שיש להם אמונות. והם מתפרנסין שלא בצער! והן לא נבראו אלא לשמשני! ואני לשמש את קוני. והלא דברים קל וחמר: מה אלו, שלא נבראו אלא לשמשני - הרי הן מתפרנסין שלא בצער! אני, שנבראתי לשמש את קוני - אינו דין שאתפרנס שלא בצער? אלא שהרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי.

יד. רבי נהוראי אומר: מניח אני כל אמונות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה, שאוכלין שכרה בעולם הזה, והקרן קיימת להם לעולם הבא, לפי שכל אמונות שבעולם אין עומדין לאדם אלא בנערותו, בזמן שכחו עליו, אבל אם בא לידי חלי או לידי זקנה או לידי מדת היסורין, אין עושה מלאכה, לסוף שמת ברעב. אבל תורה, משמרתו לאדם מפל רע בנערותו, ונותנת לו אחרית ותקוה בזקנותו, בזקנותו מהו אומר (תהלים צב, טו): "עוד ינוכח בשיבה וגו'". בנערותו מהו אומר (ישעיה מ, לא): "וקני ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים וגו'". וכן אתה מוצא באברהם אבינו, שברכו המקום בזקנותו יתר מנערותו, שנאמר (בראשית כד, א): "ואברהם זקן בא בימים וה' ברח את אברהם בכל". רבי מאיר אומר: שלא היתה לו בת. רבי אומר משם רבי יהודה אומר: שהיתה לו בת. רבי אלעזר המודעי אומר: זו אצטגנינות שהיתה בלבו של אברהם אבינו, שהכל היו באין לפניו. רבי שמעון בן יוחאי אומר: זו מרגלית טובה

י. מתיחדת אשה אחת עם שני אנשים, אפלו שניהם כותים, אפלו שניהם עבדים, אפלו אחד כותי ואחד עבד, חוץ מן הקטן, שאינה בושה לשמש כנגדו. אחותו וקמותו ושאר כל עריות שבתורה - לא יתיחד עמהן, אלא על פי שנים. אבל היא לא תתיחד אפלו עם מאה עובדי כוכבים. רבי אלעזר אומר: אף מי שיש לו אשה ובנים, ואין שריון אצלו - לא ילמד סופרים. רבי יהודה אומר: רוק לא ירעה בהמה דקה, ולא ישנו שני רוקים בטלית אחת. וחכמים מתירין. אמרו לו: לא נחשדו ישראל על כך.

יא. היה רבי מאיר אומר: יש איש ואשה שמולדין חמש אמות, כיצד? עובד כוכבים שיש לו עבד ושפחה, ולהם שני בנים. נתגזר אחד מהם, נמצא אחד גר ואחד עובד כוכבים. נתגזר רבן וגירן לעבדים, והולידו בן - הולד עבד. נשתחרר אחד מהן והולידו בן - הולד ממזר. נשתחררה שפחה, וכא עליה אותו עבד והולידו בן - הולד משחרר. נשתחררו שניהם והולידו בן - הולד עבד משחרר. יש שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה, כיצד? מי שיש לו עבד ושפחה, והולידו בן, שחרר שפחתו ונשאה, וכתב כל נכסיו לבנה, זה הוא שמוכר את אביו לתן לאמו כתבה.

יב. כל שעסקו עם הנשים - לא יתיחד עם הנשים. כגון הצורפין, והסריקון, והגרדיים, והרכלים, והגרע, והחטיים, והספרין, והכובסין, והנוקרות, והבלן, וברסקי. רבי מאיר אומר: אין לה אמונות שעוברת מן העולם, אלא אשרי מי שרואה את הוריו באמונות מעלה. אוי לו למי שרואה את הוריו באמונות פגומה. רבי מאיר אומר: לעולם ילמד את בנו אמונות נקה וקלה,

תּוֹסֶפֶתָא

הַשָּׁלֵם

שְׁהִיְתָה תְּלוּיָה בְּצוּאָרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁכָּל חוֹלָה הַרוּאָה אוֹתָהּ מִיד מִתְרַפֵּא, מְשַׁמֵּת אַבְרָהָם אָבִינוּ נְטִלָה הַמָּקוֹם וְתִלְאָהּ בַּגְּלָגֶל חֲמָה. דְּבַר אַחַר: שְׁלֵא מְרַד עֶשׂוּ בְיָמָיו. דְּבַר אַחַר: שְׁעֶשֶׂה יִשְׁמַעֲלֵל תְּשׁוּבָה בְיָמָיו. אַחֲרַיִם אוֹמְרִים: בַּת הִיָּה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ וּבְכָלִי שְׁמָהּ. וּבְרַכּוֹ הַמָּקוֹם בְּזֻקְנוֹתוֹ יִתֵּר מְנַעְרוֹתוֹ, וְכָל כֶּף לָמָּה? מַפְנֵי שְׁעֶשֶׂה אֶת הַתּוֹרָה עַד שְׁלֵא בָאת, שְׁנֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית כו, ה): "עַקֵּב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצּוֹתַי חֲקוֹתַי וְתוֹרַתִּי"; 'תּוֹרַתִּי' לֹא נֶאֱמַר אֶלָּא 'וְתוֹרַתִּי', מִלְּמַד שֶׁנִּתְגַּלּוּ לוֹ טַעְמֵי תּוֹרָה וְדִקְדוּקָהּ.

מִסְכַּת נְדָרִים פֶּרֶק רֵאשׁוֹן

א. הָאוֹמֵר 'יְמִינָה' - הֵרִי זֹו שְׁבוּעָה. 'שְׁמֵאלָהּ' - הֵרִי זֹו שְׁבוּעָה. 'בְּשֵׁם' - הֵרִי זֹו שְׁבוּעָה. 'לְשֵׁם' - הֵרִי זֹו קָרְבָן.

ב. 'כְּנֻדְבַת רְשָׁעִים' - לֹא אָמַר כָּלוּם; שְׁאִין רְשָׁעִים מִתְנַדְּבִין כְּנֻדְבַת כְּשָׁרִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נָדַר בְּנֻזֵיר, שְׁחִסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים הִיוּ מִתְּאֵוִין לְהִבִיא קָרְבָן חֲטָאת. וּלְפִי שְׁאִין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיא תְּקֵלָה עַל יָדָם, מַה הִיוּ עוֹשִׂין? עוֹמְדִין וּמִתְנַדְּבִין נְזִירוֹת לְמָקוֹם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: 'כְּנֻדְבַת כְּשָׁרִין' - לֹא נָדַר בְּנֻזֵיר, שְׁחִסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים לֹא הִיוּ מִתְנַדְּבִין נְזִירוֹת, אֶלָּא הַרוּצָה לְהִבִיא עוֹלָה - מִתְנַדֵּב, וּמְבִיא שְׁלָמִים, וּמְבִיא תוֹדָה. וְאַרְבָּעָה מֵינֵי לְחָמִים מִתְנַדֵּב וּמְבִיא. אָבֵל בְּנֻזִירוֹת לֹא הִתְנַדְּבוּ, מַפְנֵי שֶׁהָיוּ צָרִיכִין כִּפְרָה עֲלֵיהֶן, שְׁנֶאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ו, יא): "וְכִפַּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ".

א, ג. הָאוֹמֵר: 'אֲנִי נוֹדֵר' - הֵרִי זֹו מִתֵּר. כֶּכֶר הֵייתִי נוֹדֵר' - הֵרִי זֹו אֶסוּר. 'קָרְבָן, אִם

טוּעְמוֹ אֲנִי' - מִתֵּר. 'לֹא קָרְבָן וְלֹא טוּעְמוֹ אֲנִי' - אֶסוּר.

ד. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הָאוֹמֵר 'בְּמוֹהֵי' - לֹא אָמַר כָּלוּם. וְדָאֵמַר: 'מוֹהֵה מוֹהֵי' - הֵרִי אֵלּוֹ כְּפוּזִין לְשִׁבוּעָה.

ה. וְכֵן הִיָּה רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: שְׁנַיִם שְׁהִיוּ נוֹדְרִים זֶה כְּנֻדָּה זֶה, אָמַר אַחַד מֵהֶן לְחֶבְרוֹ: 'כֶּכֶר זֶה קָרְבָן אִם טוּעְמוֹ אֲנִי'. אָמַר לוֹ חֶבְרוֹ: 'אֵינּוֹ קָרְבָן אִם טוּעְמוֹ אֶתָּה'. 'הֵרִינִי נְזִיר אִם אוֹכַל כֶּכֶר זֹו'. אָמַר לוֹ חֶבְרוֹ: 'אֵינִי נְזִיר אִם תֹּאכַל' - כָּל שֶׁבִטְלוּ דְבָרָיו - אֶסוּר.

ו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הָאוֹמֵר 'בִּירוּשָׁלַיִם' - לֹא אָמַר כָּלוּם, עַד שְׁיִדַּר בְּדָבַר הַקָּרֵב בִּירוּשָׁלַיִם. מוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוּדָה, בָּאוּמַר: הָא קָרְבָן, וְהָא עוֹלָה, וְהָא מִנְחָה, וְהָא חֲטָאת. 'תּוֹדָה וּשְׁלָמִים שְׁאִינִי אוֹכַל לָךְ' - שְׁמַתֵּר, שְׁלֵא נָדַר אֶלָּא בְּחַיֵי קָרְבָן.

ז. 'ירוּשָׁלַיִם', 'לִירוּשָׁלַיִם', 'בִּירוּשָׁלַיִם'. 'הֵיכַל', 'לְהֵיכַל', 'פְּהֵיכַל'. 'מִזְבֵּחַ', 'לְמִזְבֵּחַ', 'כְּמִזְבֵּחַ'. 'אֵימְרָא', 'לְאֵימְרָא', 'כְּאֵימְרָא'. 'דִּירִים', 'לְדִירִים', 'כְּדִירִים'. 'עֲצִים', 'לְעֲצִים', 'כְּעֲצִים'. 'אִישִׁים', 'לְאִישִׁים', 'כְּאִישִׁים'. 'בְּזִיכִין', 'לְבְּזִיכִין', 'כְּבְּזִיכִין'. כֶּלֶן שְׁאֵכַל לָךְ - אֶסוּר. 'לֹא אוֹכַל לָךְ' - מִתֵּר. 'חֲלִין', 'הַחֲוֵלִין', 'כְּחֲלִין'. בֵּין שְׁאֵכַל לָךְ' בֵּין שְׁלֵא אוֹכַל לָךְ' - מִתֵּר. 'לֹא חֲלִין שְׁאֵכַל לָךְ' - אֶסוּר לְחֲלִין. 'לֹא אֵכַל לָךְ', 'לֹא יֵאכַל לָךְ' - מִתֵּר. 'לְקָרְבָן לֹא אוֹכַל לָךְ'; רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹסֵר. 'הֵרִי עָלַי כֶּכֶר'; רַבִּי יַעֲקֹב אוֹסֵר, וְרַבִּי יְהוּדָה מִתֵּר. 'הֵרִי הוּא עָלַי' - אִף עַל פִּי שְׁלֵא הִזְכִּיר קָרְבָן - הֵרִי זֹו נָדַר. 'הֵרִי אֶתָּה עָלַי כֶּכֶשׁר אֲמִי,

מַסַּכַת נְדָרִים פָּרָק שְׁנִי

'כַּבֶּשֶׁר אַחֻתִי', 'כַּעֲרֵלָה', וְכַפְלָאי הַכֶּרֶם -
מֵתָר, שְׁלֵא הַקְדִישׁ כְּלוּם.

ח. הַנּוֹדֵר בַּתּוֹרָה - לֹא אָמַר כְּלוּם. 'בְּמָה
שִׁכְתוּב בָּהּ' - אָסוּר. 'אָסוּר בַּתּוֹרָה וּבְמָה
שִׁכְתוּב בָּהּ' - אָסוּר.

ט. אֵיזָה הוּא 'אָסוּר' הָאָמוּר בַּתּוֹרָה?
הָאוֹמֵר: 'הָרִי עָלַי שְׁלֵא לֶאֱכֹל בֶּשָׂר', 'שְׁלֵא
אֲשַׁתָּה יִינן', 'כִּיּוֹם שָׁמַת בּו רַבּוֹ', 'כִּיּוֹם
שִׁנְהַרְג גְּדֻלָּיָה בֶן אַחִיקֶם', 'כִּיּוֹם שִׁרְאִיתִי
יְרוּשָׁלַיִם בַּחֲרַבְנָה' - אָסוּר.

י. חֵמֵר בַּנְּדָרִים מִבְּשׁוּבוֹעוֹת, שֶׁהַנְּדָרִים
נִוְהָגִין בְּרִשׁוֹת וּבְמִצְוָה, מַה שָּׁאִין פֶּן
בְּשׁוּבוֹעוֹת. חֵמֵר בְּשׁוּבוֹעוֹת מִבְּנִדְרִים,
שֶׁהַשְּׁבוּעוֹת נִוְהָגִת בְּדָבָר שֵׁישׁ בּו מִמֶּשׁ
וּבְדָבָר שָׁאִין בּו מִמֶּשׁ, מַה שָּׁאִין פֶּן בַּנְּדָרִים.
בַּנְּדָרִים כִּיצַד? אָמַר: 'קוֹנֵם סֶכָה שְׁאִינִי
עוֹשֶׂה', 'לוֹלֵב שְׁאִינִי נוֹטֵל', 'תְּפַלִּין שְׁאִינִי
נוֹתֵן' - אָסוּר בַּנְּדָרִים וּמֵתָר בְּשׁוּבוֹעוֹת.
כִּיצַד? אָמַר: 'קוֹנֵם שְׁאִינִי יֵשׁוּ, שְׁאִינִי מִדְּבַר,
שְׁאִינִי מֵהֶלֶךְ' - אָסוּר בְּשׁוּבוֹעוֹת וּמֵתָר
בַּנְּדָרִים. 'קוֹנֵם פִּי מִדְּבַר עֵמֶךְ, יְדִי עוֹשֶׂה
עֵמֶךְ, רַגְלִי מֵהֶלַכְתָּ עִמָּךְ' - אָסוּר בַּנְּדָרִים
וְאָסוּר בְּשׁוּבוֹעוֹת.

יא סֵתָם נְדָרִים לְהַחֲמִיר, מַה רְאִיתָה לְדוֹר?
אָמַר: אֵינִי יוֹדֵעַ, אֲלֵא שִׁרְאִיתִי חֲבָרִי שֶׁהָיוּ
נִוְרִין כֶּף - אָסוּר. מִי שֶׁנָּדַר וְעָבַר עַל נְדָרוֹ -
אִין נִשְׁאַלִין לוֹ, עַד שִׁיִּנְהַג אָסוּר כִּימִים
שֶׁנְּהַג בְּהֵן הֵתָר; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. אָמַר רַבִּי
יוֹסִי: בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּזִמְן שֶׁנָּדְרוּ
לְזִמְן מְרַבָּה, אֲבָל בְּזִמְן שֶׁנָּדְרוּ לְזִמְן מוּעֵט -
דִּיו שְׁלִשִׁים יוֹם. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סֵתָם
תְּרוּמָה בִּיהוּדָה - אָסוּרָה. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי
צְדוֹק אוֹמֵר: סֵתָם חֲרָמִין: בְּגֻלִיל - אָסוּרִין,
וּבִיהוּדָה - מֵתְרִין.

ב,א רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: הַרוֹצֵה
לְהִדִיר אֶת חֲבֵרוֹ שִׁיאֲכַל אֶצְלוֹ, וְהֵלָה נָדַר
שְׁלֵא יֵאֲכַל אֶצְלוֹ, אַף עַל פִּי שֶׁשְׁנֵיהֶם נִוְדְרִין,
זֶה נִגְדָה זֶה - הָרִי אֵלוֹ נְדָרֵי זְרוּזִין.

ב,ב נְדָרֵי הַבָּאִי. אָמַר: 'קוֹנֵם אִם לֹא נִמְנִיתִי
עַל פֶּסַח שְׁאֵלִיָּה שְׁלוֹ שׁוֹקֶלֶת עֶשְׂרִים
לִיטְרִין', 'אִם לֹא שְׁתִּיתִי יַיִן שְׁלוּגוֹ יָפָה דִּינָר
זֶהָב', 'אִם לֹא רְאִיתִי נֶחֱשׁ שְׁעָבִיו כְּקוֹרֵת בֵּית
הַבַּד', כֶּשֶׁם שֶׁנְּדָרֵי הַבָּאִי מֵתְרוֹת, כֶּף
שְׁבוּעוֹת הַבָּאִי מֵתְרוֹת.

ב,ג תּוֹלִין לְהַרְגִין, לְחַרְמִין, לְמוֹכְסִין,
לְתְרוּמָה וּלְכוֹתֵי, וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ, וְאִין תּוֹלִין
לְהֵן לְיִשְׂרָאֵל.

ב,ד 'הָרִי נְטִיעוֹת הָאֵלוֹ קָרְבָן עַד שִׁקְצָצוֹ',
'טְלִית זֹו קָרְבָן עַד שֶׁתְּשַׁרְף', 'פָּרָה זֹו קָרְבָן
עַד שֶׁתְּשַׁחֵט' - כִּיּוֹן שֶׁנִּקְצָצוֹ, וְכִיּוֹן
שֶׁנִּשְׁרָפָה, וְכִיּוֹן שֶׁנִּשְׁחַחָה - יוֹצֵא לְחֵלִין.

ב,ה הַנּוֹדֵר מִיִּשְׂרָאֵל - אָסוּר בְּגֵרִים. מִן
הַגֵּרִים - מֵתָר בְּיִשְׂרָאֵל. הַנּוֹדֵר מִיִּשְׂרָאֵל -
אָסוּר בְּכֹהֲנִים וּבְלוֹיִם. מִכֹּהֲנִים וּלוֹיִם - מֵתָר
בְּיִשְׂרָאֵל. הַנּוֹדֵר מִן הַכֹּהֲנִים - מֵתָר בְּלוֹיִם.
מִן הַלוֹיִם - מֵתָר בְּכֹהֲנִים. מֵאוֹכְלֵי הַשּׁוֹם;
רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר אַף בְּכוֹתֵימִים, שִׁישְׁרָאֵל
נִהְיִין לוֹ. לֹקַח בֵּיתָר וּמוֹכֵר בְּפָחוֹת, רַבִּי
יוֹסִי אוֹמֵר: אִין שׁוּמְעִין לוֹ.

ב,ו אֵינוֹ אוֹמֵר (שׁוֹפְטִים יד): "כִּי אֲתָה הוֹלֵךְ
לְקַחַת אִשָּׁה מִפְּלִשְׁתִּים", עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
מְגַלִּי עֲרִיוֹת שׁוֹפְכֵי דָמִים לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא
הָעֲרָלִים. וְכֵן מְצִינוֹ שְׁלֵא נִתְחַתֵּם גְּזוֹר דִּין שֶׁל
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים אֲלֵא הָעֲרָלִים, שֶׁנֶּאֱמַר
(יְחֻזְקָאֵל לב): "כָּלֵם עֲרָלִים" וְגוֹ'. רַבִּי
אוֹמֵר: גְּדוּלָה מִיָּלָה, שְׁכָל מְצוּוֹת שֶׁעָשָׂה

אברֵהֶם אָבִינוּ, לֹא נִקְרָא שְׁלָם, עַד שְׁמַל, שְׁנֵאמַר (בְּרַאשִׁית יז): "הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים". דְּבַר אַחַר: גְּדוּלָה מִיָּלָה, שְׁאֵלְמָלָא הִיא, לֹא נִתְקַיְמוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ, שְׁנֵאמַר (יִרְמְיָהוּ לג): "אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי".

בז, אֵין בֵּין הַמוֹדֵר הַנֶּאֱמָר מַחְבְּרוּ סֵתָם לְמוֹדֵר הַיְמָנּוּ מֵאֲכָל אֱלָא דְרִיסַת הַרְגֵל, וְכֻלָּיִם שְׂאִין עוֹשִׂין בְּהֵן אֲכָל נֶפֶשׁ. הַמוֹדֵר הַנֶּאֱמָר מַחְבְּרוּ וְמַת - מִבִּיא לּוֹ אֶרֶון וְתַכְרִיכִין, חֲלִילִין וּמְקוֹנְנּוֹת, שְׂאִין הַנֶּאֱמָר לְמַתִּים. מַעֲדוֹת - עֲדוֹת מְמוֹן וְעֲדוֹת נֶפֶשׁוֹת. חוֹלָה - נִכְנַס לְבַקְרוּ. הָיָה לּוֹ חוֹלָה - אֵינוּ נִכְנַס וּמִבְּקָרוּ, וְשׂוֹאֵל בְּשִׁלּוּמוֹ. הָיָה כֵהֵן - זוֹרֵק עֲלָיו דָם חֲטָאתוֹ וְדָם אֲשָׁמוּ מִפְּנֵי דְרַכִּי שְׁלוֹם, וְרוֹחֵץ עִמוּ בְּמַרְחֵץ, וְיִשֵּׁן עִמוּ בְּמַטָּה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עַל הַקְּטָנָה בִּימּוֹת הַחֲמָה וְעַל הַגְּדוּלָה בִּימּוֹת הַגְּשָׁמִים, רוֹחֵץ עִמוּ בְּאִמְבָּטִי גְּדוּלָה וּמִזִּיעַ עִמוּ בְּמַרְחֵץ קְטָנָה.

בח, הַמוֹדֵר הַנֶּאֱמָר מַחְבְּרוּ בְּפָנָי שְׁבִיעִית - לֹא יוֹרֵד לְתוֹף שְׂדֵהוּ וְאֵינוּ אוֹכֵל מִן הַנְּטִיעוֹת. בְּשְׁבִיעִית - יוֹרֵד לְתוֹף שְׂדֵהוּ וְאוֹכֵל מִן הַנְּטִיעוֹת.

בט, דְּבַר זֶה הַקִּדְשׁ, וְאֲכָלָהּ, בֵּין הוּא בֵּין חֶבְרוּ - הָרִי זֶה מֵעַל, לְפִיכָף יֵשׁ לָהּ פְּדִיוֹן. אִם אָמַר: 'הָרִי הוּא עָלַי', וְאֲכָלָהּ - מֵעַל בְּטוֹבַת הַנֶּאֱמָר. אֲכָלָהּ אַחַר - הָרִי זֶה לֹא מֵעַל, לְפִיכָף אֵין לָהּ פְּדִיוֹן; דְּבַרִּי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: זֶה לֹא מֵעַל, וְהָלָה נוֹטֵל וְאוֹכֵל. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שְׁנֵדְרוּ קִדְּם לְהַפְּקָרוּ.

בי, כָּשֶׁם שְׁשִׁנְיָהֶם אֲסוּרִים לְדוֹר בְּחֶצֶר, כָּף שְׁנִיָּהֶם אֲסוּרִין לְדוֹר בְּמַבּוּי. כָּשֶׁם שְׁשִׁנְיָהֶם

אֲסוּרִין לְגַדֵּל תְּרַנְגוּלִין, כָּף שְׁנִיָּהֶם אֲסוּרִין לְגַדֵּל בְּהֵמָה דְּקָה.

בג, יָהּ אַחַד מֵהֵן רְאוּי לְהִדִּיר אַחֲרֵים הַנֶּאֱמָר עַל חֲלָקוֹ - כּוֹפִין אֶת הַרְגִּיל לְמַכּוֹר אֶת חֲלָקוֹ. רַחֲבָה שְׂדֵרֶף הָרַבִּים מִפְּסָקְתָהּ - הָרִי הוּא שֶׁל עוֹלֵי בָּבֶל, אֵין דְּרֶף הָרַבִּים מִפְּסָקְתָהּ - הָרִי הוּא שֶׁל אֲנָשֵׁי אוֹתָהּ הָעִיר.

בד, יָב הַמוֹדֵר הַנֶּאֱמָר מְעִירוֹ אוּ מִבְּנֵי עִירוֹ, וְכֹא אַחַר וְיֵשֵׁב שָׁם שְׁלֹשִׁים יוֹם - מִתֵּר בּוֹ. מִיּוֹשְׁבֵי עִירוֹ וְכֹא אַחַר וְיֵשֵׁב שָׁם שְׁלֹשִׁים יוֹם - אֲסוּר בּוֹ. הַמוֹדֵר הַנֶּאֱמָר מַחְבְּרוּ בְּפָנָיו - אֵין נִשְׂאֲלִין לּוֹ אֱלָא בְּפָנָיו, שְׁלֹא בְּפָנָיו - נִשְׂאֲלִין לּוֹ בְּפָנָיו וְלֹא בְּפָנָיו.

ספר אסתר

אסתר, קאפיטל א'

א. ויהי, בימי אחשוורוש: הוא אחשוורוש, המלך מהדוד ועד כוש שבע ועשרים ומאה, מדינה. ב. בימים, ההם כשבת המלך אחשוורוש, על כסא מלכותו, אשר, בשושן הבירה. ג. בשנת שלוש, למלכו, עשה משתה, לכל שריו ועבדיו: חיל פרס ומדי, הפרתמים ושרי המדינות לפניו. ד. בהראתו, את עשר כבוד מלכותו, ואת יקר, תפארת גדולתו; ימים רבים, שמונים ומאת יום. ה. ובמלואת הימים האלה, עשה המלך לכל העם הנמצאים בשושן הבירה למגדול ועד קטן משתה שבעת ימים: בחצר, גנת ביתן המלך. ו. חזר כרפס ותכלת, אחוז בחבלי בויץ ואגמן, על גלילי כסף, ועמודי שש; מטות זהב וכסף, על רצפת בהט ושש ודר וסחרת. ז. והשקות בכלי זהב, וכלים מפלים שונים; ויין מלכות רב, ביד המלך. ח. והשתיה כדת, אין אינס: כי כן יסד המלך, על כל רב ביתו לעשות, כרצון איש ואיש. ט. גם ושתי המלכה, עשתה משתה נשים בית, המלכות, אשר, למלך אחשוורוש. י. ביום, השביעי, כטוב לב המלך, ביין אמר למהומן בזאת חרבוֹנא בגתא ואבגתא, זתר וכרפס, שבעת הסריסים, המשרתים את פני המלך אחשוורוש. יא. להביא את ושתי המלכה, לפני המלך בכתר מלכות: להראות העמים והשרים את יפיה, כי טובת מראה היא. יב. ותמאן המלכה ושתי, לבוא בדבר המלך, אשר, ביד הסריסים; ויקצף המלך מאד, וחמתו בערה בו. יג. ויאמר המלך, לחכמים ידעי העתים: כי כן, דבר המלך, לפני, כל ידעי דת ודין. יד. והקרב אליו, פרשנא שתא אדמתא תרשיש, מרס מרסנא, ממוכן שבעת שרי פרס ומדי, ראי לפני המלך, הישבים ראשנה, במלכות. טו. כדת, מה לעשות, במלכה, ושתי על אשר לא עשתה, את מאמר המלך אחשוורוש, ביד, הסריסים. טז. ויאמר ממוכן, לפני המלך והשרים, לא על המלך

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

לְבָדוֹ, עֲוֹתָהּ וְשָׂתֵי הַמִּלְכָּה: כִּי עַל כָּל הַשָּׂרִים, וְעַל כָּל הָעַמִּים, אֲשֶׁר, בְּכָל מְדִינֹת
הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ. יז. כִּי יֵצֵא דָבָר הַמִּלְכָּה עַל כָּל הַנָּשִׁים, לְהַבְזוֹת בְּעֲלִיָּהָן
בְּעִינֵיהֶן: בְּאִמְרָם, הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ אָמַר לְהַבִּיא אֶת וְשָׂתֵי הַמִּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא בָאָה.
יח. וְהַיּוֹם הַזֶּה תֵּאמְרָנָה שְׂרוֹת פָּרֶס וּמְדִי, אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת דְּבַר הַמִּלְכָּה, לְכָל, שְׂרֵי
הַמֶּלֶךְ; וּכְדִי, בְּזִיוֹן וְקִצְף. יט. אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב, יֵצֵא דָבָר מִלְכוּת מִלְּפָנָיו, וַיִּכְתַּב בְּדַתִּי
פָּרֶס וּמְדִי, וְלֹא יַעֲבוֹר: אֲשֶׁר לֹא תָבוֹא וְשָׂתֵי, לְפָנָי הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ, וּמִלְכוּתָהּ יִתֵּן
הַמֶּלֶךְ, לְרַעֲיוֹתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה. כ. וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּכָל מִלְכוּתוֹ, כִּי
רַבָּה הִיא; וְכָל הַנָּשִׁים, יִתְּנוּ יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַגְדוֹל, וְעַד קָטָן. כא. וַיִּיטֹב, הַדְּבָר, בְּעִינֵי
הַמֶּלֶךְ, וְהַשָּׂרִים; וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ, כְּדָבָר מִמּוֹכָן. כב. וַיִּשְׁלַח סְפָרִים, אֶל כָּל מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ
אֶל מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ, וְאֶל עַם וְעַם כְּלִשׁוֹנוֹ: לְהִיּוֹת כָּל אִישׁ שֹׁרֵר בְּבֵיתוֹ, וּמְדַבֵּר
כְּלִשׁוֹן עַמּוֹ.

אסתר, קאפיטל ב'

א. אַחֲרֵי, הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, כְּשֶׁף, חֲמַת הַמֶּלֶךְ אַחְשָׁרוּשׁ זָכַר אֶת וְשָׂתֵי וְאֵת אֲשֶׁר עָשָׂתָה,
וְאֵת אֲשֶׁר נִגְזַר עָלֶיהָ בַּיּוֹמָם וַיִּצְרִי הַמֶּלֶךְ, מְשַׁרְתָּיו: יִבְקָשׁוּ לְמֶלֶךְ נְעוּרוֹת בְּתוּלוֹת,
טוֹבוֹת מְרָאָה ג וַיִּפְקֹד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים, בְּכָל מְדִינֹת מְלָכוּתוֹ, וַיִּקְבְּצוּ אֶת כָּל נְעָרָה
בְּתוּלָה טוֹבַת מְרָאָה אֶל שׁוֹשַׁן הַבֵּיּרָה אֶל בֵּית הַנָּשִׁים, אֶל יַד הַגָּא סָרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר
הַנָּשִׁים; וְנִתְּוֹן, תְּמַרְקִיָּהָ ד וְהַנְּעָרָה, אֲשֶׁר תִּיטֹב בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ, תַּחַת וְשָׂתֵי; וַיִּיטֹב
הַדְּבָר בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ, וַיַּעַשׂ כֵּן. ב. אִישׁ יְהוּדִי, הָיָה בְּשׁוֹשַׁן הַבֵּיּרָה; וְשֵׁמוֹ מְרְדֳּכָי, בֶּן
יָאִיר בֶּן שִׁמְעִי בֶּן קִישׁ אִישׁ יְמִינִי וְאֲשֶׁר הִגְלָה, מִירוּשָׁלַיִם, עִם הַגְּלָה אֲשֶׁר הִגְלָתָהּ,
עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה, נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל ז וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדָּסָה, הִיא
אֶסְתֵּר בַּת דָּדוּ כִּי אֵין לָהּ, אָב וְאָם; וְהַנְּעָרָה יִפַּת תֹּאֵר, וְטוֹבַת מְרָאָה, וּבְמֹת אֲבִיהָ

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

ואמה, לקחה מִרְדְּכַי לוֹ לְבַת הַ וַיְהִי, בַּהֲשִׁמְעַ דְּבַר הַמֶּלֶךְ וַדָּתוּ, וּבַהֲקַבֵּץ נְעוּרוֹת רַבּוֹת
אֶל שׁוֹשַׁן הַבַּיְתָה, אֶל יַד הַגִּי; וּתְלַקַּח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ, אֶל יַד הַגִּי שֹׁמֵר הַנְּשִׁים
טוֹתִיטֵב הַנְּעֵרָה בְּעֵינָיו, וּתִשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו, וַיְבַהֵל אֶת תְּמָרוּקִיָּה וְאֶת מְנוּתָה לְתַת לָהּ,
וְאֶת שְׁבַע הַנְּעוּרוֹת הָרְאיוֹת לְתַת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ; וַיִּשְׁנֶה וְאֶת נְעוּרוֹתֶיהָ לְטוֹב, בֵּית
הַנְּשִׁים י' לֹא הִגִּידָה אֶסְתֵּר, אֶת עֲמָה וְאֶת מוֹלְדֹתָהּ: כִּי מִרְדְּכַי צָוָה עָלֶיהָ, אֲשֶׁר לֹא
תִּגִּיד י"א וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מִרְדְּכַי מִתְּהַלֵּךְ, לְפָנָיו חֲצַר בֵּית הַנְּשִׁים: לְדַעַת אֶת שְׁלוֹם אֶסְתֵּר,
וּמָה יַעֲשֶׂה בָּהּ יב וּבַהֲגִיעֵ תוֹר נְעֵרָה וְנַעֲרָה לְבּוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרוֹשׁ, מִקֵּץ הָיִיתָ לָהּ
כְּדַת הַנְּשִׁים שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְלֹאוּ, יְמֵי מְרוּקִיָּהּ: שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים, בְּשִׁמְן הַמֶּר, וְשִׁשָּׁה
חֳדָשִׁים בְּכֶשֶׂמִים, וּבְתִמְרוּקֵי הַנְּשִׁים יג וּבְזֶה, הַנְּעֵרָה בָּאָה אֶל הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל
אֲשֶׁר תֹּאמַר יְנַתֵּן לָהּ, לְבּוֹא עִמָּה, מִבֵּית הַנְּשִׁים, עַד בֵּית הַמֶּלֶךְ יד בְּעֶרְבֵי הַיָּא בָּאָה,
וּבְבִקְרָה הִיא שָׁבָה אֶל בֵּית הַנְּשִׁים שְׁנַיִ, אֶל יַד שַׁעֲשֻׁגוֹ סָרִיס הַמֶּלֶךְ, שֹׁמֵר
הַפִּילְגֵשִׁים: לֹא תְּבּוֹא עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ, כִּי אִם חֲפֹץ בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה כְּשֵׁם טו וּבַהֲגִיעֵ
תוֹר אֶסְתֵּר בַּת אַבִּיחַיִל דָּד מִרְדְּכַי אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְבַת לְבּוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ, לֹא בִקְשָׁה דְּבַר
כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יֹאמַר הַגִּי סָרִיס הַמֶּלֶךְ, שֹׁמֵר הַנְּשִׁים; וַתְּהִי אֶסְתֵּר נִשְׂאֵת חָן, בְּעֵינָיו כָּל
רְאִיָּה טו וַתְּתַלַּקַח אֶסְתֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ אַחֲשׁוּרוֹשׁ, אֶל בֵּית מְלָכוֹתוֹ, בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי, הוּא
חֹדֶשׁ טַבַּת בְּשַׁנַּת שְׁבַע, לְמַלְכוּתוֹ יז וַיֵּאָהֵב הַמֶּלֶךְ אֶת אֶסְתֵּר מִכָּל הַנְּשִׁים, וַתִּשָּׂא חָן
וַחֲסֵד לְפָנָיו מִכָּל הַבְּתוּלוֹת; וַיֵּשֶׁם כְּתוֹר מְלָכוֹת בְּרֵאשִׁיָּה, וַיִּמְלִיכָהּ תַּחַת וְשֵׁתִי יח וַיַּעַשׂ
הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֶּה גָדוֹל, לְכָל שָׂרָיו וְעַבְדָּיו אֹת, מִשְׁתֶּה אֶסְתֵּר; וַהֲנַחְהָ לְמַדְיָנוֹת עֲשָׂה, וַיִּתֵּן
מִשְׂאֵת כִּיֵּד הַמֶּלֶךְ יט וּבַהֲקַבֵּץ בְּתוּלוֹת, שְׁנַיִת; וּמִרְדְּכַי, יֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כ' אֵין אֶסְתֵּר,
מִגְדַּת מוֹלְדֹתָהּ וְאֶת עֲמָה, כְּאֲשֶׁר צָוָה עָלֶיהָ, מִרְדְּכַי; וְאֶת מֵאֵמֶר מִרְדְּכַי אֶסְתֵּר עֲשָׂה,
כְּאֲשֶׁר הִזְתָּה בְּאִמְנָה אֹתוֹ כ"א בְּיָמֵים הָהֵם, וּמִרְדְּכַי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ; קֶצֶף בְּגִתָּן וַתִּרְשׁ
שְׁנַי סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ, מִשְׁמָרֵי הַסֶּף, וַיִּבְקְשׁוּ לְשַׁלַּח יד, בְּמֶלֶךְ אַחֲשׁוּרוֹשׁ כ"ב וַיִּנְדַע הַדְּבַר

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

למַרְדְּכַי, וַיַּגֵּד לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה; וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ, בְּשֵׁם מַרְדְּכַי כִּי וַיִּבְקֶשׂ הַדָּבָר וַיִּמְצָא, וַיִּתְּלוּ שְׂנֵיהֶם עַל עֵץ; וַיִּכְתֹּב, בְּסֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ.

אסתר, קאפיטל ג'

א אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, גָּדַל הַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ אֶת הַמֶּן בֶּן הַמֶּדְתָּא הָאֲגָגִי וַיִּנְשְׂאֵהוּ; וַיִּשֶׂם, אֶת כְּסָאוֹ, מֵעַל, כָּל הַשְּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּ וְכָל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ, כְּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהַמֶּן כִּי כֵן, צִוָּה לוֹ הַמֶּלֶךְ; וּמַרְדְּכַי לֹא יִכְרַע, וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה ג וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ לְמַרְדְּכַי: מַדּוּעַ אַתָּה עוֹבֵר, אֶת מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ ד וַיְהִי, כְּאִמְרָם אֵלָיו יוֹם יוֹם, וְלֹא שָׁמַע, אֲלֵיהֶם; וַיִּגְדְּלוּ לְהַמֶּן, לְרֹאוֹת הַיַּעֲמָדוֹ דְּבָרֵי מַרְדְּכַי כִּי הִגִּיד לָהֶם, אֲשֶׁר הוּא יְהוּדִי ה וַיֵּרָא הַמֶּן כִּי אֵין מַרְדְּכַי, כְּרָע וּמִשְׁתַּחֲוֶה לוֹ; וַיִּמְלֵא הַמֶּן, חֲמָה ו וַיִּבְזֵ בְּעֵינָיו, לְשַׁלַּח יָד בְּמַרְדְּכַי לְבַדּוֹ כִּי הִגִּידוּ לוֹ, אֶת עִם מַרְדְּכַי; וַיִּבְקֶשׂ הַמֶּן, לְהַשְׁמִיד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל מַלְכוּת אַחְשֵׁרוּשׁ עִם מַרְדְּכַי יַבְחָדֵשׁ הַרְאִשׁוֹן, הוּא חֲדָשׁ נִיסָן, בְּשָׁנַת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה, לַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ: הַפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל לִפְנֵי הַמֶּן, מִיּוֹם לַיּוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ שָׁנִים עָשָׂר הוּא חֲדָשׁ אֲדָר ה וַיֹּאמֶר הַמֶּן, לַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ יִשְׁנֹו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּזָר בֵּין הָעַמִּים, בְּכָל מְדִינֹת מְלְכוּתָךְ; וְדַתִּיהֶם שְׁנוֹת מִכָּל עָם, וְאֶת דְּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים, וְלַמֶּלֶךְ אֵין שׁוּהָ, לְהַנִּיחָם ט אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב, יִכְתֹּב לְאַבְדָּם; וְעֲשֶׂרֶת אֲלֵפִים כֶּכֶר כֶּסֶף, אֲשֶׁקּוּל עַל יָדֵי עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה, לְהַבִּיאַ, אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ י וַיִּסֶּר הַמֶּלֶךְ אֶת טְבַעְתּוֹ, מֵעַל יָדוֹ; וַיִּתְּנָהּ, לְהַמֶּן בֶּן הַמֶּדְתָּא הָאֲגָגִי צָרַר הַיְּהוּדִים יא וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהַמֶּן, הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ; וְהָעַם, לַעֲשׂוֹת בּוֹ כְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ יב וַיִּקְרָאוּ סִפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֲדָשׁ הַרְאִשׁוֹן, בְּשִׁלּוּשֵׁה עָשָׂר יוֹם בּוֹ, וַיִּכְתֹּב כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּן אֶל אַחְשֵׁרְדָּרְפָּנִי הַמֶּלֶךְ וְאֶל הַפַּחֲוֹת אֲשֶׁר עַל מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל שְׂרֵי עַם וְעַם, מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כְּלִשׁוֹנוֹ: בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחְשֵׁרוּשׁ נִכְתָּב, וְנִחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ יג וּנְשַׁלַּח סִפְרִים בְּיַד הָרָצִים, אֶל כָּל מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֹּ וְלֵאבֹד אֶת

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

כָּל הַיְהוּדִים מִנְעַר וְעַד זִמְנָן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בְּשִׁלוּשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר
הוּא חֹדֶשׁ אָדָר; וּשְׁלָלָם, לְבוּז יִי פִתְשָׁגֶן הַכֶּתֵב, לְהַנְתֵּן דָּת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, גְלוּי,
לְכָל הָעַמִּים לְהִיּוֹת עֲתֻדִים, לַיּוֹם הַזֶּה טוֹהַרְצִים יִצְאוּ דַחוּפִים, בְּדַבַּר הַמֶּלֶךְ, וְהִדַּת
נִתְּנָה, בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה; וְהַמֶּלֶךְ וְהַמֶּן יִשְׁבוּ לְשִׁתּוֹת, וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָה.

אסתר, קאפיטל ד'

א ומֶרְדֳּכָי, יָדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, וַיִּקְרַע מְרֹדְכָי אֶת בְּגָדָיו, וַיִּלְבַּשׁ שָׂק וְאָפֶר; וַיֵּצֵא
בַתּוֹךְ הָעִיר, וַיִּזְעַק וְעָקָה גְדוּלָה וּמְרָה ב וַיָּבֹא, עַד לִפְנֵי שַׁעַר הַמֶּלֶךְ: כִּי אֵין לְבוֹא אֶל
שַׁעַר הַמֶּלֶךְ, בְּלְבוּשׁ שָׂק ג וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, מִקּוֹם אֲשֶׁר דָּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ
אֲבָל גְּדוּל לַיהוּדִים, וְצוּם וּבְכִי וּמִסְפָּד; שָׂק וְאָפֶר, יֵצַע לְרַבִּים ד וּתְבוֹאָנָה נְעוּרוֹת אֶסְתֵּר
וּסְרִיסָיָה, וַיִּגִּידוּ לָהּ, וְתַתְּחַלְחַל הַמֶּלֶכָה, מְאֹד; וְתִשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ אֶת מֶרְדֳּכָי,
וּלְהִסִּיר שָׂקוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבַּל ה וּתִקְרָא אֶסְתֵּר לְהִתְּךְ מִסְרִיסֵי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר הָעַמִּיד
לְפָנֶיהָ, וְתִצְוֶהוּ, עַל מֶרְדֳּכָי לְדַעַת מַה זֶה, וְעַל מַה זֶה וַיֵּצֵא הֵתָךְ, אֶל מֶרְדֳּכָי אֶל רְחוֹב
הָעִיר, אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר הַמֶּלֶךְ ז וַיִּגַּד לוֹ מֶרְדֳּכָי, אֶת כָּל אֲשֶׁר קָרָהוּ; וְאֵת פְּרִשַׁת הַכֶּסֶף,
אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּן לְשִׁקוֹל עַל גְּנֹזֵי הַמֶּלֶךְ בִּיהוּדִים לְאַבְדָם ה וְאֵת פִּתְשָׁגֶן כֶּתֵב הִדַּת אֲשֶׁר
נִתַּן בְּשׁוֹשֵׁן לְהַשְׁמִידָם, נִתַּן לוֹ לְהִרְאוֹת אֶת אֶסְתֵּר, וּלְהַגִּיד לָהּ; וּלְצִוּוֹת עָלֶיהָ, לְבוֹא
אֶל הַמֶּלֶךְ לְהִתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל עֲמָה ט וַיָּבֹא, הֵתָךְ; וַיִּגַּד לְאַסְתֵּר, אֶת דְּבָרֵי
מֶרְדֳּכָי י וְתֹאמַר אֶסְתֵּר לְהִתְּךְ, וְתִצְוֶהוּ אֶל מֶרְדֳּכָי יא כָּל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
יָדְעִים, אֲשֶׁר כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל הַחֲצַר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא יִקְרָא
אֶחָת דָּתוֹ לְהִמִּית, לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת שַׂרְבִיט הַזֶּהָב, וְחִזָּה; וְאֵנִי, לֹא
נִקְרָאתִי לְבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ זֶה, שְׁלוּשִׁים יוֹם יב וַיִּגִּידוּ לְמֶרְדֳּכָי, אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵּר יג וַיֹּאמֶר
מֶרְדֳּכָי, לְהַשִּׁיב אֶל אֶסְתֵּר: אֵל תְּדַמִּי בְּנַפְשִׁךְ, לְהַמְלִט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל הַיְהוּדִים יד כִּי
אִם הִחְרַשׁ תַּחֲרִישִׁי, בְּעַת הַזֹּאת רְנוּחַ וְהַצְלָה יַעֲמוּד לַיהוּדִים מִמְּקוֹם אַחַר, וְאֶת וּבֵית

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

אביך תאבדו; ומי יודע אם לעת כזאת, הגעת למלכות טו ותאמר אסתר, להשיב אל מרדכי טז לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן, וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערתי, אצום כן; ובכן אבוא אל המלך, אשר לא כדת, וכאשר אבדתי, אבדתי יז ויעבור, מרדכי; ויעש, ככל אשר צוהה עליו אסתר.

אסתר, קאפיטל ה'

א ויהי ביום השלישי, ותלבש אסתר מלכות, ותעמד בחצר בית המלך הפנימית, נכח בית המלך; והמלך יושב על כסא מלכותו, בבית המלכות, נכח, פתח הבית ב ויהי כראות המלך את אסתר המלכה, עמדת בחצר נשאה חן, בעיניו; ויושט המלך לאסתר, את שרביט הזהב אשר בידו, ותקרב אסתר, ותגע בראש השרביט ג ויאמר לה המלך, מה לך אסתר המלכה; ומה בקשתך עד חצי המלכות, וינתן לה ד ותאמר אסתר, אם על המלך טוב יבוא המלך והמן היום, אל המשטה אשר עשיתי לו ה ויאמר המלך מהרו את המן, לעשות את דבר אסתר; ויבא המלך והמן, אל המשטה אשר עשטה אסתר ויאמר המלך לאסתר במשטה היין, מה שאלתך וינתן לה; ומה בקשתך עד חצי המלכות, ותעש ז ותען אסתר, ותאמר: שאלתי, ובקשתי ח אם מצאתי חן בעיני המלך, ואם על המלך טוב, לתת את שאלתי, ולעשות את בקשתי יבוא המלך והמן, אל המשטה אשר אעשה להם, ומחר אעשה, כדבר המלך ט ויצא המן ביום ההוא, שמח וטוב לב; וכראות המן את מרדכי בשער המלך, ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי, חמה י ויתאפק המן, ויבוא אל ביתו; וישלח ויבא את אהביו, ואת זרש אשתו יא ויספר להם המן את כבוד עשרו, ורב בניו; ואת כל אשר גדלו המלך ואת אשר נשאו, על השרים ועבדי המלך יב ויאמר, המן אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשטה אשר עשטה, כי אם אותי; וגם למחר אני קרוא לה, עם המלך יג וכך זה, איננו שנה לי: בכל עת, אשר אני ראה את מרדכי היהודי יושב,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

בשער המלך יד ותאמר לו וְרַשׁ אֲשֶׁתוֹ וְכָל אֶהְבִּיּוּ, יַעֲשׂוּ עִץ גְּבִיחַ חֲמֻשִּׁים אָמָה, וּבִבְקָר
אָמַר לְמֶלֶךְ וַיִּתְּלוּ אֶת מַרְדְּכַי עָלָיו, וּבֹא עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמִּשְׁתֶּה שְׂמַח; וַיִּיטֵב הַדָּבָר
לְפָנֵי הַמֶּן, וַיַּעַשׂ הָעֵץ.

אסתר, קאפיטל ו'

א בלילה ההוא, נדדה שנת המלך; ויאמר, להביא את ספר הזכרונות דברי הימים, ויהיו
נקראים, לפני המלך ב וימצא כתוב, אשר הגיד מרדכי על בגתנא ותַרַשׁ שְׁנֵי סְרִיסֵי
המלך משמרי, הסף: אשר בקשו לשלח יד, במלך אחשוורוש ג ויאמר המלך מה
נעשה יקר וגדולה למרדכי, על זה; ויאמרו נערי המלך, משרתיו, לא נעשה עמו, דָּבָר
ו ויאמר המלך, מי בחצר; והמן בא, לחצר בית המלך החיצונה, לאמר למלך, לתלות
את מרדכי על העץ אשר הכין לו ה ויאמרו נערי המלך, אליו הנה המן, עמד בחצר;
ויאמר המלך, יבוא ויבוא, המן, ויאמר לו המלך, מה לעשות באיש אשר המלך חפץ
ביקרו; ויאמר המן, בלבד, למי חפץ המלך לעשות יקר, יותר ממני ז ויאמר המן, אל
המלך: איש, אשר המלך חפץ ביקרו ח יביאו לבוש מלכות, אשר לבש בו המלך;
וסוס, אשר רכב עליו המלך, ואשר נתן כתר מלכות, בראשו ט ונתון הלבוש והסוס,
על יד איש משרי המלך הפרתמים, והלבישו את האיש, אשר המלך חפץ ביקרו;
והרפיהו על הסוס, ברחוב העיר, וקראו לפניו, ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ
ביקרו י ויאמר המלך להמן, מהר קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת, ועשה כן
למרדכי היהודי, היושב בשער המלך: אל תפל דבר, מכל אשר דברת יא ויקח המן
את הלבוש ואת הסוס, וילבש את מרדכי; וירפיהו, ברחוב העיר, ויקרא לפניו, ככה
יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו יב וישב מרדכי, אל שער המלך; והמן נדחף אל
ביתו, אבל וחפוי ראש יג ויספר המן לזרש אשתו, ולכל אהביו, את, כל אשר קרהו;
ויאמרו לו חכמיו וזרש אשתו, אם מזרע היהודים מרדכי אשר החלות לנפל לפניו לא

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

תוכל לו כי נפול תפול, לפניו יד עודם מדברים עמו, וסריסי המלך הגיעו; ויבהלו להביא את המן, אל המשטה אשר עשטה אסתר

אסתר, קאפיטל ז'

א ויבא המלך והמן, לשמות עם אסתר המלכה ב ויאמר המלך לאסתר גם ביום השני, במשטה היין מה שאלתך אסתר המלכה, ותנתן לך; ומה בקשתך עד חצי המלכות, ותעש ג ותען אסתר המלכה, ותאמר אם מצאתי חן בעיניך המלך, ואם על המלך טוב: תנתן לי נפשי בשאלתי, ועמי בבקשתי ד כי נמכרנו אני ועמי, להשמיד להרוג ולאבד; ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו, החרשתי כי אין הצר שוה, בגזק המלך. ז, ויאמר המלך אחשוורוש, ויאמר לאסתר המלכה: מי הוא זה ואי זה הוא, אשר מלאו לבו לעשות כן ו ותאמר אסתר איש צר ואויב, המן הרע הזה; והמן נבעת, מלפני המלך והמלכה ו והמלך קם בחמתו, ממשטה היין, אל גנת, הביית; והמן עמד, לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה, כי כלתה אליו הרעה מאת המלך והמלך שב מגנת הביית אל בית משטה היין, והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה, ויאמר המלך, הגם לכבד את המלכה עמי בבית; הדבר, יצא מפי המלך, ופני המן, חפו ט ויאמר חרבונה אחד מן הסריסים לפני המלך, גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה, חמשים אמה; ויאמר המלך, תלהו עליו ו יתלו, את המן, על העץ, אשר הכין למרדכי; וחמת המלך, שככה

אסתר, קאפיטל ח'

א ביום ההוא, נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה, את בית המן, צרר היהודים; ומרדכי, בא לפני המלך כי הגידה אסתר, מה הוא לה ב ויסר המלך את טבעתו, אשר העביר מהמן, ויתנה, למרדכי; ותשם אסתר את מרדכי, על בית המן ג ותוסף אסתר,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

וּתְדַבֵּר לְפָנַי הַמֶּלֶךְ, וּתְפֹל, לְפָנַי רְגִלְיוֹ; וּתְבַרַךְ וּתְתַחַנֵּן לוֹ, לְהַעֲבִיר אֶת רַעַת הַמֶּן הָאֲנָגִי,
וְאֵת מַחְשַׁבְתּוֹ, אֲשֶׁר חָשַׁב עַל הַיְהוּדִים וַיּוֹשֵׁט הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר, אֵת שָׂרְבֹט הַזָּהָב;
וּתְקַם אֶסְתֵּר, וּתַעֲמֹד לְפָנַי הַמֶּלֶךְ ה' וּתְאָמַר אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם מִצְאָתִי חַן לְפָנָיו,
וְכֹשֶׁר הַדָּבָר לְפָנַי הַמֶּלֶךְ, וְטוֹבָה אֲנִי, בְּעֵינָיו יִכְתֹּב לְהַשִּׁיב אֶת הַסְּפָרִים, מִמַּחְשַׁבַּת הַמֶּן
בֶּן הַמִּדְתָּא הָאֲנָגִי, אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבְד אֶת הַיְהוּדִים, אֲשֶׁר בְּכָל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ וְכִי אֵיכָכָה
אוֹכַל, וְרֵאִיתִי, בְּרָעָה, אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת עַמִּי; וְאֵיכָכָה אוֹכַל וְרֵאִיתִי, בְּאַבְדֵּן מוֹלַדְתִּי
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרֹשׁ לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה, וּלְמַרְדֳּכֵי הַיְהוּדִי: הֲנִהּ בַּיִת הַמֶּן נִתְּתִי
לְאַסְתֵּר, וְאֵתוֹ תָּלוּ עַל הָעֵץ עַל אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ, בַּיְהוּדִים ה' וְאַתֶּם כָּתְבוּ עַל הַיְהוּדִים
כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם, בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ, וְחַתְמוּ, בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ: כִּי כָתַב אֲשֶׁר נִכְתַּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ,
וְנִחְתָּם בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהַשִּׁיב ט וַיִּקְרָאוּ סְפָרֵי הַמֶּלֶךְ בַּעֲת הַהִיא בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי
הוּא חֲדָשׁ סִינּוֹן, בְּשָׁלוּשָׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ, וַיִּכְתֹּב כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה מַרְדֳּכֵי אֶל הַיְהוּדִים וְאֶל
הָאַחַשְׁדָּרְפָּנִים וְהַפַּחּוֹת וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת אֲשֶׁר מֵהוּדוֹ וְעַד כּוּשׁ שְׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה
מְדִינָה, מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְעַם וְעַם כָּל־שָׁנוֹ; וְאֶל הַיְהוּדִים כְּכַתְּבָם, וְכָל־שָׁנוֹם
וַיִּכְתֹּב, בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחְשׁוּרֹשׁ, וַיַּחְתֵּם, בְּטַבְעַת הַמֶּלֶךְ; וַיִּשְׁלַח סְפָרִים בְּיַד הַרְצִים
בְּפוֹסִים רַכְבֵי הַרְכָּשׁ, הָאַחַשְׁתָּרְנִים בְּנֵי, הַרְמָכִים יא אֲשֶׁר נָתַן הַמֶּלֶךְ לַיְהוּדִים אֲשֶׁר
בְּכָל עִיר וְעִיר, לְהַקְהֵל וּלְעַמֵּד עַל נַפְשָׁם לְהַשְׁמִיד וּלְהַרְג וּלְאַבְד אֶת כָּל חַיִל עַם
וּמְדִינָה הַרְצִים אֹתָם, טָף וְנָשִׁים; וּשְׁלָלָם, לְבוּז יב בְּיוֹם אֶחָד, בְּכָל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
אַחְשׁוּרֹשׁ בְּשָׁלוּשָׁה עָשָׂר לְחֲדָשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר, הוּא חֲדָשׁ אֲדָר יג פְּתַשְׁגֹּן הַכְּתָב, לְהַנְתֵּן
דָּת בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, גְּלוּי, לְכָל הָעַמִּים; וְלַהֲיוֹת הַיְהוּדִים עֲתִידִים לְיוֹם הַזֶּה, לְהַנְגָּם
מֵאִיבֵיהֶם יד הַרְצִים רַכְבֵי הַרְכָּשׁ, הָאַחַשְׁתָּרְנִים, יִצְאוּ מִבְּהֵלִים וּדְחוּפִים, בְּדַבַּר הַמֶּלֶךְ;
וְהָדָת נִתְּנָה, בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה. ח, טו וּמַרְדֳּכֵי יִצָּא מִלְּפָנַי הַמֶּלֶךְ, בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת
וְחֹר, וְעֻטְרַת זָהָב גְּדוּלָה, וְתַכְרִיף בּוּץ וְאַרְגָּמָן; וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן, צְהֵלָה וְשִׁמְחָה טז
לַיְהוּדִים, הִיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה, וְשׁוֹשֵׁן, וַיִּקָּר יז וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה וּבְכָל עִיר וְעִיר,

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע, שמחה וששון ליהודים, משתה יום טוב; ורבים מעמי הארץ, מתייחדים כי נפל פחד היהודים, עליהם.

אסתר, קאפיטל ט'

א ובשנים עשר חדש הוא חדש אדר, בשלושה עשר יום בו, אשר הגיע דבר המלך ודתו, להעשות: ביום, אשר שברו איבי היהודים לשלוט בהם, ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשנאיהם ב נקהלו היהודים בעריהם, בכל מדינות המלך אחשוורוש, לשלח יד, במבקשי רעתם; ואיש לא עמד לפניהם, כי נפל פחדם על כל העמים ג וכל שרי המדינות והאחשדרפנים והפחות, ועשי המלאכה אשר למלך מנשאים, את היהודים: כי נפל פחד מרדכי, עליהם ד כי גדול מרדכי בבית המלך, ושמעו הולך בכל המדינות: כי האיש מרדכי, הולך וגדול ה ויכו היהודים בכל איביהם, מפת חרב והרג ואכדן; ויעשו בשנאיהם, כרצונם ו ובשושן הבירה, הרגו היהודים ואבד חמש מאות, ואת פרשנדתא ואת דלפון, ואת אספתא. ה ואת פורתא ואת אדליא, ואת ארידתא ואת פרמשתא ואת אריסי, ואת ארידי ואת יזתא ו עשרת בני המן בן המדתא, צרר היהודים הרגו; ובבזה לא שלחו, את ידם יא ביום ההוא, בא מספר ההרוגים בשושן הבירה לפני המלך יב ויאמר המלך לאסתר המלכה, בשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש ואת עשרת בני המן בשאר מדינות המלך, מה עשו; ומה שאלתך ונתן לך, ומה בקשתך עוד ותעש יג ותאמר אסתר, אם על המלך טוב ינתן גם מחר ליהודים אשר בשושן, לעשות כדת היום; ואת עשרת בני המן, יתלו על העץ יד ויאמר המלך להעשות כן, ותנתן דת בשושן; ואת עשרת בני המן תלו טו ויקהלו היהודים אשר בשושן, גם ביום ארבעה עשר לחדש אדר, ויהרגו

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

בשׁוֹשׁוֹן, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ; וּבַבֶּזֶה לֹא שָׁלְחוּ, אֶת יָדָם ^{טז} וְשָׂאָר הַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּמִדְיָנוֹת
הַמִּלֶּךְ נִקְהְלוּ וְעָמְדוּ עַל נַפְשָׁם, וְנוֹחַ מֵאִיבֵיהֶם, וְהָרוּג בְּשִׁנְאֵיהֶם, חֲמֹשֶׁה וְשִׁבְעִים אָלֶף;
וּבַבֶּזֶה לֹא שָׁלְחוּ, אֶת יָדָם ^{יז} בְּיוֹם שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר, לְחֹדֶשׁ אָדָר; וְנוֹחַ, בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ,
וְעָשָׂה אֹתוֹ, יוֹם מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה ^{יח} וְהַיְהוּדִים אֲשֶׁר בְּשׁוֹשׁוֹן, נִקְהְלוּ בְּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ,
וּבְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוֹ; וְנוֹחַ, בַּחֲמֹשֶׁה עָשָׂר בּוֹ, וְעָשָׂה אֹתוֹ, יוֹם מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה ^{יט} עַל כֵּן
הַיְהוּדִים הַפְּרוּזִים, הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרוּזוֹת עָשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר,
שִׁמְחָה וּמִשְׁתָּה וְיוֹם טוֹב; וּמְשַׁלַּח מְנוֹת, אִישׁ לְרֵעֵהוּ ^כ וַיִּכְתֹּב מְרַדְכִי, אֶת הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה; וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל כָּל הַיְהוּדִים, אֲשֶׁר בְּכָל מִדְיָנוֹת הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוּשׁ הַקְּרוּבִים,
וְהַרְחוּקִים ^{כא} לְקִיָּם, עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת עָשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אָדָר, וְאֵת יוֹם
חֲמֹשֶׁה עָשָׂר בּוֹ: בְּכָל שָׁנָה, וְשָׁנָה כִּבְיָמִים, אֲשֶׁר נָחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים מֵאִיבֵיהֶם,
וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב; לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, יְמֵי מִשְׁתָּה
וְשִׁמְחָה, וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּמִתְּנוּת לְאֲבִינָיִם ^{כג} וְקַבֵּל, הַיְהוּדִים, אֶת אֲשֶׁר
הִחֲלוּ, לַעֲשׂוֹת; וְאֵת אֲשֶׁר כָּתַב מְרַדְכִי, אֲלֵיהֶם ^{כד} כִּי הָמָן בֶּן הַמֶּדְתָּא הָאֲגָגִי, צָרַר כָּל
הַיְהוּדִים חָשֵׁב עַל הַיְהוּדִים, לְאַבְדָּם; וְהִפֵּל פּוּר הוּא הַגּוֹרֵל, לְהִמָּם וּלְאַבְדָּם
^{כה} וּבִבְבֹאֵה, לְפָנָי הַמֶּלֶךְ, אָמַר עִם הַסֵּפֶר, יָשׁוּב מִחֲשַׁבְתּוֹ הִרְעָה אֲשֶׁר חָשַׁב עַל הַיְהוּדִים
עַל רֹאשׁוֹ; וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו, עַל הָעֵץ ^{כו} עַל כֵּן קָרְאוּ לְיָמֵים הָאֵלֶּה פּוּרִים, עַל שֵׁם
הַפּוּר עַל כֵּן, עַל כָּל דְּבָרֵי הָאֲגֵרַת הַזֹּאת; וּמָה רָאוּ עַל כִּכָּה, וּמָה הִגִּיעַ אֲלֵיהֶם ^{כז} כִּי קִיְּמוּ
וְקִבְּלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל זִרְעָם וְעַל כָּל הַנְּלוּיִם עֲלֵיהֶם, וְלֹא יַעֲבוּר לְהִיּוֹת עָשִׂים
אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים הָאֵלֶּה, כִּכְתָּבָם וְכוּמָנָם: בְּכָל שָׁנָה, וְשָׁנָה ^{כח} וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים
וְנַעֲשִׂים בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה, מְדִינָה וּמְדִינָה, וְעִיר וְעִיר; וְיְמֵי הַפּוּרִים
הָאֵלֶּה, לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְהוּדִים, וְזָכְרָם, לֹא יִסּוּף מִזְרַעֵם ^{כט} וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר הַמֶּלְכָּה
בַּת אֲבִיחַיִל, וּמְרַדְכִי הַיְהוּדִי אֶת כָּל תִּקְוָה: לְקִיָּם, אֶת אֲגֵרַת הַפְּרִים הַזֹּאת הַשְּׁנִית
לְיִשְׁלַח סְפָרִים אֶל כָּל הַיְהוּדִים, אֶל שְׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מְלָכוֹת,

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

אחשורוש: דברי שלום, ואמת לא לקיים את ימי הפרים האלה בזמניהם, כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה, וכאשר קימו על נפשם, ועל זרעם: דברי הצומות, וזעקתם לב ומאמר אסתר קיים, דברי הפרים האלה; ונכתב, בספר.

אסתר, קאפיטל י'

א וישם המלך אחשורוש מס על הארץ, ואיי הים ב וכל מעשה תקפו, וגבורתו, ופרשת גדלת מרדכי, אשר גדלו המלך. הלוא הם כתובים, על ספר דברי הימים, למלכי מדי ופרס ג כי מרדכי היהודי, משנה למלך אחשורוש, וגדול ליהודים, ורצוי לרב אחיו דרש טוב לעמו, ודבר שלום לכל זרעו.

ספר דניאל

דניאל, קאפיטל א'

א בשנת שלוש, למלכות יהויקים מלך יהודה בא נבוכדנאצר מלך בבל ירושלם, ויצר עליה ב ויתן אדני בידו את יהויקים מלך יהודה, ומקצת פלי בית האלהים, וביאם ארץ שנער, בית אלהיו; ואת הכלים הביא, בית אוצר אלהיו ג ויאמר המלך, לאשפנז רב סריסיו: להביא מבני ישראל, ומזרע המלוכה ומן הפרתמים ד ילדים אשר אין בהם כל מאום וטובי מראה ומשכלים בכל חכמה, וידעי דעת ומביני מדע, ואשר כח בהם, לעמד בהיכל המלך; וללמדם ספר, ולשון כשדים ה וימן להם המלך דבר יום ביומו, מפת בג המלך ומיין משתיו, ולגדלם, שנים שלוש; ומקצתם יעמדו, לפני המלך וייהי בהם, מבני יהודה דניאל חנניה, מישאל ועזריה ז וישם להם שר הסריסים, שמות; וישם לדניאל בלטשאצר, ולחנניה שדרך, ולמישאל מישא,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

וּלְעֹזְרִיָּה עֶבֶד נָגוּ הַ וַיִּשָּׂם דְּנִיָּאל עַל לְבוּ, אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל בְּפֶת בַּג הַמֶּלֶךְ וּבִיַּיִן מִשְׁתִּיּוֹ;
וַיִּבְקֶשׂ מִשֵּׁר הַסְּרִיסִים, אֲשֶׁר לֹא יִתְגַּאֵל וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת דְּנִיָּאל, לְחֹסֵד וּלְרַחֲמִים,
לְפָנָי, שֶׁר הַסְּרִיסִים וַיֹּאמֶר שֶׁר הַסְּרִיסִים, לְדְנִיָּאל יִרְא אֲנִי אֶת אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר מָנָה
אֶת מַאֲכֻלְכֶם וְאֶת מִשְׁתִּיכֶם: אֲשֶׁר לָמָּה יִרְאֶה אֶת פְּנֵיכֶם זְעָפִים, מִן הַיְלָדִים אֲשֶׁר
כָּגִילְכֶם, וְחִיבְתֶם אֶת רֹאשִׁי, לְמֶלֶךְ יֵא וַיֹּאמֶר דְּנִיָּאל, אֶל הַמְּלָצָר אֲשֶׁר מָנָה, שֶׁר
הַסְּרִיסִים, עַל דְּנִיָּאל חֲנֻנִיָּה, מִישְׂאֵל וְעֹזְרִיָּה יֵב נָס נָא אֶת עֲבָדֶיךָ, יָמִים עֲשָׂרָה; וַיִּתְּנוּ
לָנוּ מִן הַזֹּרְעִים, וְנֹאכְלָה וַיִּמָּס וְנִשְׁתָּה יֵג וַיִּרְאוּ לְפָנֶיךָ, מְרֹאֲיוֹ, וּמְרֹאֵה הַיְלָדִים,
הָאֲכָלִים אֶת פֶּת בַּג הַמֶּלֶךְ; וְכֹאֲשֶׁר תִּרְאֶה, עֲשֵׂה עִם עֲבָדֶיךָ יֵי וַיִּשְׁמַע לָהֶם, לְדַבֵּר הַזֶּה;
וַיִּנְסֶם, יָמִים עֲשָׂרָה טוּ וּמִקְצֵת, יָמִים עֲשָׂרָה, נִרְאֶה מְרֹאֲיָהֶם טוֹב, וּבְרִיאֵי בָשָׂר: מִן כָּל
הַיְלָדִים הָאֲכָלִים, אֶת פֶּת בַּג הַמֶּלֶךְ טז וַיְהִי הַמְּלָצָר, נִשְׂא אֶת פֶּת בָּגָם, וַיִּיֵן, מִשְׁתִּיָּהֶם;
וַנִּחַן לָהֶם, זֹרְעִים יז וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעַתָּם, נִתְּן לָהֶם הָאֱלֹהִים מְדַע וְהַשְׂכָּל בְּכָל
סֵפֶר וְחֻכְמָה; וְדְנִיָּאל הַבֵּיִן, בְּכָל חֲזוֹן וְחִלְמוֹת יֵי וּלְמִקְצֵת, הַיָּמִים, אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּלֶךְ,
לְהִבְיָאֵם; וַיִּבְיָאֵם שֶׁר הַסְּרִיסִים, לְפָנָי נִבְכַּדְנֶצַּר יט וַיְדַבֵּר אִתָּם, הַמֶּלֶךְ, וְלֹא נִמְצָא
מִכְלָם, כְּדְנִיָּאל חֲנֻנִיָּה מִישְׂאֵל וְעֹזְרִיָּה; וַיַּעֲמְדוּ, לְפָנָי הַמֶּלֶךְ כ וְכָל, דְּבַר חֻכְמַת בֵּינָה,
אֲשֶׁר בִּקֶּשׂ מֵהֶם, הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֲשֹׁר יָדוֹת, עַל כָּל הַחֲרֻטִּים הָאֲשֻׁפִּים, אֲשֶׁר, בְּכָל
מְלָכוֹתוֹ כּא וַיְהִי, דְּנִיָּאל, עַד שְׁנַת אַחַת, לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ.

דניאל, קאפיטל ב'

א ובשנת שתים, למלכות נבכדנצר, חלם נבכדנצר, חלמות; ותתפעם רוחו, ושנתו
נהיתה עליו כ ויאמר המלך לקרא לחרטמים ולאשפים, ולמכשפים ולכשדים, להגיד
למלך, חלמתיו; ויבאו, ויעמדו לפני המלך ג ויאמר להם המלך, חלום חלמתי;

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

ותפעם רוחי, לדעת את החלום - וידברו הכשדים למלך, ארמית: מלפא, לעלמין חיי
אמר חלמא לעבדך, ופשרא נחוא הענה מלפא ואמר לכשדאי, מלטה מני אזדא: הן
לא תהודעונני, חלמא ופשרה, הדמין תתעבדון, ובתיכון גולי יתשמון וזהן חלמא
ופשרה, תהחון, מתנן ונבזכה ויקר שגיא, תקבלון מן גדמי; להן, חלמא ופשרה
החוני ז ענו תנינות, ואמרין: מלפא, חלמא יאמר לעבדוהי ופשרה נהחנה ה ענה
מלפא, ואמר מן יציב ידע אנה, די עדנא אנתון זבנין; כל קבל די חזיתון, די אזדא
מני מלטה ט די הן חלמא לא תהודענני חדה היא דתכון, ומלה כדבה ושחיתה
הודמנתון למאמר גדמי, עד די עדנא, ישתנא; להן, חלמא אמרו לי, ואנדע, די פשרה
תהחונני י ענו כשדאי קדם מלפא, ואמרין לא איתי אנש על יבשתא, די מלת מלפא
יוכל להחניה: כל קבל, די כל מלך רב ושליט, מלה כדנה לא שאל, לכל חרטם ואשף
וכשדי יא ומלתא די מלכה שאל, יקירה, ואחרן לא איתי, די יחונה קדם מלפא; להן
אלהין די מדרהון, עם בשרא לא איתוהי י כל קבל דנה מלפא, בנס וקצף שגיא;
ואמר, להובדה, לכל, חכימי בכל יג ודתא נפקת, וחכימיא מתקטלין; ובעו דניאל
וחברוהי, להתקטלה. יי באדין דניאל, התיב עטא וטעם, לאריוף, רב טבחיא די
מלפא די נפק לקטלה, לחכימי בכל טו ענה ואמר, לאריוף שליטא די מלפא, על מה
דתא מהחצפה, מן קדם מלפא; אדין מלתא, הודע אריוף לדניאל טו ודניאל, על ובעה
מן מלפא: די זמן ינתן לה, ופשרא להחניה למלפא. יי אדין דניאל, לביתה אזל;
ולחנניה מישאל ועזריה חברוהי, מלתא הודע יי ורחמין, למבעא מן קדם אלה שמיא,
על דנא, דנה די לא יהובדון דניאל וחברוהי, עם שאר חכימי בכל יט אדין, לדניאל
בחזוא די ליליא דנא גלי; אדין, דניאל, ברך, לאלה שמיא כ ענה דניאל, ואמר להוא
שמה די אלהא מברך, מן עלמא ועד עלמא: די חכמתא וגבורתא, די לה היא כא והוא
מהשנא עדניא, וזמניא, מהעדה מלכין, ומקקים מלכין; ייב חכמתא לחכימין,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

ומנדעא לידעי בינה כה הוא גלא עמיקתא, ומסתרתא; ידע מה בחשוכא, ונהורא עמה
שרא כה לך אלה אבהתי, מהודא ומשפח אנה, די חכמתא וגבורתא, יהבת לי; וכען
הודעתני די בעינא מנה, די מלת מלפא הודעתנא כה כל קבל דנה, דניאל על על אריוף,
די מני מלפא, להוכדה לחפמי בכל; אזל וכן אמר לה, לחפמי בכל אל תהווד העלני
קדם מלפא, ופשרא למלפא אחוא כה אדין אריוף בהתבהלה, הנעל לדניאל קדם
מלפא; וכן אמר לה, די השפחת גבר מן בני גלותא די יהוד, די פשרא, למלפא יהודע
כו ענה מלפא ואמר לדניאל, די שמה בלטשאצר: האייתך כהל, להודעתני חלמא די
חזית ופשרה כו ענה דניאל קדם מלפא, ואמר: רוא, די מלפא שאל לא חפמיין
אשפין חרטמין גזרין, יכלין להחזיה למלפא כה ברם איתי אלה בשמיא, גלא רזין,
והודע למלפא נבוכדנצר, מה די להוא באחרית יומיא; חלמך וחזוי ראשך על
משכבך, דנה הוא כט אנת מלפא, רעיונך על משכבך סלקו, מה די להוא, אחרי דנה;
וגלא רזיא הודעך, מה די להוא ו ואנה, לא בחכמה די איתי בי מן כל חייא, רוא דנה,
גלי לי; להן, על דברת די פשרא למלפא יהודעון, ורעיוני לבך, תנדע לא אנת מלפא,
חזה הויית ואלו צלם חד שגיא צלמא דפן רב וזינה יתיר, קאם לקבלך; ורנה, דחיל
כה הוא צלמא, ראשה די דהב טב, חדוהי ודרעוהי, די כסף; מעוהי ונרכתה, די נחש
ג שקוהי, די פרזל; רגלוהי מנהן די פרזל, ומנהן די חסף לו חזה הויית, עד די התגזרת
אכן די לא בידין, ומחת לצלמא על רגלוהי, די פרזלא וחספא; ויהדת, המון לה באדין
דקו כחדה פרזלא חספא נחשא כספא ודהבא, ויהו כעור מן אדרי קיט, ונשא המון
רוחא, וכל אתר לא השתכח להון; ואבנא די מחת לצלמא, הות לטור רב ומלאת כל
ארעא לו דנה חלמא, ופשרה נאמר קדם מלפא לו אנת מלפא, מלך מלכיא: די אלה
שמיא, מלכותא חסנא ותקפא ויקרא יחב לך לה ובכל די דירין בני אנשא חיות ברא
ועוף שמיא, יחב בידך, והשלטך, בכלהון; אנת הוא, ראשה די דהבא לו ובתרך, תקום
מלכו אחרי ארע מנה; ומלכו תליתאה אחרי די נחשא, די תשלט בכל ארעא מ ומלכו,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

רביעאה, תהוא תקיפה, כפרזלא; כל קבל, די פרזלא מהדק וחשל כלא, וכפרזלא די מרצע כל אלן, תדק ותרע מא ודי חזיתה רגליא ואצבעתא, מנהן חספ די פחר ומנהן פרזל מלכו פליגה תהוה, ומן נצבתא די פרזלא להוא בה; כל קבל די חזיתה, פרזלא מערב בחספ טינא מב ואצבעת רגליא, מנהן פרזל ומנהן חספ מן קצת מלכותא תהוה תקיפה, ומנה תהוא תבירה מ ודי חזית, פרזלא מערב בחספ טינא מתערבין להון בזרע אנשא, ולא להון דבקין דנה עם דנה; הא כדי פרזלא, לא מתערב עם חספא מד וביומיהון די מלכיא אנוז, יקים אלה שמיא מלכו די לעלמין לא תתחבל, ומלכותה, לעם אחרן לא תשתבק; תדק ותסיף כל אלין מלכותא, והיא תקום לעלמיא מה כל קבל די חזית די מטורא אתגזרת אכן די לא בידין, והדקת פרזלא נחשא חספא כספא ודהבא אלה רב הודע למלכא, מה די להוא אחרי דנה; וציב חלמא, ומיהמן פשרה מו באדין מלכא נבוכדנצר, נפל על אנפוהי, ולדניאל, סגד; ומנחה, וניחחין, אמר, לנסכה לה מו ענה מלכא לדניאל ואמר, מן קשט די אלהכון הוא אלה אלהין ומרא מלכין וגלה רזין: די יכלת, למגלא רזא דנה מה אדין מלכא לדניאל רבי, ומתנן רברבן שגיאן ירב לה, והשלטה, על כל מדינת בבלי; ורב סגנין על, כל חכימי בבלי מט ודניאל, בעא מן מלכא, ומני על עבידתא די מדינת בבלי, לשדרך מישך ועבד נגו; ודניאל, בתרע מלכא

דניאל, קאפיטל ג'

א נבוכדנצר מלכא, עבד צלם די דהב, רומה אמין שתין, פתיה אמין שת; אקימה בבקעת דורא, במדינת בבלי ב נבוכדנצר מלכא שלח למכנש לאחשדרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא גדבריא דתבריא, תפתיא, וכל, שלטי מדינתא למתא לחנפת צלמא, די הקים נבוכדנצר מלכא ג באדין מתפנשין אחשדרפניא סגניא ופחותא אדרגוריא גדבריא דתבריא תפתיא, וכל שלטי מדינתא, לחנפת צלמא, די הקים

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

נבוכדנצר מלֵכָא; וְקִימין לְקַבֵּל צְלָמָא, די הַקִּים נְבֻכְדַּנְצַר - וְכְרוּזָא, קְרָא בְּחֵיל: לְכוּן אֲמַרין עַמְמֵיָא, אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵיָא הַ בְּעַדְנָא די תְּשַׁמְעוּן קֵל קְרָנָא מְשֻׁרוּקִיתָא קְתָרְס שְׁבָכָא פְּסַנְתְּרִין, סוּמְפַנְיָא, וְכֹל, זְנִי זְמָרָא תְּפִלוּן וְתַסְגְּדוּן לְצֻלְם דְּהֶבֶא, די הַקִּים נְבֻכְדַּנְצַר מְלָכָא וּמִן די לֹא יִפֵּל, וְיִסְגְּד בֵּה שַׁעְתָּא יִתְרַמָּא, לְגוּא אַתּוּן נוּרָא יְקַדְתָּא: כֹּל קַבֵּל דְּנָה בֵּה זְמָנָא כְּדִי שְׁמַעִין כֹּל עַמְמֵיָא קֵל קְרָנָא מְשֻׁרוּקִיתָא קְתָרְס שְׁבָכָא, פְּסַנְתְּרִין, וְכֹל, זְנִי זְמָרָא נְפִלִין כֹּל עַמְמֵיָא אֲמִיָּא וְלִשְׁנֵיָא, סְגְדִין לְצֻלְם דְּהֶבֶא, די הַקִּים, נְבֻכְדַּנְצַר מְלָכָא הַ כֹּל קַבֵּל דְּנָה בֵּה זְמָנָא, קְרַבּוּ גְבְרִין כְּשַׁדְּאִין; וְאַכְלוּ קְרַצִּיהוּן, די יְהוּדֵיָא ט עֲנוּ, וְאֲמַרִין, לְנְבֻכְדַּנְצַר, מְלָכָא: מְלָכָא, לְעֲלָמִין חִיִּי - אַנְתָּ מְלָכָא, שְׁמַתָּ טָעַם, די כֹּל אֲנִשׁ די יִשְׁמַע קֵל קְרָנָא מְשֻׁרוּקִיתָא קְתָרְס שְׁבָכָא פְּסַנְתְּרִין וְסוּפַנְיָא, וְכֹל זְנִי זְמָרָא יִפֵּל וְיִסְגְּד, לְצֻלְם דְּהֶבֶא יֵי וּמִן די לֹא יִפֵּל, וְיִסְגְּד יִתְרַמָּא, לְגוּא אַתּוּן נוּרָא יְקַדְתָּא יֵי אִיתִי גְבְרִין יְהוּדֵיָא, די מְנִיתָ יִתְהוּן עַל עֲבִידַת מְדִינַת בְּבֵל, שְׁדַרְךָ מִישָׁךְ, וְעַבְד נְגוּ גְבְרֵיָא אֵלֶךְ, לֹא שְׁמוּ עֲלֶיךָ מְלָכָא טָעַם, לֹא אֵלֶיךָ לֹא פְּלַחִין, וְלְצֻלְם דְּהֶבֶא די הַקִּימָתָ לֹא סְגְדִין יֵי בְּאֲדִין נְבֻכְדַּנְצַר, בְּרַגְזוּ וְחַמָּא, אֲמַר לְהִיטְיָה, לְשְׁדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגוּ; בְּאֲדִין גְבְרֵיָא אֵלֶךְ, הִיטְיוּ קָדָם מְלָכָא יֵי עֵנָה נְבֻכְדַּנְצַר, וְאֲמַר לְהוּן, הַצְדָּא, שְׁדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגוּ: לֹא אֵלֶי, לֹא אִיתִיכוּן פְּלַחִין, וְלְצֻלְם דְּהֶבֶא די הַקִּימָתָ, לֹא סְגְדִין טו כְּעַן הֵן אִיתִיכוּן עֲתִידִין, די בְּעַדְנָא די תְּשַׁמְעוּן קֵל קְרָנָא מְשֻׁרוּקִיתָא קְתָרְס שְׁבָכָא פְּסַנְתְּרִין וְסוּמְפַנְיָא וְכֹל זְנִי זְמָרָא תְּפִלוּן וְתַסְגְּדוּן לְצֻלְמָא די עַבְדַּת, וְהֵן לֹא תַסְגְּדוּן, בֵּה שַׁעְתָּא תְּתַרְמוּן לְגוּא אַתּוּן נוּרָא יְקַדְתָּא; וּמִן הוּא אֵלֶי, די יִשְׁיזְכְּכוּן מִן יְדֵי טו עֲנוּ, שְׁדַרְךָ מִישָׁךְ וְעַבְד נְגוּ, וְאֲמַרִין, לְמְלָכָא: נְבֻכְדַּנְצַר לֹא חֲשַׁחִין אֲנַחְנָא עַל דְּנָה פְּתָגְסָ, לְהִתְבוֹתָךְ יֵי הֵן אִיתִי, אֵלֶינָא די אֲנַחְנָא פְּלַחִין יְכֹל, לְשִׁיזְבוּתָנָא: מִן אַתּוּן נוּרָא יְקַדְתָּא וּמִן יְדָךְ מְלָכָא, יִשְׁיזְבֵי וְהֵן יֵי לֹא, זְדִיעַ לְהוּא לָךְ מְלָכָא; די לֹא אֵלֶיךָ, לֹא אִיתְנָא פְּלַחִין, וְלְצֻלְם דְּהֶבֶא די הַקִּימָתָ, לֹא נִסְגְּד גִּיט בְּאֲדִין נְבֻכְדַּנְצַר הַתְּמִלִי חַמָּא, וְצֻלְם אֲנַפְוֵי אֲשַׁתְּנִי, עַל שְׁדַרְךָ מִישָׁךְ, וְעַבְד נְגוּ; עֵנָה וְאֲמַר, לְמִזָּא לְאַתּוּנָא, חַד שְׁבַעָה,

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

על די חזוה למזנה כ וּלְגַבְרִין גַּבְרֵי חַיִל, די בחילה, אַמַר לְכַפְתָּהּ, לְשִׁדְרָךְ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ לְמַרְמָא, לְאַתּוֹן נוּרָא יְקַדְּמָא כּא בְּאַדְיָן גַּבְרֵי אֱלֹהִים, כְּפַתּוּ בְּסַרְבְּלִיהוֹן פְּטָשִׁיהוֹן, וְכַרְבְּלִתְהוֹן, וְיַבְשִׁיחוֹן; וְרַמְיִו, לְגֹא אַתּוֹן נוּרָא יְקַדְּמָא כּכ כָּל קָבֵל דְּנָה, מִן די מְלִית מְלָפָא מַחְצָפָה, וְאַתּוֹנָא, אַזְה יַתִּירָה; גַּבְרֵי אֱלֹהִים, די הַסְקוּ לְשִׁדְרָךְ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ, קִטְל הַמוֹן, שְׂבִיבָא די נוּרָא כּכ וְגַבְרֵי אֱלֹהִים תְּלַתְהוֹן, שְׁדַרְךָ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ נְפִלוּ לְגֹא אַתּוֹן נוּרָא יְקַדְּמָא, מְכַפְתִּין. כּד אַדְיָן נְבוּכַדְנֶצַּר מְלָפָא, תּוֹה וְקַם בְּהַתְּבַהֲלָה; עֵנָה וְאַמַר לְהַדְּבֹרְהִי, הֵלֵא גַבְרִין תְּלַתְהֵא רְמִינָא לְגֹא נוּרָא מְכַפְתִּין, עֵנִין וְאַמְרִין לְמְלָפָא, יְצִיבָא מְלָפָא כּכ עֵנָה וְאַמַר, הֵא אַנְה חֲזוּה גַבְרִין אַרְבַּעַה שְׁרִין מְהַלְכִין בְּגוּ נוּרָא, וְחַבְל, לֵא אִיתִי בְּהוֹן; וְרוּה די רְבִיעַאָה, דְּמַה לְבַר אֱלֹהִין ג.כּו בְּאַדְיָן קָרַב נְבוּכַדְנֶצַּר, לְתַרְע אַתּוֹן נוּרָא יְקַדְּמָא, עֵנָה וְאַמַר שְׁדַרְךָ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ עַבְדוּהִי די אֱלֹהִים עֲלָאָה, פְּקוּ וְאַתּוּ; בְּאַדְיָן נְפָקִין, שְׁדַרְךָ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ מִן גֹּא נוּרָא כּכ וּמְתַכְנָשִׁין אַחְשָׁדְרָפְנֵי סַגְנֵי וּפְחֹתָא, וְהַדְּבֵרִי מְלָפָא חֲזִין לְגַבְרֵי אֱלֹהִים די לֵא שְׁלֵט נוּרָא בְּגִשְׁמַהוֹן וְשַׁעַר רַאשְׁהוֹן לֵא הַתְּחַרְךָ, וְסַרְבְּלִיהוֹן לֵא שְׁנוּ; וְרִיחַ נוּר, לֵא עֲדַת בְּהוֹן ג.כּז עֵנָה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַמַר, בְּרִיךְ אֱלֹהֵי הוֹן די שְׁדַרְךָ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ, די שְׁלַח מְלָאכָה וְשִׁיזַב לְעַבְדוּהִי, די הַתְּחַרְצוּ עֲלוּהִי; וּמְלִית מְלָפָא, שְׁנוּ, וְיַהֲבוּ גִשְׁמַהוֹן די לֵא יַפְלַחוּן וְלֵא יִסְגְּדוּן לְכָל אֱלֹהִים, לְהֵן לְאַלְהֵהוֹן כּכ וּמְנִי, שִׁים טַעַם, די כָּל עַם אֱמָה וְלִשְׁנֵן די יֵאמַר שְׁלוּ עַל אֱלֹהֵי הוֹן די שְׁדַרְךָ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ, הַדְּמִין יַתְּעַבְדּוּ וּבִיתָהּ נְוִלִי יִשְׁתַּוּהּ; כָּל קָבֵל, די לֵא אִיתִי אֱלֹהִים אַחֲרוֹן, די יַפְל לְהַצְלָה, כְּדָנָה לְבְּאַדְיָן מְלָפָא, הַצְלַח לְשִׁדְרָךְ מִיִּשְׂרָאֵל וְעַבְדְּךָ נָגוּ בְּמַדִּינַת בְּבֵל. לֵא נְבוּכַדְנֶצַּר מְלָפָא, לְכָל עַמְמֵי אַמְרֵי וְלִשְׁנֵי די דְּרִין בְּכָל אַרְעָא שְׁלַמְכוּן יִשְׁגָּא לֵב אַתֵּי, וְתַמְהֵי, די עַבְד עַמִּי, אֱלֹהִים עֲלָאָה שְׁפַר קְדָמִי, לְהַחֲזִיחַ לֵב אַתּוּהִי כְּמַה רַבְּרִין, וְתַמְהֵי כְּמַה תְּקִיפִין; מְלָכוּתָהּ מְלָכוּתָהּ עֲלַם, וְשְׁלִטְנָה עַם דְּר וְדַר .

דניאל, קאפיטל ד'

א אנה נבוכדנצר, שְׁלַח הוּיַת בְּבִיתִי, וְרַעְנָן, בְּהִיכְלֵי בַּחֲלָם חַזִּיתָ, וַיִּדְחַלְנִי; וַתְּרַהֲרִין, עַל מִשְׁכְּבִי, וַחֲזוּי רֵאשִׁי, יִבְהַלְנִי גּוּמְנִי, שִׁים טַעַם, לְהַנְעִלָה קְדָמִי, לְכָל חֲכִימֵי בְּבַל: דִּי פֶשֶׁר חֲלָמָא, יְהוּדַעְנִי דַּבְּאֲרִין עֲלִין, חֲרַטְמֵיָא אֶשְׁפִּיא, כְּשַׂדָּאֵי, וּגְזָרֵיָא; וַחֲלָמָא, אָמַר אָנָּה קְדָמִיהוֹן, וּפְשָׁרָהּ, לֹא מְהוּדַעִין לִי הַ וְעַד אַחֲרִין עַל קְדָמֵי דְנִיָּאֵל דִּי שְׁמָהּ בְּלִטְשַׁאצַּר, כְּשֵׁם אֱלֹהֵי, וְדִי רוּחַ אֱלֹהִין קְדִישִׁין, בַּהּ; וַחֲלָמָא, קְדָמוּהֵי אָמַרְתָּ וּבְלִטְשַׁאצַּר, רַב חֲרַטְמֵיָא דִּי אָנָּה יְדַעְתָּ דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קְדִישִׁין בְּךָ, וְכָל כִּז לֹא אָגַס לְךָ; חֲזוּי חֲלָמֵי דִי חַזִּיתָ וּפְשָׁרָהּ, אָמַר זַ חֲזוּי רֵאשִׁי, עַל מִשְׁכְּבִי; חַזָּה הוּיַת וְאֵלוֹ אֵילָן בְּגוֹ אַרְעָא, וְרוּמָהּ שְׂגִיאָה. ה. רְבָה אֵילָנָא, וַתִּקַּף; וְרוּמָהּ יִמְטָא לְשִׁמְיָא, וַחֲזוּתָהּ לְסוּף כָּל אַרְעָא טַ עֲפִיָּה שְׁפִיר וְאִנְבָּה שְׂגִיאָה, וּמְזוּן לְכֻלָּא בַּהּ; תַּחְתּוּהֵי תַטְלַל חַיּוֹת בְּרָא, וּבְעִנְפוּהֵי יְדוּרָן צְפָרֵי שְׁמֵיָא, וּמְנָה, יִתְזַין כָּל בְּשָׂרָא חַזָּה הוּיַת בְּחֲזוּי רֵאשִׁי, עַל מִשְׁכְּבִי; וְאֵלוֹ עִיר וְקְדִישִׁי, מִן שְׁמֵיָא נַחַת יָא קְרָא בְּחִיל וְכֵן אָמַר, גִּדּוּ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עִנְפוּהֵי, אַתְרוּ עֲפִיָּה, וּבְדַרוּ אִנְבָּה; תִּגְדַּח חַיּוֹתָא מִן תַּחְתּוּהֵי, וְצַפְרֵיָא מִן עִנְפוּהֵי יִבְרַם עַקְר שְׁרִשׁוּהֵי, בְּאַרְעָא שְׁבָקוּ, וּבְאַסּוּר דִּי פְרוּזַל וּנְחַשׁ, בְּדַתְאָא דִּי בְרָא; וּבְטַל שְׁמֵיָא יִצְטַבַּע, וְעַם חַיּוֹתָא חֲלָקָה בְּעֵשֶׂב אַרְעָא יִבְבָּהּ מִן אֲנָשָׁא יִשְׁנוֹן, וּלְכַב חַיּוֹה יִתְיַהֵב לָהּ; וְשַׁבְעָה עֲדָנִין, יִחְלַפּוּן עֲלוּהֵי יִבְגְזוּרַת עִירִין פִּתְגָמָא, וּמֵאִמַר קְדִישִׁין שְׂאֵלְתָא; עַד דְּבִרַת דִּי יִנְדַעוּן חַיּוֹת דִּי שְׁלִיט עֲלָאָה בְּמַלְכוּת אֲנוּשָׁא (אֲנָשָׁא), וּלְמִן דִּי יִצְבָּא יִתְנַנְּהּ, וּשְׁפַל אֲנָשִׁים, יִקִּים עֲלָהּ טוֹ דְּנָה חֲלָמָא חַזִּיתָ, אָנָּה מְלָפָא נְבוּכַדְנֶצַּר; וְאַנְתָּ בְּלִטְשַׁאצַּר פְּשָׂרָא אָמַר, כָּל קַבְלֵי דִּי כָּל חֲכִימֵי מְלָכוּתִי לֹא יִכְלִין פְּשָׂרָא לְהוּדַעוּתְנִי, וְאַנְתָּ כְּהֵל, דִּי רוּחַ אֱלֹהִין קְדִישִׁין בְּךָ טוֹ אֲדִין דְנִיָּאֵל דִּי שְׁמָהּ בְּלִטְשַׁאצַּר, אֶשְׁתּוּמַם כְּשַׁעָה חֲדָה, וְרַעֲיָנָהּ, יִבְהַלְנָהּ; עָנָה מְלָפָא וְאָמַר, בְּלִטְשַׁאצַּר חֲלָמָא וּפְשָׂרָא אֵל יִבְהַלְךָ, עָנָה בְּלִטְשַׁאצַּר וְאָמַר, מְרָאֵי חֲלָמָא לְשׁוֹנָאָךָ וּפְשָׁרָהּ לְעַרְךָ יִבְהַלְנָהּ דִּי חַזִּיתָ,

ג"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

די רבה ותקף; ורומה ימטא לשמיא, ונחזותה לכל ארעא יח ועפיה שפיר ואנבה שגיא, ומזון לכלא בה; תחתוהי, תדור חיות ברא, ובענפוהי, ישכנן צפרי שמיא יט אנת הוא מלכא, די רבת ותקפת; ורבותך רבת ומטת לשמיא, ושלטנך לסוף ארעא כ ודי חזה מלכא עיר וקדיש נחת מן שמיא ואמר גדיו אילנא ותבלוהי, ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו, ובאסור די פרזל ונחש, בדתאא די ברא; ובטל שמיא יצטבע, ועם חיות ברא חלקה, עד די שבעה עדנין, יחלפון עלוהי כא דנה פשרא, מלכא; ונגזרת עלאה היא, די מטת על מראי מלכא כב ולך טרדין מן אנשא ועם חיות ברא להרה מדרך ועשבא כתורין לך יטעמון, ומטל שמיא לך מצבעין, ושבעה עדנין, יחלפון עלך: עד די תנדע, די שליט עלאה במלכות אנשא, ולמן די יצבא, יתננה כג ודי אמרו, למשבק עקר שרשוהי די אילנא, מלכותך, לך קימא מן די תנדע, די שלטן שמיא כה להן מלכא, מלכי ישפר עלך, וחטאך בצדקה פרק, ועויתך במחז ענין; הן תהנה ארכה, לשלחתך. כה כלא מטא, על נבוכדנצר מלכא כו לקצת ירחין, תרי עשר, על היכל מלכותא די בבל, מהלך הנה כו ענה מלכא ואמר, הלא דא היא בבל רבתא, די אנה בנייתה לביית מלכו, בתקף חסני וליקר הדרי כה עוד, מלתא בפס מלכא קל, מן שמיא נפל: לך אמרין נבוכדנצר מלכא, מלכותא עדת מנך כט ומן אנשא לך טרדין ועם חיות ברא מדרך, עשבא כתורין לך יטעמון, ושבעה עדנין, יחלפון עלך: עד די תנדע, די שליט עלאה במלכות אנשא, ולמן די יצבא, יתננה ל בה שעתא, מלתא ספת על נבוכדנצר, ומן אנשא טריד, ועשבא כתורין יאכל ומטל שמיא גשמה יצטבע עד די שעה פנשרין רבה, וספרוהי כצפריין לא ולקצת יומיא אנה נבוכדנצר עיני לשמיא נטלת, ומנדעי עלי יתוב, ולעלאה ברכת, ולחי עלמא שבחת והדרת: די שלטנה שלטן עלם, ומלכותה עם דר ודר לנכל דיירי ארעא, כלה חשיבין, וכמצביה עבד בחיל שמיא, ודיירי ארעא; ולא איתי די ימחא בידה, ויאמר לה מה עבדת לג בה ומנא מנדעי יתוב עלי, וליקר מלכותי הדרי וזיוי יתוב עלי, ולי, הדברי ורברבני יבעון; ועל

נ"ך יומי - פרשת בהעלותך - תשע"ח

מְלֻכּוֹתַי הִתְקַנַּת, וּרְבוּ יַתִּירָה הוֹסַפְתָּ לִּי לֹא כְעֵן אֲנִי נִבְכַּדְנָצַר, מְשַׁבַּח וּמְרוֹמִים וּמְהַדָּר
לְמַלְךָ שְׂמִיָּא, דִּי כָּל מַעֲבָדוּהֵי קִשְׁט, וְאַרְחָתָה דִּין; וְדִי מַהֲלָכִין בְּגוּוּה, יְכַל לְהַשְׁפִּילָה.

<p>27</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יג 13</p>	<p>נץ החמה _____ 4:17 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:35 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:01 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:17 שקיעה בבלי: זבחים מד ירושלמי: ע"ז ב</p>
<p>28</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יד 14</p>	<p>נץ החמה _____ 4:17 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:35 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:01 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:18 שקיעה בבלי: זבחים מה ירושלמי: ע"ז ג</p>
<p>29</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>נץ החמה _____ 4:16 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:34 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:01 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:19 שקיעה בבלי: זבחים מו ירושלמי: ע"ז ד</p>
<p>30</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טז 16</p>	<p>נץ החמה _____ 4:16 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:34 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:00 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:19 שקיעה בבלי: זבחים מז ירושלמי: ע"ז ה</p>
<p>31</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>יז 17</p>	<p>נץ החמה _____ 4:15 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:34 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:00 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:20 שקיעה בבלי: זבחים מח ירושלמי: ע"ז ו</p>
<p>1</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יח 18</p>	<p>נץ החמה _____ 4:15 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:34 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:00 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:21 שקיעה בבלי: זבחים מט ירושלמי: ע"ז ז</p>
<p>2</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יט 19</p>	<p>בהעלתך, פרק ב</p> <p>נץ החמה _____ 4:14 עלות השחר סו"ז קר"ש - גר"א _____ 8:34 סו"ז קר"ש - מג"א סו"ז תפלה - גר"א _____ 10:00 סו"ז תפלה - מג"א צה"כ לשיטת ר"ת _____ 8:22 שקיעה בבלי: זבחים נ ירושלמי: ע"ז ח</p>

Candle Lighting **8:03** ודלקת הנרות

Shabbos Ends **9:34** זמן מוצש"ק

וְזָכַר עִם אִיזוֹ אֶת הַתָּרַן, קָעָנְעוּן זַיִנְעָ עֲבִירוֹת נִישָׁט אִיבְעָרוּעָנְוּ זַיִנְעָ מְצוֹת.
(סִפְרֵי הַמִּדּוֹת אוֹת וְהָרָן הַלֵּק בִּי סִינְוּ א')